

ဝန်ရင်း

Read on the move

အမှောင်ထဲကို ဖြတ်သန်းခြင်း

ထက်မြက်

စာရေး သူ အမှာ စာ

ယခု “အမှောင်ထုကို ဖြတ်သန်းခြင်း” သည် ကျွန်တော် ၏ ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိ အပြည့်အစုံမဟုတ်ပေ။ ကျွန်တော် ၏ ဘဝတစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ပါနိုင်သော်လည်း ကျွန်တော် ၏ အကျဉ်းထောင်ဘဝကို အဓိကထားရေး ခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် “ဘဝဖြတ်သန်းမှု အမှတ်ရစရာ များ Memoirs” ဆိုရပေမည် ။ ပထမက Putobiography အဖြစ်ရေးဖို့ အာရုံစိုက်ခဲ့သော်လည်း ကိုကိုးကျွန်း အကျဉ်းထောင်ဘဝ၊ ကိုကိုးကျွန်းအကျဉ်းထောင်ဘဝ၊ ကိုကိုးကျွန်းမှ ဖြစ်ရပ်များ ကို ရေးဖို့အာရုံပိုရသောကြောင့် မိမိ၏ ဘဝကို အထူးမဖော်ပြတော့ပေ။

“အမှောင်ထုကို ဖြတ်သန်းခြင်း” မှာ ယခုကဲ့သို့ လွတ်လပ်စွာ ရေးသားခွင့်မရသေးသော ကာလတွင် ရေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ စာပေစိစစ်ရေးက ဒေါက်ထောက်ကြည့်နေသည့် ကြားမှ လွတ်ကင်းအောင် ရေးခဲ့ရသည်။ အကျဉ်းဦးစီးဌာနက ထုတ်ဝေသော နရသိန်မဂ္ဂဇင်းတွင် နှစ်အတန်ကြာ ရေးခဲ့လေသည်။ အယ်ဒီတာချုပ် ညိုလွမ်းအောင်၏ ကျေးဇူး၊ တာဝန်ခံအယ်ဒီတာ မောင်ညိုအေး (ပန်းတော)တို့၏ ကျေးဇူးကြောင့် ဟု ဆိုရပေမည် ။ သူတို့က စာမူတောင်းလစဉ်မပြတ်ထည့်၍ ယခုလို ရေးဖြစ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လွတ်လပ်ရေး ရပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၏ အကျဉ်းထောင်သမိုင်းတွင် စစ်အုပ်ချုပ်ရေး ကာလ နှင့် စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းသော ကာလတွင် နိုင်ငံရေး၊ အကျဉ်းသားများ ကို ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်အလယ်ရှိ ကိုကိုးကျွန်းသို့ ပို့ခဲ့လေသည်။ ၁၉၅၈ ခုနှစ်က တစ်ကြိမ်၊ ၁၉၆၉ ခုနှစ်က တစ်ကြိမ်၊ နှစ်ကြိမ်ပို့ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၅၈ ခုနှစ်က ကိုကိုးကျွန်းအကျဉ်းထောင်သမိုင်းကို မပြောင်းလဲနိုင်ခဲ့သောကြောင့် ၁၉၆၉ ခုနှစ်တွင် ထိုအမွေဆိုးကို ဆက်လက်ခံစားခဲ့ရသည်။ ထိုအခါ (၆၉) ခုနှစ် ကိုကိုးကျွန်းရောက် နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားများက ထိုကျွန်းစနစ်ပျက်သွားအောင်နှင့် နောက်ထပ် ကျွန်းပို့သော စနစ်ကို ဆက်လက်ကျင့်သုံးလျှင် အသက်ပေးမည် ကို စံပြအဖြစ် ပြသခဲ့ပါသည်။

ကျွန်းအကျဉ်းထောင်စနစ် ဖျက်သိမ်းပေးရေး ၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ စနစ်ဖျက်သိမ်းပေးရေး အတွက် အစာငတ်ခံကာ ဆန္ဒပြတိုက်ဖျက်ခဲ့ကြပါသည်။ ဒုတိယအကြိမ် ကိုကိုးကျွန်း အကျဉ်းစခန်းသို့ ပို့ခံရသူများ တွင် ယခုအမှာ စာရေး သော သူများ ပါဝင်ခဲ့သည်။ ကျွန်းအကျဉ်းစနစ် ဖျက်သိမ်းရေး တိုက်ပွဲတွင် လည်း ကျန်ရဲဘော်များ ပါဝင်ခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယခု စာအုပ်၏ အမှာ တွင် ထိုရဲဘော်များ ကို ပါဝင်ပေးပါရန် မေတ္တာရပ်ခံပြီး ဖော်ပြလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၉၅၈ ခုနှစ် ကိုကိုးကျွန်းသို့ အပို့ခံရပြီး ၁၉၆၀ ပတ်ဝန်းကျင်၌ ပြန်လည်ခေါ်ယူပြီး သည့်နောက် ပထစအစိုးရလက်ထက် မြို့တော် ခန်းမတွင် ကိုကိုးကျွန်းဆန္ဒပြပွဲကို ပြသခဲ့ သည်။ ဒီမိုကရေစီအစိုးရတက်လာသဖြင့် ကိုကိုးကျွန်းနှင့် ဆိုင်သော စာရွက်စာတမ်းများ ကို ပါသွားသော စာရေး ဆရာမများ က ရေးသားထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့ကြသည်။ ဒုတိယအကြိမ် ၁၉၆၉ ကိုကိုးကျွန်းပို့ပြီး ၁၉၇၂ ခုနှစ် ၊ နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားများ ပြန်လွတ်လာချိန်တွင် ယခင်ကလို စာအုပ်များ ရေး ခွင့်မရှိပါ။ နှစ် ပေါင်း (၄၀)ခန့် ကိုကိုးကျွန်းအကြောင်း နာမည် ပင် ထည့်ရေး ခွင့် မရှိပေ။ ပါသွားသော စာရေး ဆရာမများ က မှတ်တမ်းအ ဖြစ် ရေး သားခဲ့ပါသည်။ သို့သော် အပြင် ကို ထုတ်ဝေခွင့်မရှိပေ။ ဆရာဗန်းမော်တင်အောင်က Thousand Day in Hell ဆိုသော နာမည် ဖြင့် အင်္ဂလိပ်လိုရေး ခဲ့သည်ဟု ကြားသိရသည်။ သို့သော် စာမူများ မည် သည့်နေရာသို့ ရောက်ရှိနေသလဲဆိုသည်ကို ကျွန်တော် တို့ မသိရပါ။ ကျွန်တော် တို့ခေတ်တွင် စစ်အုပ်ချုပ်ရေး ၏ ဖိနှိပ်မှု မှာ အလွန်ပင် ရက်စက်ကြမ်းတမ်းလှ၏ ။ ထိုသို့ အရေး အသားကိုတွေ့ လျှင် တစ်သက်တစ်ကျွန်း ချမှတ်နိုင်သည်။ အနည်းဆုံး (၁၀)က ဖြင့် ဖမ်းချုပ်နိုင်သည်။ အပြောအဆိုမှာ လျှင် ထောင်ထဲသုံးနှစ် လောက် ထည့်ထားသည့်အချိန်တွင် ထိုသို့ အရေး အသားများ တွေ့ ပါက မလွယ်ပေ။ စာရေး ဆရာမများ မှာ သူတို့ရေး ချင်သည်ကို မရေး သားနိုင်ကြ။ နည်းလမ်းပေါင်းစုံ၊ ပုံစံမျိုး စုံဖြင့်သာ ရေး သားကြရသည်။ တချို့ အကြောင်းအရာများ ကို တစ်ကွက် ချင်း၊ တစ်ခန်းချင်း ကြို၊ ကြားကြို၊ ကြားရေး သား ဖော်ပြရသည်။ ထိုစစ်အစိုးရကာလက ထောင် ကိုပင်ရေး ဤ မရ၍ အင်းစိန်တောရ၊ ဆိတ်ဖလူးနဲ့သင်းသော

အရပ်၊ ဘဝတက္ကသိုလ်စသော အသုံးအနှုန်းများ ဖြင့် ရေး ကြရလေသည်။
ဆရာမြသန်းတင့်က ကိုကိုးကျွန်းတွင် စွန့်လွှတ်အ နှစ်နာခံသူများ ကို အမှတ်တရအခြေခံ၍
“မားတောင်ကို ကျော်၍ မီးပင်လယ်ကို ဖြတ်မည် ”ဆို သော ဝတ္ထုကြီးကိုရေး ခဲ့လေသည်။

အနှစ် (၄၀)ဆိုသည်မှာ မျိုး ဆက်တစ်ခုကို ဖွားသန့်စင်ပေးနိုင်သော ကာလ
ဖြစ်ပါ သည်။ ထိုကာလတစ်လျှောက်လုံး ထိုခါးသီးသော အကျဉ်းထောင်သမိုင်းကို မည် သူမှ
မှတ် တမ်းမတင်နိုင်ခဲ့ပေ။ သို့သော် ပြည်ပရောက်သွားသော တော် လှန်ရေး သမားများ ကမူ
သူတို့ခံ စားရသမျှကို မှတ်တမ်းတင်နိုင်သည်မှာ အလွန်အဖိုးတန်လှပါသည်။
ရဲဘော်ဖိုးသံချောင်း၏ ကိုကိုးကျွန်းနှင့် ပတ်သက်သော စာအုပ်၊ ရဲဘော်အောင်ငြိမ်း၏
(၅၃)ရက် အစာငတ်ခံတိုက်ပွဲ သမိုင်း၊ ဖဒိုမန်းငြိမ်းမောင်၏ ကိုကိုးကျွန်းမှ
သူတို့လေ့ဖြင့်ထွက်ပြေးခဲ့သော အကြောင်းများ ကို နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များ တွင်
ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့သည်။ ယခုမှ ကျွန်တော် တို့ ထိုစာအုပ်များ ဖတ်ရ၏ ။ ထိုစာအုပ်များ ၊
ကျွန်တော် တို့ထံ တွေ့ ပါက အနည်းဆုံး ထောင်ဒဏ် (၇) နှစ် ပြစ် ဒဏ်ချခံရနိုင်ပါသည်။ သို့
သော် ကျွန်တော် တို့သည် အောက်လမ်းကရောက်လာသော ထိုစာ အုပ်များ ကို ခိုး၍
ဖတ်ကြရသည်။ မိတ္ထူကူး၍ လည်း မရပါ။ ပေါ်သွားလျှင် မိတ္ထူကူးစက်လည်း သိမ်းခံရပြီး မိတ္ထူ
ကူးသူမှာ လည်း ထောင်ဒဏ်(၁၅)နှစ် ကျနိုင်လေသည်။

ယခုအခါ၌ မူ ကျွန်တော် တို့သည် ထောင်တွင် :ဘဝများ အကြောင်းရော၊
နိုင်ငံရေး ဘဝ များ အကြောင်းရော၊ ကိုကိုးကျွန်းအစာငတ်ခံ တိုက်ပွဲအကြောင်းရော ရေး
သားခွင့်ရနေပြီ ဖြစ်၍ ထို “အမှောင်ထုကို ဖြတ်သန်းခြင်း” ဘဝမှတ်တမ်း ၊ ထောင်တွင်
မှတ်တမ်းများ ကို သိရသ လောက် ပြန်လည်ရေါ်သားလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အ ဖြစ်အပျက်
ရက်စွဲများ သာ အနည်းငယ် လွဲချင်လွဲနိုင်သည်။ ရင်ထဲအသည်းထဲက ဖြစ်ရပ်များ
နှင့်ကျဆုံးသွားသော ရဲဘော်များ အကြောင်းကား လွဲမှာ :နိုင်စရာမရှိပေ။ ကျွန်တော် ထက်
အရင်ထွက်သွားသော စာအုပ်များ ရှိပါ သည်။ တစ်ဦးချင်းရေး သော စာအုပ်အ ဖြစ်
ဆရာမြင့်ဦးသစ်၏ ကိုကိုးကျွန်း အကြောင်းရေး သော စာအုပ်လည်း ပါပါသည်။။ ယခုအချိန်၌
မူ ကျွန်တော် က နောက်ဆုံးထွက်သော စာအုပ် ဟု ဆိုရပေမည် ။ ထုတ်ဝေပေးသော

Treasure Land စာအုပ်တိုက်ကိုလည်းကောင်း၊ စီစဉ် ပေးသော စာရေး ဆရာထက်နိုင်
(တလုပ်မြို့.)ကိုလည်းကောင်း အထူးကျေးဇူးတင်ပါသည်။

ထက်မြတ်

ဆရာနီဟိန်း၏ အမှာ စာ

“အမှောင်ထုကို ဖြတ်သန်းခြင်း” စာအုပ်အတွက် ဆရာထက်မြတ်က ကျွန်တော်ကို အမှာ စာရေး ပေးဖို့ ပြောပါတယ်။ ဆရာထက်မြတ် အမှာ စာတောင်းလာတော့ ကျွန်တော်ဘာ သွားသတိရလိုက်လဲဆိုတော့ စာရေး ဆရာကြီး နိုင်ဝင်းဆွေကို သတိရလိုက်တယ်။ စာရေး ဆရာကြီး နိုင်ဝင်းဆွေဟာ သူ့ဝတ္ထု “ရေဆန်လမ်း” စာအုပ်မှ ကျွန်တော် နဲ့ ကိုကြည်နိုင်ဆီက အမှာ စာလိုချင်တယ်တဲ့။ ကျွန်တော် က မေးတယ်။ “စာပေလောကမှာ ထင်ရှားနေတဲ့ စာရေး ဆရာတစ်ဦးဦးဆီက တောင်းရောပေါ့ဗျာ” “ခင်ဗျားတို့ နှစ်ယောက်ဆီကပဲ လိုချင်တာ ... ခင် ဗျားတို့က ကျွန်တော် ရဲ့ “လူတန်းစား” ညီအစ်ကိုတွေ ဗျ”တဲ့။

ဆရာထက်မြတ်ကလည်း အခု ကျွန်တော် ဆီက အမှာ စာတောင်းနေပါပြီ။ ဆရာထက် မြတ်နဲ့ ကျွန်တော် က ကိုကိုးကျွန်း အကျဉ်းထောင်ရောက်မှ သိကြရတာ ။ နိုင်ငံရေး ဖြတ်သန်းမှု ကတော့ အတူတူပဲပေါ့။ ရည်မှန်းချက်တူသူတွေ ဖြစ်တော့ ဗမာပြည်အုပ်စိုးနေတဲ့ စစ်အုပ်စုရဲ့ ဖိနှိပ်မှု၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှု၊ ထောင်သွင်းအကျဉ်းချမှု၊ ဒါ့အပြင် ကျွန်တော် တို့ကို ကိုကိုးကျွန်း အကျဉ်းစခန်းအထိ ပို့လိုက်ကြတယ်။

“အမှောင်ထုကို ဖြတ်သန်းခြင်း” ဆောင်းပါးပေါင်းချုပ်ဟာ ဆရာထက်မြတ်ရဲ့ နိုင်ငံရေး ဖြတ်သန်းမှု၊ ကျွန်းဖြတ်သန်းမှု ပုံရိပ်တွေ ကို ထင်ဟပ်နေတာတွေ ရမှာ ပါ။ ကျွန်တော် တို့ရဲ့ ဦးလေး လေထီးဗိုလ်အုန်းမောင်က သူမကွယ်လွန်မီ တစ်ချိန်က ကျွန်တော် ကို ပြောသွားတဲ့ စကားတစ်ခွန်း ရှိခဲ့ပါတယ်။ “ခင်ဗျားတို့ ရေး ခွင့်သာရင် ကမ္ဘာ့ပြည်သူတွေ လည်း သိ၊ ဗမာ ပြည်သူတွေ လည်းသိအောင်ကိုကိုးကျွန်း အကျဉ်းထောင်သမိုင်းကို ရေး ဖြစ်အောင်ရေး ကြတဲ့” ဦးလေး လေထီးဗိုလ်အုန်းမောင်ရဲ့ ဆန္ဒပြည့်ဝဖို့ကို ကျွန်တော် တို့ ကြို : စားနေပါတယ်။ နရသိန်မဂ္ဂဇင်းမှာ ဆရာထက်မြတ်က ယခု “အမှောင်ထုကို ဖြတ်သန်းခြင်း” နဲ့ ကျွန်တော် က လည်း “တစ်ကျွန်းပြန်”ဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ်နဲ့ ကိုကိုးကျွန်း ဖြစ်ရပ်မှန်အကြောင်း ရေး နေပါတယ်။

ဆရာထက်မြတ်ရဲ့ နိုင်ငံရေး ဖြတ်သန်းမှု အကြောင်း ပြောရမယ်ဆိုရင်

ကျွန်တော် ထက် ရန်သူစစ်အာဏာရှင်အုပ်စုရဲ့ ဖမ်းဆီးမှု အကြိမ်ကြိမ် ခံခဲ့ရပါတယ်။ ကျွန်တော် တို့တစ် ကျွန်းက ပြန်လာပြီးနောက်မှာ တင် လေးငါးကြိမ်မကပါ။ ဆရာထက်မြတ်နဲ့ ကျွန်တော် က ကျွန်းကပြန်လာပြီး စာပေနယ်ထဲရောက်လာတော့ ကျွန်တော် နဲ့ ရင်းနှီးပြီးသား ဖြစ်နေတဲ့ စာ ရေး ဆရာ နိုင်ဝင်းဆွေ၊ ဆရာကြည်နိုင်(အမျိုး သားစာပေဆု) တို့နဲ့ စုဖွဲ့ မိပြီး ဒီနောက်မှာ တော့ ဆရာထက်မြတ်နဲ့ ဆရာနိုင်ဝင်းဆွေ တို့ဟာ နှစ် ယောက် ပေါင်းပြီး တရုတ်ပြည်က စာရေး ဆရာ ဖြစ်တဲ့ “ချန်ချင်မေ”ရဲ့ “အိုယန်ဟိုင်ရဲ့ တေးသံ” ဝတ္ထုကြီးကို ဘာသာပြန်ခဲ့ကြတယ်။ နောက် ဆရာထက်မြတ်က ဗီယက်နမ်သူရဲကောင်း “ငုရင်ဘန်ထရိုင်း” စာအုပ်ကိုလည်း ဘာ သာပြန်ခဲ့တယ်။

ဆရာထက်မြတ်နဲ့ ကျွန်တော် စာပေဇာင်းပေးရေး သားတဲ့ နေရာမှာ ဆရာထက်မြတ် က ဘာသာပြန်မှု နဲ့ နိုင်ငံရေး အခင်းအကျင်းနဲ့ ဆောင်းပါးတွေ ၊ ကျွန်တော် က ရသဝတ္ထုတို့နဲ့ သမိုင်းနောက်ခံ ဆောင်းပါးတွေ ရေး ဖြစ်ကြတယ်။ ကျွန်းက ပြန်လာတဲ့ သူတွေ ထဲမှာ ။ သူနဲ့ ကျွန်တော် က အထိအတွေ့ နိုင်ဆုံး။ စာပေနယ်မှာ လည်း စာရေး ဆရာ နိုင်ဝင်းဆွေရှိစဉ် ကတည်းက ဆရာကြည်နိုင်၊ ဆရာပန်းချီယဉ်မင်းထိုက် ၊ အရင်းနှီးဆုံးရေး ဖော်တွေ ၊ အမှောင့် ခေတ်ကို ဖြတ်သန်းနေသူတွေ ၊ ဗမာပြည် အမှောင့်ခေတ်ကို ဖြတ်သန်းနေကြရတဲ့ ပြည်သူတွေ ဟာ နှစ် ပေါင်းငါးဆယ်၊ ၁၉၆၂ /၃ ခုနှစ် စစ်အာဏာရှင် ဗိုလ်နေဝင်းအုပ်စိုးခဲ့တဲ့ နှစ် ကစခဲ့တာ ပါ။ ကျွန်တော် တို့ ငယ်ငယ် ဖ.ဆ.ပ.လ ခေတ်ကို ကျွန်တော် တို့ ဖြတ်သန်းဖူးတော့ ဒီစစ်အာဏာရှင်ခေတ်ဟာ ဆိုးဝါးလှတာကို ခါးစည်းခံခဲ့ကြရတယ်။ စစ်အာဏာရှင်အုပ်စုရဲ့ ဖိနှိပ်မှု အောက်မှာ ကျွန်တော် တို့ ဗမာပြည်ပြည်သူတွေ ဟာ ထောင်ကို၊ ခြင်ထောင်အ ဖြစ် သဘော ထားခဲ့တော့တယ်။ မတရားဥပဒေအမျိုး မျိုး ၊ မတရားပုဒ်မအမျိုး မျိုး တက်ပြီး ထောင်ချခဲ့တဲ့ စစ် အာဏာရှင် အဆက်ဆက် အုပ်စိုးနေတဲ့ ကမ္ဘာ့အလယ်က ဗမာပြည်၊ နာမည် ဆိုးနဲ့ ကျော်ကြား နေတဲ့ ဗမာပြည်။ ဒီဗမာပြည်ထဲက အ ဖြစ်အပျက်တစ်ချို့ ကို ဆရာထက်မြတ်က “အမှောင့်ထု ကို ဖြတ်သန်းခြင်း” ဆိုတဲ့ စာစုနဲ့ မီးမောင်းထိုးပြလိုက်တာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ရေး မကုန် လောက်တဲ့ အမှောင့်ခေတ်ဆိုးကြီးဟာ ကြီးစိုးနေတုန်းပါ။ ဗမာပြည်သူတွေ နဲ့အတူ စာပေစစ်

မျက်နှာကနေ ကလောင်ကိုင်ထားတဲ့ ရေး ဖော်တို့၊ ကျွန်တော် တို့ရဲ့ တာဝန် ကတော့ စစ်အာဏာချုပ်ငြိမ်းရေး နဲ့ မတရားပုဒ်မ၊ မတရားဥပဒေ၊ မတရားအနိုင်ကျင့်မှု အမျိုးမျိုး ကို ဖွင့်ချတိုက်ခိုက်သွားရမှာ ဖြစ်တယ်လို့ ယုံကြည်နေပါတယ်။

ယခင်အစိုးရ ဘောင်းဘီဝတ်တွေ ကြီးစိုးနေချိန်မှာ ဆရာထက်မြတ်ဟာ မဂ္ဂဇင်းတော် တော် များများ ရဲ့ စာမျက်နှာတွေ ပေါ်မှာ ကလောင်ခွဲအများ အပြားနဲ့ စာပေကင်ပေတိုင် လို့ခေါ်တဲ့ (စာပေစစ်စစ်ရေး) လွတ်အောင်၊ နည်းမျိုး စုံနဲ့ မဂ္ဂဇင်းစာမျက်နှာပေါ်မှာ ရေး ခဲ့ရပါ တယ်။

ဒီနေ့ အရပ်ဝတ်အ စိုးရလက်ထက်မှာ တော့ “ထက်မြတ်” ဆီတုံ့ နာမည် နဲ့ ဂျာနယ် တွေ မှာ ရေး အား အကောင်းဆုံး ရေး နိုင်သူ ဖြစ်လို့ နိုင်ငံရေး ဆောင်းပါးတွေ ကို စာဖတ်ပရိ သတ်ကြီး ဖတ်ရှုနေရတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာထက်မြတ်ရဲ့ ဘာသာပြန်စာအုပ်တွေ ၊ နိုင်ငံရေး ၊ ဆောင်းပါးပေါင်းချုပ် တွေ လည်း ထွက်ရှိနေတာ တွေ နေရတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ယခု “အမှောင်ထုကို ဖြတ်သန်းခြင်း” စာအုပ်ဟာလည်း ဗမာပြည်သူတွေ က မွေးဖွား ပေးလိုက် တဲ့ သားကောင်းသမီးမြတ်တို့ရဲ့ နှစ် ပေါင်း ငါးဆယ်ထောင်တွင် ၊ တိုက်ပွဲတွေ နဲ့ ကိုကိုးကျွန်းထောင် အသီးသီးမှာ ကျဆုံးသွားသူ အာဇာနည် သူရဲကောင်းများ ရဲ့ သက်ရှိထင် ရှားရှိနေကြတဲ့ နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသား အားလုံးကို ဦးညွှတ်အလေးပြုလိုက်တာ ဖြစ်ပါတယ် စာ ဖတ်ပရိသတ်ကြီး ခင်ဗျား။

လေးစားစွာ ဖြင့်

နီဟိန်း

ကိုယ်ထက်မြတ်ရေး တဲ့ အမှောင်ထုကို ဖြတ်သန်းခြင်း

ဆရာ ဂျော့၏ အမှာစာ

(၁)

၁၉၆၈ ခုနှစ် ၊ သင်္ကြန်ကာလနီးရက် ဧပြီလ လဆန်းပိုင်း ဖြစ်ပါလိမ့်မည် ။

ကျွန်တော် အား တိုက်ပိတ်ဆောင် (၅)တိုက်မှ (၃)ဆောင်၊ (၇) ခန်းသို့ ပြောင်းရွှေ့ပေးခဲ့သည်။ ထိုတိုက်တွင် (၄၂) ရက်ကြာနေခဲ့ရပြီးနောက်မှာ ထောင်ဝါဒနှင့် ထောင်ကျတစ်ဦးရောက်လာပြီး ကျွန်တော် အား စောင်အုပ်၍ ခေါ်သွားသည်။ အချိန်အားဖြင့် ညနေ (၄)နာရီခန့်ဟု ထင်ပါသည်။ (၃)ဆောင်၊ အခန်း (၇)သို့ ရောက်လျှင် ရောက်ခြင်းပင် ထောင်ဝါဒတစ်ဦးက သော့ဖွင့်ပြီး အခန်းထဲသို့ တွန်းပို့လိုက်သည်။ ပြီးတော့ အခန်းကြီးကို သော့ပိတ်၍ အားလုံးပြန်ထွက်သွား ကြသည်။ သည့်နောက်ပိုင်း ကျွန်တော် မသိဘူးသော လူကိုးယောက် ဆယ်ယောက် ခန့် ပိုင်း အုံလာကြပြီး မေးပါတော့သည်။

ခင်ဗျားက ဘယ်ကလဲ၊ ဘယ်အဖွဲ့အစည်းကလည်း ဘာမှုလဲ။

ဒီအင်းစိန်ထောင်ရောက်တာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ။ တိုက်ပိတ်တာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ စသဖြင့် တစ်ယောက်တစ်ခွန်း စမေးကြသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း ဒီအချိန်မှာ ၊ အသားက နေရောင် မရလို့ ဖြတ်ဖတ်ဖြူရော်၊ ရေဝအောင် မသောက်ရလို့ အသံတွေက အက်တက်တက်။ သူတို့ မေးသမျှကို တစ်ခုချင်းဖြေလိုက်ပါသည်။ နောက်ဆုံး ကျွန်တော် စစ်တပ်က အဖမ်းခံရသူ ဖြစ်ကြောင်း ၊ ဖမ်းစဉ်က မန္တလေးထောက်လှမ်းရေးက ညတွင်း ချင်းလာဆွဲပြီး မန္တလေးစစ်အကျဉ်းထောင်မှာ (၆)လလောက်နေခဲ့ရကြောင်း။ ကာကြည်း၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ တပ်မတော်မှ အပြီးအပိုင် ဖယ်ရှားခံရပြီး အရပ်ဘက်ထောင်သို့ ပို့လိုက်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း အမှုကတော့ အရပ်ဘက်ထောင်သို့ ပို့လိုက်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း အမှုကတော့ မ.ဆ.လပါတီကို ဆန့်ကျင်ပြီး တစ်ပြည်လုံး ဖြစ်သည့် ဆန်ပြဿနာ၏ နောက်ဆက်တွဲ ဂယက်ကြောင့် ၊ မြေပေါ်လှုပ်ရှားသည်ဟု တပ်တွင်း ၊ သံသယဖြင့်

ထောက်လှမ်းရေး စစ်ချက်အပေါ်မှာ မူတည်ပြီး ဒီကို ရောက်လာကြောင်း ပြော
ပြလိုက်ပါသည်။

ထိုစဉ်လာရောက် စူးစမ်းသူတွေ ကို နောက်ပိုင်းသိရသည်မှာ ကိုကံကြီးမောင်
(အမှု ထမ်းသမဂ္ဂ)၊ ကိုကျော်မြင့်(ယခင်အက်စ်ဘီအေရှင်)၊ ကိုတင်မောင်လေး (ကွယ်လွန်၊
လူထု သတင်းစာ သတင်းထောက်)၊ မန်းငြိမ်းမောင် (ယခုဗဟိုမန်းငြိမ်းမောင်)၊
ဦးအောင်အောင် (ဗိုလ်ကြီးဟောင်း)တို့လောက်သာ မှတ်မိပါတော့သည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များ အား
ဘယ်သူဘယ်ဝါဆို တာ နောက်မှ သိရတော့သည် ။ နောက်ပြီး လစ်လပ်နေတဲ့
ကုတင်တစ်ခုမှာ နေရာယူပြီး နောက်တစ်နေ့မနက် ထမင်းစားဆောင်ကို နံနက်စာစားဖို့
အလှည့်ကျပြီမို့ အခန်းသားအားလုံး မတ်ခွက်ပန်းကန်ကိုယ်စီနဲ့ စားဖို့ဆောင်ကို
သွားကြရပါတယ်။ ထိုသို့သွားစဉ် အခန်း (၆)ကို ဖြတ်ကျော်ခဲ့ကံ ၊ အသားညိုညိုလူရွယ်
တစ်ယောက် က ထောင်ဝါဒါတစ်ဦးနဲ့ ပြင်းပြင်းထန် ထန်ပြောဆိုပြီး ပြဿ
နာတက်နေကြတာကို တွေ့ ရပါတယ်။

ထမင်းစားရင်း စပ်စုကြည့်စရာမလိုဘဲ အချင်းချင်းတီးတိုးပြောလာလို့ သိရတာ
က ကို ကျော်နိုင် (ယခုကိုထက်မြတ်)နှင့် ထောင်ထဲက နာမည် ကျော်ဗီလိန် “ဘေချာ”
ဖြစ်ကြောင်း သိရပါတယ်။

ဆက်လက်သိရသည်က ကျွန်ုပ်အခန်းမှ ကိုတင်ရှိန် (ကိုကိုးကျွန်းပါ
ရန်ကုန်သတင်းစာ အယ်ဒီတာ - ယခု ကွယ်လွန်)နဲ့ ရပ် စကားပြောပြီး ကိုယ့်အခန်းကိုယ်
ပြန်မဝင်သေးလို့ ဟု သိရပါတယ်။ ကိုကျော်နိုင်ဆိုသူက ထောင်တွင် ၊ ချပ်ချယ်မှု တွေ ကို ၊
ရသလောက်ဆန့်ကျင် နေတတ်ကြောင်း ၊ အထူးသဖြင့် “ဘေချာ”လိုလူကို ၊ သခင်အားရ
ကျွန်ပါးဝ၊ လက်ပါးစေမျိုး ကို သူ့ရာဇဝင်သိထား၍ တင်မင်ရွဲ့၍ လုပ်တတ်လေ့ရှိကြောင်း
ကျွန်ုပ်ကုတင်ဘေးမှ ဦးဘဦး (ထားဝယ်)နှင့် ကိုစိန်တင်(မလညှဖ)တို့၏ ပြောပြချက်အရ
သိရပါသည်။ ဟုတ်ပါတယ်။ ယခု စာရေး ဆရာထက်မြတ် ဖြစ်လာမည့် ကိုကျော်နိုင်က
နဂိုကတည်းက ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှု မှန်သမျှ ဆန့်ကျင်သူ။ အသိုင်းအဝိုင်းသိအောင်
ဖွင့်ပြချင်သူဆိုတာ အဲဒီ ကတည်းက သိခဲ့ရပါတယ်။

ခုလိုသူ့ရဲ့ ထောင်တွင် :အာခံမှု တွေ ရဲ့ စုပေါင်းအမှတ်က နောက်ဆုံးတော့
ထိုနှစ် မှာ ပဲ April ထိုးစစ်ဝင်တော့တာပါပဲ။ အဲဒီ ထိုးစစ်မှာ ရဲတွေ ၊ စစ်တပ်
(ထောက်လှမ်းရေး လုံခြုံရေး တပ်ဖွဲ့ဝင်)တွေ နဲ့ ထောင်တစ်ခုလုံးရှိ ဝါဒါတွေ စုပေါင်းပြီး
ညလယ်ယံမှာ နာမည် ရနိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားတွေ ကို အမည် စာရင်းနဲ့ ခေါ်ကာ
စောင်အုပ်ပြီး၊ ခေါ်သွားတော့တာ တွေ ရ တယ်။

ကျွန်တော် တို့ အခန်းက ၊ ကိုတင်ရှိန် ၊ ကိုတင်မောင်လေး၊ ကေတီ ဦးကျော်တင့်၊
ကို ကံကြီးမောင်၊ ကိုမြင့်သော င်းတို့ကို ခေါ်သွားတယ်။ (၆)ခန်းမှာ တော့ ကိုကျော်နိုင်
(ကိုထက် မြတ်)က အဓိကပါသွားတယ်လို့သိရတယ်။ ကျွန်တော် တို့ (၃)ဆောင်ခန်းမှာ တော့ ၊
ကိုမြစ်နီ (ယခုမဲဆောက်)၊ ကိုဇော်လွင်ခြေမြန် (၁၀၇)တို့လောက်ပဲ မှတ်မိနေပါတော့တယ်။
ကိုကျော် နိုင်နဲ့ ကင်းကွာခဲ့ပြီး ၊ ၁၉၆၉ ခုနှစ် ၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၃) ရက်ညမှ ပြည်တော်
ညွန့်သင်္ဘော ပေါ်မှာ ၊ ကိုကိုးကျွန်းကို ပို့တဲ့ညမှာ April ထိုးစစ်မှာ ပါတဲ့ လူတွေ အားလုံး
ပြန်တွေ့ ရပြန်တယ်။ အဲဒီ ဧပြီ ထိုးစစ်ညက စောင်အုပ်ခေါ်သွားပြီးနောက်ပိုင်း
ရိုက်နှက်ညှင်းပန်း Tougher လုပ်ခံ ရသည်ဟု သိရပါတယ်။

ကျွန်းပို့တဲ့ညက ပြည်တော် ညွန့် သင်္ဘောအောက်ထပ် ဦးပိုင်းခန်းထဲမှာ ပဲ ဆရာ
ဗန်းမော်တင်အောင်၊ ဦးမြသန်းတင့်တို့နဲ့ တစ်ခန်းထဲ ပါလာခဲ့ပြီး ကိုကျော်နိုင် ကတော့ ဗိုလ်
အုန်းမောင်၊ ဆရာရာဂျန်တို့ရှိတဲ့အခန်းမှာ ပါလာခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်။ ကျွန်းရောက်ပြီး
အဆောင်ခွဲလျက် သီးသန့်စီ နေကြရသော် လည်း ကိုယ့်အကြောင်း၊ သူ့အကြောင်း၊ သူ့ဖြစ်စဉ်၊
ကိုယ့် ဖြစ်စဉ်နေတွေ ကို ပြောပြကြတော့၊ သူတို့အားလုံးကို အင်းစိန်ထောင်မှာ လူစုခွဲပြီး
ရိုက် နှက်ခံရတယ်။ ဗိုလ်အုန်းမောင်က နံရိုးကျိုး အောင် စစ်ဖိနပ်နဲ့ ကန်ခံရတယ်။
ကိုကြည်မောင် ကတော့ ဝမ်းတွင် :ကလီစာတစ်ခု ဖြစ်တဲ့ သရက်ရွက်ထုတ်ပစ်ရတဲ့အထိ
ဖြစ်ခဲ့ကြောင်း၊ ကျွန်း ပေါ်မှာ ဆုံတော့ စကားပြော ဖြစ်ကြတယ်။ ကိုကျော်နိုင် ကတော့ သွားနဲ့
ဝါးပြီး ထမင်းမစား ရအောင် စောင်အုပ်ထားပြီး လက်သီးနဲ့ စစ်ဖိနပ်စာ တော် တော်
အကျွေးခံခဲ့ရတာ ကိုပြောပြ တယ်။ ကိုဘေချာမှ ဟုတ်ပါ့မလားလို့ သူက
ရယ်မောလျက်ပြောတာ ကြားရပြီး အဲဒီ မှာ သူနဲ့ စသိခဲ့ရပါတယ်။

ပြီးတော့၊ ခုလို ကျွန်းပို့တာ သူတို့က ဆေးထိုးခံရသေးလား မေးတော့ ကျွန်တော်တို့ အခန်း (၇) မှာ ၊ ကျွန်တော် နဲ့ ကိုငြိမ်းမောင်နှစ် ဦးပဲ ကျွန်းကိုလာဖို့ သဘောပေါ်မတက်မီ (၂) ရက်အလိုက လက်မောင်းကို ဆေးထိုးခံခဲ့ရကြောင်း၊ ဘာဆေးထိုးတယ်၊ ဘာအတွက်ဆိုတာ က ခုမှ ဝမ်း ရောဂါ ကာကွယ်ရေး ဆေးထိုးတာလို့ သိရပါတော့ကြောင်း ပြော ဖြစ်ကြပါတယ်။

ကျွန်းရောက်ခါစ သုံးလေးလထိ၊ သူနဲ့ ကျွန်တော် တို့ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ အလုပ်ဆင်းမှာ ကြုံလိုက်၊ မကြုံလိုက်ရှိသော် လည်း နိုင်ငံရေး တည်ဆောက်မှု မှာ တော့ သူနေတဲ့ (၁၀) အဆောင်၊ မကြာခဏ ရောက်သွားတယ်။ ရောက်တဲ့ညတိုင်းမှာ သူတို့၊ ကိုအောင်မေသု(NLB အုတ်ဖိုကွယ်လွန်) တို့၊ ကိုအုန်းမောင် (ရကသအမှု ဆောင်) ယခု ပုစွန်တောင်၊ ကိုဖုန်း၊ ဂျင်းနား၊ ကိုကံမြင့်၊ ကိုအုန်းမော် (ရေတပ်) (၅၃) ရက် အစာငတ်ခံတိုက်ပွဲ ကျဆုံး၊ ကိုဇော်လွင် (၁၀၇) ခြေမြန်တပ်၊ ဆက်သွယ်ရေး ၊ ကိုချစ်ဆွ (မဲကြီး)၊ (၅၃) ရက် အစာငတ်ခံ တိုက်ပွဲ ကျဆုံး) တို့ဟာ ရှေ့တန်းမှာ သဘောထားတင်းမာတဲ့ နိုင်ငံရေး ရပ်တည်ချက်ရှိနေ သူများ လို့ ထင်ရှားခဲ့ပါတယ်။ သူတို့ဟာ အမြဲတမ်း အချင်းချင်း ငြင်းခုံဆွေးနွေးနေတတ်ကြပြီး၊ စကားပိုင်းတော် တော် များများ ကို၊ ကိုကျော်နိုင်နဲ့ ကိုအောင်မေသုကပဲ နိဂုံးချုပ်ပြောလေ့ရှိ တယ်။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော် က (၄) ဆောင်မှာ နေတာမို့ သူတို့နေတဲ့ အဆောင်ကို ဘော်လရှီ ဘစ်အဆောင် (သို့) တပ်နီဆောင်လို့ နာမည် မှဲ့ထားပါတယ်။ သို့ သော် လည်း အဲဒီ အဆောင်မှာ ကိုအုန်းမောင် (ရကသ၊ အမှု ဆောင်) ကတော့၊ အစွန်းမရောက်ဘဲ၊ လက်တွေ့ ကျတဲ့ ရပ်တည် ချက်မျိုး နဲ့ ခပ်ပျော်ပျော်၊ အေးဆေးစွာ ရပ်တည်ကြောင်း တွေ့ နေရပါတယ်။

စောစောက ဖော်ပြတဲ့ အမည် တွေ ထဲမှာ အထင်အရှားရှိပြီး ကျန်နေရစ်သူ (၃) ဦး ရှိပါ သေးတယ်။ သူတို့ ကတော့ ကိုချိုကြီး (ပြည်-ဗ-က-သ) (တရုတ်ချိုကြီး)၊ ခေါင်းဖြူ အောင်ငြိမ်း (ပြည်-ဗ-က-သ)၊ ကိုဌေးအောင်၊ (ယခု တနင်္သာရီ) တို့ ရှိပါသေးတယ်။ အဲဒီ ကျန် (၃) ထဲမှာ ကိုချိုကြီး (ပြည်-ဗ-က-သ) ကတော့၊ သဘောတရားရေး မှာ တင်းမာတတ်သူ ဖြစ်ပြီး နေရာ တိုင်းမှာ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းနဲ့ သူ့ရဲ့ ရပ်တည်ချက်ကို ဖော်ထုတ်တတ်ပါတယ်။

ကိုဌေးအောင်က တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားလူငယ်မို့ နောက်လိုက်ကောင်း ရိုးသားတဲ့ ရဲဘော်အနေနဲ့ အမြဲရှိပါတယ်။

အထက်ပါ အကြောင်းအရာတွေ ကို၊ ခုလို ရေး ဖြစ်တာက၊ ကိုထက်မြက်က သူပြုစုတဲ့ “အမှောင်ထုကို ဖြတ်သန်းခြင်း” စာအုပ်မှာ ၊ အမှာ စာရေး ပေးဖို့ ကမ်းလှမ်းလာတာ၊ ရေး ဖို့ လက်ခံပြီး ထောင်အကြောင်း၊ ကျွန်းအကြောင်းတွေ ကို စဉ်းစားမိရင်း နှစ် (၄၀) ကျော်က ဖြစ် ရပ် အမြင်တွေ ကို အာရုံမှာ တန်းစီပေါ်လာလို့ ရေး ဖြစ်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ရေး ရင်းမှပင် အဲဒီ ကာလတွေ က ဖြတ်သန်းခဲ့ရတာ ကို ဖော်ပြရရင် သူ့ရဲ့ နောက်ခံတစ်ချို့ လိုပါလိမ့်မယ်။

(၂)

ဒီခေါင်းစဉ်ပါ ဖြစ်စဉ်တွေ ကို၊ ကိုထက်မြက် ပြုစုနေကြောင်း သိရပါတယ်။ အပတ်စဉ် ဂျာနယ်အတော် များများ မှာ သူရေး နေကျပြည်တွင် ၊ ပြည်ပ လက်ငင်းအကြောင်းအရာတွေ မျိုး လားဟု လေ့လာကြည့်မိပါတယ်။ မဟုတ်ပါ။ လွန်ခဲ့သော နှစ် ပေါင်း (၄၀) ကျော်က သူကိုယ်တိုင် ရင်ဆိုင်ရုန်းကန်ဖြတ်သန်းခဲ့ရတဲ့ ကိုယ်တွေ့ တိုက်ပွဲတွေ အပါအဝင်၊ သူနဲ့ သူပတ်ဝန်းကျင်က အမှောင်ထုကို ဖြတ်သန်းခဲ့ရပုံ များ ဖြစ်ပါတယ်။ တိတိကျကျဆိုရင် ဗမာပြည်မှာ ၁၉၆၂ က ဒုတိယအကြိမ် စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်း (မ-ဆ-လ) ခေတ်ဦးပိုင်းမှ စတင်ခဲ့သည့် “ထောင်နှင့် ကျွန်း” ဖြစ်စဉ်သမိုင်းတွေ ဟု သညာပြုရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

၁၉၆၇ ဦးစွာ ကာလ၊ အတုအယောင် ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒကို ကြေငြာပြီးနောက်ပိုင်း ကွမ်းယာဆိုင်ပါမကျန် ပြည်သူပိုင်သိမ်းမှု ဂယက်ကြောင့် ၁၉၆၇ ခုနှစ် တွင် ပြည်သူတွေ “ဆန်” စားစရာမရှိအောင် ငတ်ခဲ့ရတဲ့ ဘဝတွေ ကြောင့် ၊ တစ်ချို့ မြို့ တွေ မှာ ဆန်လုပွဲတွေ ဖြစ် ခဲ့ကြတယ်။ အထင်ရှားဆုံး ရခိုင်ပြည်နယ် “စစ်တွေ ဆန်လုပွဲ” ဟာ စစ်အာဏာပိုင်တို့ရဲ့ ခြောက်ခြားစရာ ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ အခြားမြို့ နယ်တွေ မှာ လည်း ရန်ကုန်အပါအဝင် ဆန်ဈေး မြင့်၊ ဆန်ဈေးကြီး၊ ဆန်ဝယ်မရ ဖြစ်လာတော့ လူထုတွေ ရဲ့ ဒေါသက စစ်တပ်အုပ်ချုပ်ရေး

ယန္တရားကို မျက်နှာမူလာကြပါတော့တယ်။ ထိုအရေး ကိုသိတဲ့ ဗိုလ်နေဝင်းက နိုင်ငံရေး အောက်လမ်းနည်းကို သုံးပြီး တရုတ်ဗမာ အဓိကရုဏ်းကို ဖန်တီးလိုက်ပါတော့တယ်။ ဆန် ပြတ်တဲ့ အာရုံက လူမျိုး ရေး အသွင်ဘက်လှည့်ပြီး စစ်အာဏာရှင်စနစ် တည်မြဲရေး ၊ လှည့်ကွက်ထောင်ချောက်ထဲကို ထိုစဉ်က ပြည်သူများ လှည့်စားခံခဲ့ရဖူးပါတယ်။ ဒါကြောင့် ထိုစဉ်က ပေါ်ဦးပေါ်ဖျား စစ်အစိုးရကို ဆန့်ကျင်သူမှန်သမျှကို “လူဖမ်းပွဲ”လုပ်၍ ဖိနှိပ်ရေး ယန္တရား ဖြစ်တဲ့ ထောက်လှမ်းရေး အကျဉ်းစခန်းတွေ နဲ့ အနယ်နယ်အရပ်ရပ်က အကျဉ်းထောင် တွေ မှာ ၊ ရုံပြည်ရုံလျှံ အဖမ်းခံရသူတွေ များ ခဲ့ပါတယ်။

ယင်းနောက် ထိုလူဖမ်းပွဲကာလမှ စတင်ကာ စစ်အာဏာရှင်ကြီး ဦးနေဝင်းရဲ့ အကြောက်တရား ကြီးစိုးမှု ကြောင့် ထောင်ထဲမှာ နည်းပေါင်းစုံ ဖိနှိပ်ရုံနဲ့ အားမရ၊ စိတ်မချနိုင် သေးလို့ ပို၍ စိတ်ချနိုင်စေဖို့ “ကျွန်း” စီမံကိန်းကို ဖော်ဆောင်ခဲ့တော့တယ်။

ထိုစီမံကိန်းဟာ ၁၉၅၈ ခုနှစ် အိမ်စောင့်အစိုးရလက်ထက်၊ စမ်းသပ်ခဲ့ဖူးသော “ကိုကိုး ကျွန်း၊ ဂေါ်တူကျွန်း” တို့ကို စမ်းသပ်နိုင်ငံရေး အကျဉ်းစခန်းအ ဖြစ် လုပ်ခဲ့သည့် နေရာများ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်းပေါ်မှာ နိုင်ငံရေး အကျဉ်းစခန်း ဆောက်လုပ်ထားခြင်းဖြင့်၊ ပြည်သူနဲ့ အဆက်အသွယ်ပြတ်ပြီး ဖိနှိပ်ညှဉ်းပန်းရေး အသံတိတ် ပိုပြီးလုပ်၍ ကောင်းမည် ၊ ကျွန်းပေါ်ရှိ ရေရိုင်း၊ မြေရိုင်းတွေ ထွန်ယက်ပြီးသား ဖြစ်စေရန် ရည်ရွယ်ချက်အမျိုး မျိုး နဲ့ ဦးချို ၊ ရန် ရည်ရွယ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် တက်လာတဲ့ စစ်အစိုးရကို ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်ကြတဲ့ “လက်ဝဲနိုင်ငံရေး သမား” တို့ကို ကောက်သင်းကောက်ပြီး “ခိုးချောင်ခိုးဝှက်” ဖြင့် သိုလှောင် ထားရန် ကိုကိုးကျွန်း “ကိုယ်ထူကိုယ်ထစခန်း” ဟူ၍ ပေါ်လာရပါတော့တယ်။

ဗိုလ်နေဝင်းစစ်အစိုးရ၏ ထိုလုပ်ရပ်ကို ပြည်သူတွေ မသိစေရ။ မကြားစေရ။ ကမ္ဘာ့ သတင်းမီဒီယာတွေ မှာ ကြားဖူးပုံတောင် မပေါ်။ ကျွန်းပေါ်မှာ သေခဲ့၊ ကြေခဲ့၊ တိုက်ခဲ့၊ သတ်ခဲ့၊ ထွက်ပြေးခဲ့ခြင်းစတဲ့ ကျွန်းရောက်နိုင်ငံရေး သမား (၂၂၀) ကျော်ရဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေ ကို (၈၈) အလွန်ကာလတွေ အထိ မည် သူမျှ တိုက်ရိုက်ပေါ်လွင်ခဲ့ခြင်းမရှိခဲ့ပေ။ တစ်ဦးချင်း လူပြော သူပြော၊ ပါးစပ်ပြောဖြင့် သာ သိသာခဲ့ကြရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်းပြန်တွေ

ပါးစပ်ဖောက်သည် ချမှသာ သိကြရတာ ဖြစ်ပါတယ်။ စာတစ်စောင် ပေတစ်ဖွဲ့၊ တရားဝင်ယနေ့ထို၊ စစ်အစိုးရ အဆက်ဆက် ထုတ်ပြန်ခြင်းမရှိခဲ့ပါ။ ထိုနိုင်ငံရေး သမားများ ၏ ကျွန်းပေါ်က “စစ်အာဏာရှင် စနစ် ဆန့်ကျင်ရေး ၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ ဖျက်သိမ်းရေး ၊ ကျွန်းဖျက်သိမ်းရေး ” အတွက်၊ အသက် ပေး “စတေး” ခဲ့ကြတဲ့ ကျွန်းတိုက်ပွဲ ဖြတ်သန်းမှု တွေကို ယခုဒီစာအုပ်မှာ ကိုယ်ထက်မြက်က ဖွင့်ဟ ဖော်ထုတ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီလို ကိုကိုးကျွန်းရဲ့ ဖြစ်စဉ် ဖြစ်ရပ်တွေ ကို (၈၈) မတိုင်မီ မ-ဆ-လ ခေတ်ရဲ့ စာပေ ဖိနှိပ်မှု ကာလတွေ မှာ ကိုကိုးကျွန်းမှာ ကိုယ်တွေ့ ရင်ဆိုင်တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ကြတဲ့ ဆရာဗန်းမော် တင်အောင်၊ ဆရာမြသန်းတင့်နဲ့ လူထုစိန်ဝင်းတို့သာ ပွင့်လင်းလွတ်လပ်စွာ ဖော်ခွင့်ကြုံလျှင် ဂန္ထဝင်မြောက် ရသစာပေမှတ်တမ်းများ ဖြစ်လာမည် မှာ သေချာပါတယ်။ ခုတော့ သူတို့မရှိကြ တော့၍ သူတို့ပါဝင်ခဲ့တဲ့ ကျွန်းသမိုင်းကို သူတို့ကိုယ်တိုင် လူထုသို့ ချပြခွင့် မရခဲ့ကြပါ။

နောက်ဆုံး ထိပ်တန်းနိုင်ငံရေး သမားကြီးတွေ ဖြစ်ကြတဲ့ လေထီး ဗိုလ်အုန်းမောင်၊ ဆရာရာဂျန်၊ ဆရာဦးခင်မောင်မြင့် (ဥက္ကဋ္ဌ၊ ပီသုံးလုံး) (ထောင်တွင် :ကျဆုံး) တို့သည်ပင် လူထုဟောပြောပွဲသို့ ချပြခွင့်မရခဲ့ပါ။ ထို့အတူ ရန်ကြီးအောင်ကိုစိန်ဝင်း(ခါးကြီး) နှင့် ဆရာ ဦးခင်မောင်မြင့်တို့သည် (၈၈) အလွန်တွင် ပါတီစုံရွေးကောက်ပွဲ ပေါ်လာစဉ် လူထုဟောပြော ပွဲသို့ ဖွင့်ချခွင့်ရှိ အာဏာပိုင်များ က ထောင်ထဲသို့ ပြန်ဆွဲထည့်ခဲ့၍ ထိုသီတင်းကွင်းဆက် ပြတ်သွားရပြန်ပါတယ်။ ထို့ကြောင့် စစ်အစိုးရအဆက်ဆက်၊ သီတင်းအမှောင် ချမှု နှင့် စာပေ ဖိနှိပ်မှု တို့ကြောင့် လူထုတွေ နှစ် (၄၀) ကျော်ထိ၊ သိခွင့်မရခဲ့ပါ။

သို့သော်လည်း မ-ဆ-လ ခေတ်မိုးကောင်းနေစဉ်ကာလ ၁၉၇၃/၇၄ တစ်ဝိုက်တွင် စာပေချုပ်ချယ်မှု ပြင်းထန်နေဆဲရှိသော်လည်း ဆရာမြသန်းတင့်က အလင်္ကာမြောက်စွာ ဖြင့် နမိတ်ပုံပြ ရသစာပေတစ်ခုကို ကိုကိုးကျွန်းဖြတ်သန်း ရုန်းကန်တိုက်ပွဲဝင်ရမှု တွေ ကို သွယ်ဝိုက်၍ ဖော်ပြခဲ့ဖူးပါတယ်။ ထိုစာအုပ်ကား

“ဓားတောင်ကို ကျော်၍ မီးပင်လယ်ကိုဖြတ်မည် ” ဟူသော စာအုပ် ဖြစ်ပါတယ်။
ကိုကိုးကျွန်းပေါ်က သူကိုယ်တိုင် ရင်ဆိုင်တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ရတဲ့ ဇာတ်လမ်းဇာတ်အိမ်မှာ သူရဲ့
ဇာတ်ကောင်တွေ က လူတန်းစား (၄) ရပ်ကို ကိုယ်စားပြုပြီး လှုပ်ရှားသွားတဲ့ လုံးချင်းဝတ္ထု
ဖြစ်ပါတယ်။ အောင်မြင်ကျော်ကြားခဲ့တဲ့ စာအုပ် ဖြစ်ပြီး၊ ရုပ်ရှင်၊ စင်တင်ပြဇာတ်၊
ရုပ်ပြကာတွန်းအပြင် အသံသွင်းကက်ဆက်တိတ်ခွေဇာတ်လမ်းတွေ အထိ
ထင်ရှားခဲ့ဖူးပါတယ်။

ကျွန်းကိစ္စလှုပ်ရှားမှု ကို သွယ်ဝိုက်ရေး သားဖော်ပြခဲ့သော်လည်း
အလင်္ကာမြောက်လွန်း၍ စာပေကင်ပေတိုင်အဖွဲ့လို ခေါ်ခဲ့ရတဲ့ စာပေစစ်စစ်ရေး အဖွဲ့က
မသိ၍ လွှတ်ခဲ့ပါတယ်။ သို့သော် ကျွန်းပြန်တွေ ချင်းက သိ၍ ပီတိ ဖြစ်ခဲ့သော်လည်း
စာဖတ်သူတွေ ကတော့ ကျွန်းပေါ်က စစ်အာဏာရှင်ဆန့်ကျင်ရေး တိုက်ပွဲ
ရည်ရွယ်ချက်ကိုတော့ မသိခဲ့ကြသေးပါ။ ဒါကြောင့် ဒီလို စာပေမျိုး က အဖိနှိပ်ခံပြည်သူတွေ
အပေါ် ဓားမိုးအုပ်စိုးခဲ့တဲ့ ဗိုလ်နေဝင်းရဲ့ စစ်အာဏာရှင် အမှောင်တံခါးချုပ်ကို
ဆရာမြသန်းတင့်က ပီရိစ္စာ လှစ်ပြနိုင်ခဲ့ခြင်းဟု မှတ်ယူရပါတယ်။

ထို့အပြင် ဒီမတိုင်ခင်ကတည်းက ဆရာဗန်းမော်တင်အောင် မကွယ်လွန်မီက
“ကိုကိုး ကျွန်း” ပေါ်မှာ တစ်ထောင့်တစ်ညတာကာလတွေ ရဲ့ တိုက်ပွဲဝင် ဖြတ်သန်းမှု တွေ ကို
အခြေခံ ပြီး ရေး သားခဲ့တဲ့ “စာမူ” တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း တွေ ရှိခဲ့သည်ဟု သိရပါတယ်။
အကြောင်းမလှသ ဖြင့် ဆရာက ဗမာပြည် လွတ်လပ်ရေး နဲ့ အမျှထောင်ကျကာလ၊
ထောင်ဘဝ၊ ကျွန်းဘဝတွေ ရဲ့ ဖိစီးနှိပ်စက်မှု တွေ ကြောင့် ကျွန်းပြန်အပြင်ရောက်တော့
ကျွန်းမာရေး ဂီလာန ဖြစ်နေရှာပါ တယ်။ ၁၉၇၂-၁၉၈၂ တစ်ပိုက် ဗိုလ်နေဝင်း (မ-ဆ-လ)
တန်ခိုးထွားနေချိန် ဆရာရဲ့ စာပေမှန် သမျှ ဖိနှိပ်ခံရ၊ မှင်သုတ်ခံရ၊ ပယ်ဖျက်ခံရတာ တွေ များ
လွန်းလို့ ကျွန်းဘဝ တစ်ထောင့်တစ်ည တာကို ဖော်ထုတ်ခွင့်မရခဲ့ဘဲ မည် သူ့လက်ထဲတွင်
ကွယ်ပျောက်သွားသည်မသိ၊ ပျောက်ဆုံးခဲ့ ရသည်ဟု ကျွန်းပြန်အားလုံး သိခဲ့ရပါတယ်။

၁၉၆၂ မတိုင်မီခေတ် စစ်တပ်က အာဏာမသိမ်းမီတုန်းက ဆရာကြီးများ
ဖြစ်ကြတဲ့ ဆရာဗန်းမော်တင်အောင်၊ သခင်မြသန်း၊ မြသန်းတင့်၊ ကျော်အောင်၊ မင်းကျော်၊

နတ်နွယ် အပြင် အခြားသော ရသစာပေ၊ ဆရာတွေ ဖြစ်ကြတဲ့ ရန်ကုန်ဗေဒ၊ အောင်လင်း၊ တက္ကသိုလ် နန္ဒမိတ် စသူတို့အပါအဝင် ယုံကြည်ချက်နဲ့ ကိုင်စွဲရာ အဘိဓမ္မာကိုယ်စီဖြင့် ရေး ခွင့်ရစဉ် ရေး ခဲ့ ကြပါတယ်။ လူထုသိခွင့်၊ မြင်ခွင့်၊ ခံစားခွင့် ရခဲ့ပါတယ်။

၁၉၆၂ နောက်ပိုင်းမှစ၍ ယခုထိတိုင် နှစ် ပေါင်း (၅၀) ကျော်ဟာ စာပေအမှော င်ထဲမှာ ရှိနေခဲ့ကြတဲ့ ပြည်သူတွေ အမှန်တရားပေါ်မှာ အခြေခံသိရမည့် အသိအလင်းဓာတ်မျိုး မရခဲ့။ ဖြစ်ရပ်မှန်သတင်းမှန်တွေ ၊ အင်အားကြီးတဲ့ လူတန်းစားတစ်ရပ်က အင်အားချိနဲ့တဲ့ လူတန်း စားတွေ ကို ဗိုလ်ကျအနိုင်ကျင့်တာတွေ သိခွင့်မရခဲ့သည်မှာ ဖိနှိပ်တဲ့ စနစ်တစ်ခုကြောင့် အဆန်းမဟုတ်ကြတော့ပါ။ သို့သော်လည်း မျက်မှောက်ကာလရဲ့ အရပ်သားအစိုးရလို့ ပြော နေကြတဲ့ ခုလိုခေတ်မျိုး မှာ တစ်စုံတစ်ရာဖော်ပြခွင့် ရနေပြန်တော့ ဒီစာအုပ်ကို ရေး သားသူ ကိုထက်မြက်နဲ့ သူကိုယ်တိုင်၊ ကျွန်းဘဝ ကျွန်းပြီးတော့ နောက်ဆက်တွဲ လူထုတိုက်ပွဲတွေ ထဲ က ထောင်ဘဝတွေ ကို ဖြတ်သန်းရင်ဆိုင်လာခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ ပြီးတော့ အသက်အားဖြင့် ရှေ့မီနောက်မီ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်နေပါတယ်။

ပြီးတော့ ကိုထက်မြက်က ဂျာနယ်မျိုး စုံရဲ့ နာမည် ရ ပင်တိုင်ဆောင်းပါးရှင်တစ်ဦး ဖြစ်နေပြန်တော့ စစ်အာဏာရှင်အဆက်ဆက်က ဖိနှိပ်ခံရတဲ့ ဖြစ်ရပ် ဖြစ်စဉ် “ကျွန်းနဲ့ထောင် အမှော င် ဖြစ်စဉ်” တွေ ကို ဖော်ပြနိုင်ဖို့ (ပြည့်စုံစွာ) ရေး သားဖွင့်ဟနိုင်ဖို့ လူထုရှေ့ကို ချပြရေး သားနိုင်ဖို့ သူ့မှာ တာဝန်တစ်ရပ်အနေနဲ့ အလိုလိုပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပါတယ်။ ဒီ ဖြစ်စဉ်များ ကို ကျွန်တော် အနေနဲ့ “မန်တိုင်းကိုဆန် တော် လှန်တဲ့လူသားများ ” ခေါင်းစဉ်တပ်၍ တောင်ပေါ် သားအမည် ဖြင့် ၂၀၁၀ ခုနှစ် ဝန်းကျင်က ကိုကိုးကျွန်းနှစ် (၄၀) မြောက်ကို ရေး ခဲ့ပြီး ကျွန်းပြန် အချင်းချင်း ကိုရဲဘော်လှချူ၏ ကူညီပံ့ပိုးမှု ဖြင့် အနံ့ထုတ်ဝေခဲ့ဖူးပါတယ်။ စာရေး ဆရာမ ဟုတ် ၍ ဖြစ်စဉ်များ ကို စုပေါင်းမှတ်တမ်းပြုရုံသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ထို ဖြစ်စဉ်မှတ်တမ်းများ ကို၊ ကျွန်တော် တို့နှင့် အတူတကွ ဖြတ်သန်းခဲ့ကြတဲ့၊ ရဲဘော်ဖိုးသံချောင်း (အဝေးရောက်)၊ ရဲဘော် အောင်ငြိမ်း (အဝေးရောက်)နှင့် ကိုကိုးကျွန်းမှ မိုးဦးမန်တိုင်းကာလတွင် ကျွန်းမှ ထွက်ပြေး လွတ်မြောက်သွားပြီး တနင်္သာရီကမ်းရိုးတန်းတစ်နေရာတွင် ပြန်လည်ဖမ်းဆီးမိသော မန်း

ငြိမ်းမောင် (ယခု KNU ခေါင်းဆောင်အဖွဲ့ဝင် ဖဒိုငြိမ်းမောင်) တို့ကလည်း ကိုယ့်ရှုထောင့်၊ ကိုယ့်ရပ်တည်ချက်ကိုယ် ရေး သားခဲ့ဖူးကြပါတယ်။

မည် သို့ပင်ဆိုစေ၊ သွားလေသူ မူလစစ်အာဏာရှင်ကြီး လက်ထက်က ပြည်သူတွေ အ ပေါ် ဖိစီးနှိပ်စက်လာတဲ့ ယန္တရားနဲ့အညီ၊ ထောင်တွင်း ၊ ဖိနှိပ်မှု နဲ့ ရုန်းကန်တိုက်ပွဲဝင်မှု တွေ ကို တစ်စစီ ဖော်ပြခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အခြေအနေပေးရင် ပေးခဲ့သလို ၁၉၈၈ ခုနှစ် လွန်ကာလ များ တွင် သူကြီးကိုတင်ငွေ (နီဟိန်း) မှလည်း နရသိန်မဂ္ဂဇင်းတွင် လစဉ် ရေး သားနိုင်ခဲ့ပါ တယ်။ ထူးခြားသည်မှာ လွန်ခဲ့သော နှစ် (၄၀) ကျော်က မ-ဆ-လ ခေတ်ရဲ့ အနိဌာရုံကို ယခု န-ဝ-တ လွန် န-အ-ဖ ခေတ်မှာ တစ်စုံတစ်ရာကွေ့ခါ၊ ဝိုက်ခါ ဟိုခေတ်က ထောင်အကြောင်းရေး ခွင့်ရလာပြန်၍ လူထုသိခွင့်ရတော့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ခါတရံ ကျွန်းပေါ်က ဖြစ်ရပ်တွေ ထဲက တကွက်တကွင်းကို မြင့်ဦးသစ်(ပါမောက္ခကြည်ဦး) က သရော် စာ Satire အနေနဲ့ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ရေး တာ ဖတ်မိဖူးပါတယ်။ “ပန်းကန်ဆိုတာ ထမင်း ထည့်စားဖို့ ဖြစ်တယ်” ဟူ၍ စာအုပ်ကြီးဝါဒ၊ တစ်ယူသန် မျက်ကမ်းယုံကြည်သူများ ကို သရော် ထားသည့် ဝတ္ထု ဆောင်းပါးတိုတစ်ပုဒ် ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်းပုံရိပ်တစ်ခုလုံးမဟုတ်ဘဲ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို ပြတ်တောင်းပြတ်တောင်း ဖတ်၍ ကောင်းအောင် အတတ်နိုင်ဆုံး ဖော်ပြခြင်းသာ ဖြစ်ပါတယ်။

စာပေပုံသဏ္ဌာန်အမျိုး မျိုး ဖြင့် တစ်ချို့ က ဝတ္ထု၊ တစ်ချို့ က ဆောင်းပါး၊ တစ်ချို့ . က ကဗျာ၊ ကဗျာနမိတ်ပြပုံရိပ်တို့ဖြင့် (မဆလ) ခေတ်ကြပ်ကာလမှာ ကတည်းကပင် ကျွန်းပြန် ပျဉ်းမနားသားများ ဖြစ်ကြတဲ့ ကိုလေးမွန် (ကွယ်လွန်)၊ ဇော် (ပျဉ်းမနား) (ယခု ဇော်ဝင်းကို) တို့ကလည်း နှစ် လေးဆယ်ကျော်ကာလ စာပေပုံသဏ္ဌာန်မျိုး စုံနဲ့ ဖွင့်အံ့ခဲ့ဖူးပါတယ်။ သူတို့ကိုယ်တိုင် ဖြတ်သန်းခဲ့ရတဲ့ ပကတိအမှန်တရားတွေ ၊ တိုက်ပွဲများ နဲ့ ပြည့်လှမ်းစွာ ဖြင့် အစာငတ်ခံတိုက်ပွဲမှာ ကိုယ့်လက်ပေါ်တွင် ကျဆုံးသွားရသူတွေ ရဲ့ စစ်ဆန့်ကျင်ရေး ဟစ် ကျွေးသံတွေ ။

သူတို့ရဲ့ ဒီစာစုစည်း၍ တစ်ပေါင်းတစ်စည်းထဲ ဖတ်ခဲ့ရရင်း ကိုကိုးကျွန်းပေါ်မှာ

ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ရက်ပေါင်းတစ်ထောင်၊ ညပေါင်း တစ်ထောင့်တစ်ညတာ ကာလတွေ ထဲက ရဲနီတင်ငြိမ်းရဲ့ အသည်းဝေဒနာ (ဖျန်းဒစ်) ကြောင့် နာကျဉ်းစွာ အော်ငြီးသံ၊ အုန်းပင်ပေါ်မှ ပြုတ်ကျပြီး လက်သွင်သွင်ကျိုး ကာ လက်ဖျံရှိုးကြီး ငေါထွက်နေတဲ့ ရဲနီမြင့်သိန်းရဲ့ ငြီးတွားသံ၊ ကိုယ့်ဝမ်း စာ ကိုယ်ရှာ ငါးဖမ်းရင်း မိုးသက်မုန်တိုင်းကာလ ငါးဖမ်းရင်း ပင်လယ်လှိုင်းလုံးမကြီးက ရုတ်တရက် ကြွတက်လာပြီး မရဏကမ္ဘာကို ဆွဲချသွားတဲ့ ရဲဘော်ထွန်းရှိန်ရဲ့ အော်မြည် သံ။ ဒီဖိနှိပ်မှု တွေ ကြောင့် တစ်နေ့ထဲ နှစ် လောင်း၊ သုံးလောင်း၊ အလောင်းချင်းထပ်၊ အစာငတ်၊ ရေပြတ် အသေခံခဲ့ကြတဲ့ တိုက်ပွဲခေါ်သံတွေ ဟာ ယနေ့ သက်ရှိထင်ရှားကျန်နေသေးတဲ့ ကျွန်းပြန်ရဲဘော်တွေ ၊ ရဲနီတွေ ရဲ့ ရင်ထဲမှာ ရှိနေကြဦးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

လွန်ခဲ့သော ၁၉၆၉-၁၉၇၂ ကို သမင်လည်ပြန် ပြန်ခဲ့၍ ကြည့်သော် “ကိုကိုးကျွန်း” သည်၊ အနီရင့်ရင့်သွေးများ ဖြင့် တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့တဲ့ သူရဲကောင်းတို့ လှဲလျောင်းရာ ဂူဗိမ္မာန်ကျွန်း ပေါ်မှာ အမှန်စင်စစ် ရှိခဲ့ပါတယ်။ တူ၊ တံစဉ်၊ အမှတ်တံဆိပ်၊ ရဲဘော်(၈) ယောက် ရဲ့ တိုက်ပွဲ ဝင် ထောင့်ရှစ်ခုကျောက်တိုင်၊ အမှန်တကယ် ရှိခဲ့ပါတယ်။ နိုင်ငံတကာပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစား မဟာမိတ်ပေါင်းစည်းမှု ရှိ၍ ထိုယုံကြည်မှု ဝိဉာဉ်သည် ထိုကျွန်းပေါ်တွင် ၊ ကိန်းဝပ်ခဲ့ကြပါတယ်။

သို့သော် ယနေ့ ဆယ်စုနှစ် လေးခု ကျော်ဖြတ်သန်းပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ တစ်ချိန်က ပစ္စည်းမဲ့ လူတန်းစား မဟာမိတ်ဖွဲ့ခဲ့သူ အင်အားကြီးနိုင်ငံက၊ ယနေ့ ဖောက်ပြန်သော အ ချောင်သမားဆိုရှယ်လစ် နယ်ချဲ့လက်သစ် ဖြစ်နေပေပြီ။ ကွန်မြူနစ်ပါတီဝတ်ရုံခြုံပြီး နိုင်ငံတ ကာအာဏာရှင်များ နှင့် ပူးပေါင်းကာ အချောင်သမားဝါဒအရ၊ ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံရဲ့ ဘိုးဘွားအမွေ အနှစ် တွေ ကို လက်တန်ရှည်နှင့် ဝိုက်ယူရုံသာမက၊ ယခု ကျွန်ုပ်တို့ သူရဲကောင်းများ လဲ လျောင်းရာ ကျွန်းပေါ်မှာ “စစ်အခြေစိုက်စခန်း” ကို လာရောက်စတည်းချနေပြီ ဖြစ်ပါတယ်။

ဖောက်ပြန်တဲ့ အချောင်သမား တရုတ်နယ်ချဲ့လက်သစ်က မင်းသားခေါင်းဆောင်းထား တဲ့ ဘီလူးချင်း၊ သူတော် ချင်းချင်း သီတင်းလွေ့လွေ့

ပေါင်းဖက်တွေ ပြီး၊ ကိုကိုးကျွန်းကို စစ်အခြေခံစခန်းဖွင့်ကာ အာရှပစ်ဖိတ်နိုင်ငံသားတွေ ရဲ့ အကျိုး စီးပွားကို နင်းခြေဖို့ ပြင်ဆင်နေ သည်ဟု အရပ်သတင်းတို့ ပုံ့လွှင့်နေပြန်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ပြည်တွင်း မှာ တော့ အိမ်ထောင်ဦး စီးရဲ့ အဂတိလိုက်စား၊ အကျင့်ပျက်ခြစားမှု တွေ ကြောင့် ရေ၊ မြေ၊ လေ၊ သဘာဝ တောတောင် တွေ သာမက၊ မြန်မာမတွေ ပါ တရုတ်မယားဇာတ်သွင်းခံရတဲ့ စနစ်ဖန်တီးနေကြပြီး ဖြစ်ပါ တယ်။

ဒါကြောင့် အတိတ်ရဲ့ တစ်ပါတီအာဏာရှင်ဘဝမှာ လူမသိ၊ သူမသိ ခိုးကြောင်ခိုးဝှက် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှု တွေ ကို တွန်းလှန်ရင်း သေခဲ့ကြ၊ ကြေခဲ့ကြ။ မသေဘဲ ကျန်ရစ်သူတွေ က သမိုင်းကို ဖွင့်ချနိုင်သလောက် ဖွင့်ချတိုက်ခိုက်ကြတာကို ကြိုဆိုကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကို အတိတ်ရဲ့ ဖြစ်စဉ်ကို ရည်ရွယ်ချက်ကောင်းစွာ နဲ့ သမိုင်းလက်ဆင့်ကမ်းခြင်း ဖြစ်သည်ဟု မှတ် ယူရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

မျက်မှော က်ကာလရဲ့ ဖြစ်စဉ်မှာ တော့ ဗိုလ်နေဝင်းခေတ်လွန် ၁၉၈၈ နောက်ပိုင်းမှ စတင်၍ ထင်ရှားတဲ့ ဖိနှိပ်မှု တွေ ကို၊ ပါးကွက်သား လက်ပါးစေတွေ ကို ခရိုနီနဲ့ အာဏာပိုင်း ပေါင်းစုပြီး လယ်သိမ်း၊ မြေသိမ်း၊ ဘူဒိုဇာနဲ့ ထိုးပြီး အနိုင်ကျင့် ဗိုလ်ကျိုးမိုးမှု တွေ ကို နောက်လူများ က လက်ဆင့်ကမ်းသမိုင်းအမွေအနှစ် အ ဖြစ် ဖော်ထုတ်ဖို့၊ ယနေ့ပြည်သူတွေ ရဲ့ “ဒုတိယအမှော င်ထုကို ဖြတ်သန်းခြင်း” အဓိပ္ပာယ်မျိုး ထွက်လာနိုင်ပါစေလို့ မျှော်လင့်မိပါ တယ်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကိုကိုးကျွန်းတိုက်ပွဲကာလဟာ ဗိုလ်နေဝင်းရဲ့ စစ်တပ် ဗျူ ရိုက ရက်လက်ဝါးကြီးအုပ် အာဏာရှင်စနစ်ကို တိုက်ခိုက်တဲ့ တိုက်ပွဲပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

မျက်မှော က်ကာလသည် ထိုအချက်ပါ အင်္ဂါရပ်များ ထက် သာလွန်၍ လက်ဝါးကြီးအုပ် မြေရှင်ခရိုနီစနစ်ကို တွန်းလှန်နိုင်ကြ၍ စစ်မှန်သော ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုစနစ်ကို ထူ ထောင်နိုင်ကြပါစေရန် ဤ “အမှော င်ထုကို ဖြတ်သန်းခြင်း” က တစ်စုံတစ်ရာ အထောက်အကူ ပြုနိုင်ပါစေရန် ဆန္ဒပြုလိုက်ပါတယ်။

(တောင်ပေါ်သား)

အင်းစိန်တိုက်

ခေါင်းပေါ်မှ အုပ်ထားသော စောင်ကို ဖယ်လိုက်ပြီးသည့်နောက်

ငါဘယ်နေရာရောက် နေပါလိမ့်ဟု ကျွန်တော် က ဘေးပတ်ဝန်းကျင်ကို ကြည့်လိုက်သည့်အခါ အုတ်ခုံရံကာထား သည့် ကြားရောက်နေသည်။ မိမိနှင့် ရှေ့တူရူတွင် သံတိုင်များ နှင့် တံခါးကို တွေ့ ရပြီးနောက် ဘက်၌ အခန်းတစ်ခန်း ရှိနေပါသည်။ ထိုအခိုက် “ဂျိမ်း” ခန့်၊ အသံကြားလိုက်ရကာ၊ ကျွန်တော် ကို လိုက်ပို့သော ယူနီဖောင်း ကာကီရောင် ဝတ် အမှု ထမ်းက -

“အထဲဝင်”

ဟု အော်ပြီး သံတိုင်းများ တပ်ထားသော တံခါးကို တွန်းဖွင့်ပေးလိုက် ပါသည်။ ကျွန်တော် လည်း ကြောက်ကြောက်ရွံ့ရွံ့နှင့် ပင် တိုက်ခန်းထဲသို့ ဝင်လိုက်ချိန်တွင် ဂျိမ်းခန့် အသံမြည် ပြီး တံခါးမင်းတုန်းချလိုက်သံ၊ သော ခတ်လိုက်သံ၊ ခလုတ်ကျမကျသော ခလောက် ကို လှုပ်ရမ်းလိုက်သံများ ကို ကြားလိုက်ရပြီးနောက် အမှု ထမ်း ထွက်ခွာသွားလေသည်။

“ဒါဟာ ထောင်ဆိုပါလား၊ အင်းစိန်ထောင်ဆိုတာ ဒီနေရာပေါ့” ဟု ကျွန်တော် တွေ့ ရင်း အခန်းပတ်ပတ်လည်ကို ကြည့်လိုက်မိ၏ ။ အသက် (၂၆) နှစ် ကျော်အတွင်း : “ထောင်”ဆိုသည် ကို ပထမဆုံး ရောက်ဖူးခြင်း ဖြစ်သည်။ ရဲအချုပ်ပင် မရောက်ဖူးဘဲ ယခုမှ အဖမ်းခံရပြီး ထောင်ထဲသို့ စတင်ရောက်ရှိခဲ့ရပါသည်။ (၅) မူးလုံးခန့် သံတိုင်များ ဖြင့် လုပ်ထားသော (၃) ပေခန့်တံခါးမှလွဲ၍ ကျန်ခုံရံ (၃)ဘက်မှာ ၊ အုတ်ခုံရံများ ဖြစ်သည်။ အခန်းသည် (၆) ပေ(၁၀) ပေခန့် ကျယ်ပေလိမ့်မည် ။ မျက်နှာကျက်မှာ အတော် မြင့်၏ ။ အနိမ့်ဆုံး (၁၅) ပေခန့် မြင့်လိမ့် မည် ။ တံခါးအထက် မျက်နှာကျက်အောက်၊ အုတ်ခုံရံတွင် ဝပ် (၄၀) အား မီးလုံးတစ်လုံးကို ထွန်းထားလေသည်။

တိုက်ခန်းတွင် ၌ နီးချောဖျာတစ်ချပ် ခင်းထားသည်။ နောက်ဘက်ထောင့်တွင် စဉ့်အ တုံတစ်လုံး (နောင်မှသိရသည့် ထောင်အခေါ် ဂန့်ဖလား) ချထားသည်။ ကျဉ်ငယ်နဲ့ရသဖြင့် ဆီသွားရန်ဟု အစက ထင်လိုက်ပါသည်။ နောင်မှသိရသည်မှာ

အပေါ့ရော၊ အလေးပါ သွားရ သည့် အင်တုံ ဖြစ်ပါသည်။ ယခု တိုက်ခန်းတွင် မဝင်မီ တိုက်ရုံးခန်းတွင် ကျွန်တော့်ကို ထောင် စည်းကမ်း၊ တိုက်စည်းကမ်း တစ်ချို့ ကို တိုက်ထောင်မှ ၊ က ပြောပြပြီး ပုံစံပေးခဲ့ပါသည်။ ပုံစံ ပေးခြင်း ဆိုသည်မှာ ထောင်စည်းကမ်းများ ၊ ထောင်တွင် နေထိုင်ရမည့် အနေအထိုင်များ ကို ရှင်းပြ၊ သင်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ပုံစံထိုင်ဆိုသည်မှာ ကြမ်းပြင်ပေါ်တွင် တင်ပလွင်ခွေထိုင်၍ လက်နှစ် ဖက်ကို လက်သီးဆုပ်၍ ဆန့်တန်းကာ ခူးနှစ် ဖက်ပေါ် တင်ထားရသည်။ ခါးကိုလည်း မတ်မတ်ထား၍ ခေါင်းကိုမတ်ပြီး မျက်လုံးများ က ရှေ့တည့်တည့်ကြည့်နေရ၏ ။ သက်သာဟု မပြောမချင်း မလှုပ်ရပေ။ တိုက်ခန်းတွင် ၊ အဆောင်အခန်းတွင် ၌ ရှိနေသော အကျဉ်းသား သည် ထောင်မှူး ၊ ထောင်ပိုင် စသည့် ထောင်အရာရှိများ လာလျှင် ပုံစံထိုင်ပြီး အရှိအသေ ပေး ရလေသည်။

ပုံစံရပ်သည်ဆိုသည်မှာ ၊ ထောင်အမှု ထမ်းများ နှင့် တွေ့ လျှင် လက်နှစ် ဖက်ကို ရှေ့တွင် ထား၍ ခြေထောက်ကို စုံရပ်နေခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ ဘယ်ဘက်လက်ပေါ် ညာဘက်လက်ကို မှော့ က်ကိုင်ပြီး လက်ကို ဆန့်ထားရလေသည်။ ထောင်ထဲတွင် ပုံစံထိုင်၊ ပုံစံရပ် စသည့် အခြေခံ နေထိုင်မှု များ မှာ သိရှိနားလည်ဖို့ လိုအပ်ပါသည်။ ထောင်ထဲရောက်ပြီဆိုလျှင် ကြိုက်သည် ဖြစ်စေ၊ မကြိုက်သည် ဖြစ်စေ ထောင်စည်းကမ်း၊ ထောင်ဥပဒေများ ကို သိရှိနားလည်မှ အခြေ အနေနှင့် လိုက်လျောညီထွေ ရပ်တည်နိုင်ပေလိမ့်မည် ။

ကျွန်တော် က တိုက်ရုံးခန်းမှ ပေးလိုက် သော မွေ့ယာ၊ ခေါင်းအုံးနှင့် စောင်ကို အခန်း ထဲရှိ၊ နီးဖျာချောပေါ် ပစ်ချလိုက်သည်။ မွေ့ယာကို ဖြန့်ချလိုက်၏ ။ အနီးဆံမွေ့ယာ ဖြစ်ပါ သည်။ သံတံခါးဘက်မှ ခေါင်းရင်းပြု၊ ဂန်ဖလားဘက်ကို ခြေရင်းပြုထားလိုက်သည်။ မိမိဘဝ တွင် ပထမဆုံး ရင်ဆိုင်ရမည့် အကျဉ်းခံဘဝကို ကျော်ဖြတ်ရပေတော့မည် ။ ထောင်ဆိုသည် ကို အုတ်ရိုးမြင့်မြင့်ကြီးများ ကိုသာ မြင်ဖူးပြီး၊ လူထုဦးလှ၊ ဗန်မော်တင်အောင်တို့၏ စာအုပ်များ ကိုသာ ထောင်အကြောင်း ဖတ်ဖူးပါသည်။ ယခုလို နဖူးတွေ့ ခူးတွေ့ ၊ ကြုံလိုက်ရသော အခါ အလွန် တုန်လှုပ်သွားလေသည်။ အိပ်ယာပေါ် ပက်လက်လှန်ပြီး ၊ မျက်နှာကျက်ကို မော့ ကြည့်နေမိသည်။ မျက်နှာကျက်ပေါ်ရှိ ပင်ကူမျှင်များ

ကြားတွင် ယင်ကောင်တစ်ကောင်မှာ တဝီဝီ အသံမြည် ရင်း ရုန်းကန်လျက်ရှိပါသည်။
ပင့်ကူသည် ရုန်းနေသော ယင်ကောင်နား ချဉ်းကပ်လာကာ၊ ပင့်ကူမျှင်များ ဖြင့်
တစ်ရစ်ပြီးတစ်ရစ် ထပ်မံရစ်ပတ်လျက်ရှိသည်။ ယင်ကောင်ကလည်း အတောင်နှစ် ဖက်ကို
အတင်းခပ်ပြီး၊ ရုန်းထွက်ဖို့ ကြိုး စား၏ ။ သို့သော် ခိုင်ခံ့လှသော ပင့်ကူမျှင်များ ကြားမှာ
ရုန်းထွက်၍ မရပေ။ ကြာလာသည့်အခါ ယင်ကောင် သည် တဝီဝီမြည် သံကို ယခင်လို
အဆက်အပြတ် မကြားရတော့။ ရပ်ရပ်သွားသည်။ နောက် လုံးဝမကြားတော့သလို၊
ယင်ကောင်တစ်ကိုယ်လုံးလည်း ပင့်ကူမျှင်များ က လုံးဝရစ်ပတ်နှောင် ဖွဲ့ပြီးလေပြီ။
“ငါ့ဘဝလည်း၊ ယင်ကောင်လိုများ လား” ဟု ကျွန်တော် တွေ နေသည်။

ယခုအချိန်ဆိုလျှင် ရုံးမှနေအိမ်ပြန်သည့်အချိန်ပင်၊ လူမမယ်သမီးလေး (၂)
ယောက် အတွက် မုန့်သွားဝယ်နေကျဖြစ်သည်။ ဇနီးကလည်း ကလေးများ နှင့် အတူ
စောင့်နေရှာပေ လိမ့်မည် ။ ကျွန်တော် ရင်ထဲ ပူလောင်လာပါသည်။ အိမ်လွမ်းသည့်စိတ်က
ရင်ကိုဆို့သွားလေ သည်။ ရင်ထဲတွင် ပူလောင်လာသဖြင့် ရေသောက်ရန် ရေအိုးကို
ရှာကြည့်သော အခါ၊ သံတိုင် အပြင်ဘက်တွင် ၊ သောက်ရေအိုးနှင့် သောက်ရေခွက်ကို တွေ့
ရသဖြင့် အခန်းထဲမှနေ လှမ်း ခပ်သောက်လိုက်သည်။ ထမင်းစားချင်စိတ် မရှိပေ။
လူတစ်ကိုယ်လုံး နုံးခွေလျက်ရှိသည်။ စိတ်ရောကိုယ်ပါ ပင်ပန်းလှပြီ။ ထိုအခိုက်
သံချောင်းခေါက်သံ (၅) ချက်ကြားလိုက်ရပြီး၊ ရှေ့မှ သစ်သားတံခါး ဖွင့်သံကိုပါ
ကြားလိုက်ရပြီး...။

“တန်းစီမယ်ဟေ့” ဟု အော်သံထွက်လာသည်။ ညနေက ပုံစံပေးထားသည်ကို
အမှတ် ရကာ၊ အိပ်ယာပေါ်တွင် ပုံစံထိုင်လိုက်ပါသည်။ (၃) ရစ်နှင့် တပ်ကြပ်ကြီး တစ်ယောက်
၊ (၂) ရစ်နှင့် တပ်ကြပ်ကြီး တစ်ယောက် ၊ အရစ်မပါသော ထောင်ကြပ် တစ်ယောက် စုစုပေါင်း
(၃) ယောက် ကျွန်တော် အခန်းရှေ့တွင် လာရပ်ပြီး အခန်းတွင် ၊ကို ကြည့်သည်။ ကျွန်တော်
ကို လည်း အသေအချာကြည့်ပြီး

“လူသစ်လား” ဟု တပ်ကြပ်ကြီးက ကျန်နှစ် ယောက် ကို မေး၏ ။
“ဟုတ်ပါတယ် ဆရာကြီး၊ ညနေကမှ ရောက်လာတာပါ” ဟု (၂) ရစ်က

ဖြေသည်။ ကျွန်တော် ကိုမူ ဘာမှမမေး။ မျက်နှာကို စိုက်ကြည့်ပြီး ထွက်သွားသည်။
အရစ်မပါသော ထောင်ကြပ်က၊ သော့ခလောက် ခပ်မခပ် သေချာအောင် “ရိုင်း...ရိုင်း” ဖြင့်
လှုပ်ခါပြီး၊ သေ ချာမှ ထွက်သွားလေသည်။

ကျွန်တော် သည် နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသား ပုဒ်မ (၅) ဖြင့် ထောင်သို့
ရောက်လာခြင်း ဖြစ် ပါသည်။ ထိုအချိန်က နိုင်ငံရေး ပုဒ်မနှင့် နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားများ
ရှိပါသည်။ ပါလီမန်ခေတ် က ရှိသော “ဘီကလပ်” “အေကလပ်” “စီကလပ်” စသည့် နိုင်ငံရေး
အကျဉ်းသားများ ကို အဆင့်ခွဲထားခြင်းကိုသာ ဖျက်သိမ်းသည်။ ပုဒ်မ (၅) ကမူ ရှိနေပါသည်။
နိုင်ငံရေး အကျဉ်း သားများ မှာ ရာဇဝတ်သားများ နှင့် အတူမထားသလို အခွင့်အရေး လည်း
ကွာပါသည်။ ထောင်ဝတ်စုံခြင်းလည်း ကွာပါသည်။ ကျွန်တော် တို့ကို မွေယာ၊ အိပ်ရာခင်း၊
စောင်အပါး၊ အထူ၊ မှို ခေါင်းအုံး၊ ခြင်ထောင်များ ကို ပေးသည်။ ကျွန်တော်
ရောက်သည့်အချိန်က တိုက်ထဲ တွင် ခြင်ထောင်များ ကို ပြန်သိမ်းထားပါသည်။ ခြင်ထောင်ဖြင့်
သေကြောင်းကြံစည်သွားသော ကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဖြစ်ပုံမှာ ငွေစက္ကူများ ၊ တရားမဝင် ဖျက်သိမ်းရာတွင်
သတင်းပေါက်ကြားသွားသဖြင့် အဖမ်းခံရသော စာတိုက်မင်းကြီးသည် သံတံခါးအပေါ်ဆုံး
သံဘောင်တွင် ခြင်ထောင်ကို ကြိုး သဖွယ်ချည်ကာ ဆွဲကြိုး ချသကြောင်းကြံသွားသော
ကြောင့် ခြင်ထောင်များ ကို သိမ်းထား ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော့်အဖို့ ခြင်ထောင်ရှိလည်း
မထူး၊ ခြင်ထောင်မရှိလည်း မထူးပေ။ ထောင်ဆိုသော ကြီးမားလှသည့် ခြောက်လှန့်မှု ကြီးက
စိုးမိုးထားသဖြင့် အိပ်ချင်၊ စားချင်စိတ် များ မရှိတော့ပေ။ အိပ်ရာပေါ်လှဲလိုက်၊ ပြန်ထိုင်လိုက်၊
တိုက်ခန်းထဲ လမ်းထလျှောက်လိုက် ဖြင့် ဂဏှာမငြိမ် ဖြစ်နေသည်။ ပုဒ်မ (၅) ဖြင့်
ထောင်ထဲရောက်လာကြောင်းလည်း မသိသေး ပေ။ စင်စစ် ပုဒ်မ (၅) ဥပဒေမှာ ၊
ရက်အကန့်အသတ်မရှိ ချုပ်နှောင်နိုင်သော ပုဒ်မ ဖြစ်သည်။ တစ်နှစ် လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။
(၁၀) နှစ် လည်း ဖမ်းချုပ်ထားနိုင်သည်။ ဗြိတိသျှကိုလိုနီခေတ်က ဥပဒေကို လွတ်လပ်ရေး ရပြီး
ဖဆပလ၊ ပထစ၊ အိမ်စောင့်အစိုးရ၊ တော် လှန်ရေး ကောင်စီ စသော
အုပ်စိုးသူအစိုးရအဆက်ဆက်က ဆက်လက်ကျင့်သုံးလျက်ရှိသော နိုင်ငံရေး ပုဒ်မ

ဖြစ်ပါသည်။ ထိုပုဒ်မဖြင့် အဖမ်းခံရသူမှာ အိမ်မှ မိသားစုနှင့် တွေ့ဆုံခွင့်မရ။ ထောင်ဝင်စာမရှိ။ အိမ်မှ အစားအသောက်၊ အဝတ်အထည် ပို့ခွင့်မရှိ၊ ထောင်သို့ ငွေပို့ခွင့်သာ ရှိသည်။ ငွေကိုလည်း ထောင်မှသတ်မှတ်ထားသော ကန့်သတ်ချက်အတိုင်းသာ ပို့ပြီး၊ ထောင်ပိုင်က ငွေစာရင်းစာအုပ် လုပ်ပေးထားကာ မိမိဝယ်လိုသော ပစ္စည်းဆေးဝါး၊ မဂ္ဂဇင်းစာအုပ်များ ကိုလစဉ် စာရင်းရေး၍ ထောင်အာဏာပိုင်များ ထံပေး၍ ထောင်မှ ဝယ်ပေးပြီး မိမိငွေစာရင်းမှ နှုတ်ယူလေသည်။ တိုက်ခန်းတွင် နေရသူများ တွင် ထိုအခွင့်အရေး မရရှိကြပေ။

ကျွန်တော် သည် ညနေ (၄) နာရီကျော်လောက်မှ ထောင်သို့ ရောက်ရှိလာသဖြင့် ထမင်းစားခိုက် ကျော်ခဲ့ပါသည်။ ထမင်းစားချင်စိတ်ကလည်း မရှိသဖြင့် ကျွန်တော့်အတွက် ပြဿနာမရှိပါ။ ကျွန်တော် နေသော အခန်းမျိုး ဘေးတွင် ရှိပေလိမ့်မည် ။ သို့သော် ဘာသံမျှ မကြားရပေ။ တိုက်ခုံရုံထုကြီးမှာ ထူလွန်းသဖြင့် ကပ်လျက်အခန်းနှစ်ဖက်မှ အသံများ ကို မကြားရပါ။ အားလုံး တိတ်ဆိတ်လျက်ရှိ၏ ။ (၁၅) မိနစ်တစ်ကြိမ် ခေါက်လိုက်သော သံချောင်းများ ကိုသာ ထောင်မှူး အသီးသီးမှ ကြားရပါသည်။ တိတ်ဆိတ်လွန်းမှု က စိတ်ကို ပို၍ ခြောက်ခြားစေပြီး၊ သံတံခါးဝဆီသို့ သာ မကြာမကြာ ကြည့်နေမိသည်။ ကျွန်တော် ရောက်နေသည့် နေရာမှာ ထောင်တွင် တစ်နေရာဟုသာ သိပြီး အဆောင်လား၊ တိုက်လားဆိုသည်ကို ရောက် စအချိန်က ခွဲခြား၍ မရနိုင်တော့ပေ။ အိမ်နှင့် နှိုင်းစာလျှင် အလွန်ကွာခြားသော်လည်း၊ အချုပ်ခန်းထဲနှင့် မူများ စွာ သာနိုင်ပါသည်။ အချုပ်တွင် အိပ်စရာမရှိ၊ နားနေခိုက်မရှိဘဲ၊ ယခုမူ အေးအေးဆေးဆေး နားနိုင်သည်။ အိပ်လည်းကောင်းကောင်း အိပ်နိုင်သည်။ ရက်အတော် ကြာ အချုပ်ခန်းထဲ၌ အိပ်စက်ခြင်းမရှိခဲ့သဖြင့် မျက်နှာကျက်အမိုးက ပင့်ကူအိမ်ကို ငေးစိုက်ကြည့် နေသော ကျွန်တော် မျက်လုံးများ မှာ ညောင်းညာလာပြီး တဖြည်းဖြည်း မှေးမှိတ်ကာ၊ အိပ်ပျော်သွားပါတော့သည်။

“တန်းစီမယ်ဟေ့...” စူးစူးဝါးဝါး အော်လိုက်သံကြောင့် ကျွန်တော် အိပ်မက်မှ လန့်နိုးလာပါတော့သည်။ အိပ်မက်ထဲတွင် ဇနီးနှင့် အတူ သမီးငယ် (၂) ယောက် ကိုခေါ်၍ ရွှေတိဂုံ ဘုရားဖူးပြီး တိရစ္ဆာန်ရုံထဲအဝင်တွင် နိုးလာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

“အောင်မာ၊ အိမ်များ အောက်မေ့နေသလား၊ ပုံစံထိုင်”

လူလာစစ်သော ထောင်ကြပ်အော်ပြောသံကြောင့် ကျွန်တော် လည်း အိပ်ရာမှ လူးလဲ ထကာ ပုံစံထိုင်လိုက်ရပါသည်။ မနက် (၅) နာရီထိုးလျှင် တန်းစီလူစစ်ခြင်းကို အမြဲလုပ်ရ သည်။ မနေ့ညနေက အိပ်ဆောင်ပိတ် လူစာရင်းနှင့် မနက်လူစာရင်းတို့ ကိုက်မကိုက် စစ်ဆေး ရသည်။ ထောင်ပိတ်မှ ရောက်လာသည့် အကျဉ်းသားများ နှင့် မူလရှိနေသည့် အကျဉ်းသား စုစုပေါင်း စာရင်းနှင့် မနက်လူစစ်ချိန်တွင် ရှိနေသော အကျဉ်းသား စုစုပေါင်း စာရင်းတို့နှင့် ကိုက်ညီရမည် ။ မကိုက်ဘဲ လူလိုနေလျှင် ညက အကြောင်းတစ်ခုခုဖြင့် အကျဉ်းသားပျောက် နေ၍ ဖြစ်မည် ။ ထိုအခါ တစ်ထောင်လုံး လူရှာရတော့သည်။ ထောင်မှ ထွက်ပြေးသွားသလား၊ ထောင်၏ တစ်နေရာတွင် ပုန်းအောင်းနေသလားဆိုပြီး ရှာရပေသည်။ မတွေ့ မချင်း၊ လူစာရင်း မကိုက်မချင်း၊ အိပ်ဆောင်များ ကို ဖွင့်ပေး၍ မရပေ။ ထောင်တွင် လူစာရင်းကို၊ အဖွင့်နှင့် အပိတ် ကိုက်ညီဖို့ လိုအပ်လှသည်။ ဘဏ်တိုက်တစ်တိုက်တွင် ဘဏ်ပိတ်ချိန်၌ ငွေစာရင်း ကိုက်ဖို့ လိုအပ်ချက်နှင့် အလွန်တူပါသည်။

အကျဉ်းထောင်တစ်ခုတွင် မနက်အိပ်ဆောင် ဖွင့်လိုက်သည်နှင့် ၊ ထောင်ကျများ ၊ အချုပ်သားများ နှင့် ပတ်သက်သော အဝင်အထွက်ကိစ္စများ ကို သက်ဆိုင်ရာ ထောင်တွင် ရုံးများ ထဲက စာရင်းလုပ်ရလေသည်။ ထောင်ကျရုံး၊ အချုပ်ရုံး၊ အလုပ်ကြီးရုံး စသည်ဖြင့် သူတာဝန်နှင့် သူ ခွဲထားသည်။ အချုပ်သားများ ကို သက်ဆိုင်ရာ မြို့ နယ်တရားရုံး၌ ၊ အမှုစစ်ဖို့အတွက် ရဲက လာခေါ်သည်။ ထောင်မှထွက်သွားသော အချုပ်သားစာရင်းကို မြို့ နယ်လိုက် အတိအကျမှတ်ထားရသည်။ နောက် ပြစ်ဒဏ်စေ့၍ လွတ်သွားသော အကျဉ်းသားစာရင်း၊ ရဲဘက်ပို့လိုက် သော ရဲဘက်စာရင်းအပြင် ဆေးရုံသို့ တင်ပို့ရသည့် အကျဉ်းသား လူနာစာရင်းစသော အကျဉ်းသားအထွက် စာရင်းကို စနစ်တကျမမှားအောင် ထားရသည်။

နောက် ထောင်ဖွင့်ချိန်မှ ပိတ်ချိန်အထိ ထောင်ထဲရောက်လာသော အကျဉ်းသား စာရင်းကိုလည်း အသေအချာလုပ်ရ၏ ။ တရားရုံးမှ ပြစ်ဒဏ်ချလိုက်၍ ရောက်လာသူ၊ အချုပ်

ပ်ဖြင့် ရောက်လာသူအပြင် ဆေးရုံမှနေ ရောဂါ သက်သာ၍ ထောင်သို့ ပြန်ရောက်သာသူ စသည့် အဝင်စာရင်းလည်း ရှိသည်။ ထိုသို့ ထောင်ဝင်အကျဉ်းသားများ နှင့် ထောင်အထွက် အကျဉ်းသားစာရင်း ကိုက်ညီနေမှသာ ထောင်၏ လည်ပတ်မှု အဆင်ပြေနိုင်သည်။

ဘဏ်တိုက်တစ်ခုမှလည်း ထိုအတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ နံနက်ဘဏ်ဖွင့်ချိန်၌ ဘဏ် တိုက်ကို ဖွင့်လိုက်သည်နှင့် ငွေများ ဝင်လာသည်။ ငွေများ ထုတ်သွားကြသည်။ ငွေလာသွင်းသူ များ မှ ဘဏ်တွင် စာရင်းဖွင့်ထားသူများ နှင့် ငွေလဲသူများ ဖြစ်၏ ။ စာရင်းရှင်ငွေအပ်သူ၊ စာရင်း သေအပ်သူ၊ ငွေစုစာရင်းတွင် အပ်သူ၊ ငွေစုစာချုပ် လာဝယ်သူ၊ ငွေလွှဲသူ၊ ချေးငွေပြန်ဆပ်သူ၊ စသည်ဖြင့် ငွေအများ အပြားအပ်သလို ထိုစာရင်းများ မှ ငွေထုတ်သွားသူများ လည်း ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ညနေဘက် တိုက်တံခါးများ ပိတ်လိုက်သည်နှင့် ဘဏ်ငွေကြေးဌာနတွင် ကျန်ရှိ သော ငွေသားများ နှင့် ငွေစာရင်းဌာန၊ ငွေချေးဌာန၊ ငွေလွှဲဌာနများ ၏ စာရင်းများ ကိုက်အောင် တွက်ချက်ရလေသည်။ စာရင်းဌာန၏ တစ်နေ့တာ ဘဏ်ရှိငွေစာရင်းနှင့် ငွေကြေးဌာနမှ လက်ရှိငွေသားများ ကိုက်ညီနေရမည် ။ ထိုသို့ ကိုက်မှသာ ဘဏ်စာရင်းကို ပိတ်နိုင်သည်။ မကိုက်မချင်း၊ ဘဏ်ဆိုင်ရာဌာနမှ ဝန်ထမ်းများ အိမ်ပြန်ခွင့်မရှိပေ။ ငွေသားက ပိုနေလျှင် စာရင်းဌာနမှ စာရင်းမမှတ်၍ ဖြစ်မည် ။ ချက်လက်မှတ်ကို ကူးမရေး ၍ ဖြစ်မည် ဆိုကာ ချက် လက်မှတ်များ ကို တစ်စောင်ချင်း ဗယု ဗီဝေါ့ခေါ် စာရင်းစာအုပ်နှင့် တိုက်စစ်ရလေသည်။ စာ ရင်းတွင် မှန်နေပြီး၊ ငွေသားက လိုနေလျှင် ဘာကြောင့် လိုနေသလဲ ဆိုသည်ကို ငွေကြေးဌာန မှ ငွေကိုင်ချုပ်က၊ ငွေကိုင်များ ၏ စာရင်းကို စစ်ဆေးရပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ထောင်ဝင်၊ ထောင် ထွက် စာရင်းကိုက်သည်အထိ အကျဉ်းသားများ စောင့်နေကြရသည်။ စာရင်းကိုက်မှ “တန်းဖြုတ်” ဟု မိန်းဂျေးမှ အော်ပြောလိုက်ပါတော့သည်။ ကျွန်တော် သည် လူသစ် ဖြစ်၍ ထို အကြောင်းများ ကို မသိသေးပါ။ မိမိနေရသော အခန်းကိုပင် အဆောင်လား၊ တိုက်လား၊ ခွဲခြား မသိသေးပေ။ တိုက်ဆိုသည်မှာ ၊ တိုက်ခန်းတစ်ခန်းထဲတွင် (၁) ယောက် (သို့) (၂) ယောက် ၊ (၃) ယောက် သီးသန့် ထည့်ထားသော နေရာ ဖြစ်သည်။ ရာဇဝတ်သား ထောင်ကျများ ၊ အချုပ် သမားများ အဖို့ တိုက်ပိတ်သည်ဆိုလျှင် ထောင်စည်းကမ်းကို ချိုး ဖောက်သဖြင့် ပြစ်ဒဏ်ပေးခံ ရသော

နေရာ ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားများ မှာ မူ တိုက်ခန်းဆိုသည်မှာ သူတို့ ပထမဆုံးနေရသည့် အခန်း ဖြစ်သလို၊ သူတို့အတွက် သီးသန့်ထားသော နေရာလည်း ဖြစ်သည်။ တိုက်တွင် လအတန်ကြာ၊ နှစ် အတန်ကြာနေပြီးမှ၊ နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားများ ချည်းထားသော အဆောင်များ ရှိရာသို့ အပို့ခံရလေသည်။

ကျွန်တော် က၊ အိပ်ရာပေါ်တွင် ပုံစံထိုင်နေသည်မှာ အတော် ကြာပေပြီ။ ခြေထောက် ညောင်းလျှင် ဘယ်ခြေ ညာခြေ ပြောင်းတင်ပြီး ထိုင်သည်။ အမှု ထမ်းဝင်ရာ တိုက်ဝင်းတံခါး ကို ကြည့်ပြီး သက်သာသလို ထိုင်နေပါသည်။ (၁) နာရီကျော် ကြာပြီးသည့်နောက် တန်းဖြုတ် အော်သံကိုလည်း မကြား၊ တန်းဖြုတ်သံချောင်းခေါက်သံကိုလည်း နားမလည်၊ သဘောမ ပေါက်သဖြင့် ယခုကဲ့သို့ ထိုင်နေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအခိုက် တိုက်ဝင်းတံခါးဖွင့်သံကြားလိုက် ပြီး အဖြူဝတ်အကျဉ်းသား တစ်ယောက် က ဆွဲလာသော လေးထောင့်သံပုံးတစ်လုံးကို ကျွန်တော် အခန်း ရှေ့တံခါးတွင် ချလိုက်ပြီး

“မတ်ခွက်ယူ”

ဟု ပြောလိုက်သည်။ မနေ့ညနေက ကျွန်တော့်ကို အခန်းထဲ မပို့ခင်၊ တိုက်ခန်းများ ရုံးခန်း၌ ပုံစံပေးပြီးနောက် အိပ်ရာလိပ်တစ်ခု၊ ပန်းကန်ပြားတစ်ချပ်၊ ဟင်းခွက်အကြီးတစ်ခွက်၊ အသေးတစ်ခွက်၊ မတ်ခွက်တစ်လုံးတို့ကို ပေးလိုက် ပါသည်။ ဒန်ဖြင့် လုပ်ထားသော ဒန်ခွက်၊ ဒန်ပန်းကန်ပြားများ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် သံပုံးနှင့် လူက မတ်ခွက်ယူခိုင်းသဖြင့် ကျွန်တော် လည်း ထိုင်ရာမှ ကမန်းကတန်းထကာ မတ်ခွက်ကိုယူပြီး၊ သံတိုင်နား ကပ်ပေးလိုက် ၏ ။ ထို အကျဉ်းသားက၊ နို့ဆီခွက်ကို တပ်ထားသော ယောက် ချုံဖြင့် သံပုံးထဲ နှစ် ခပ်လိုက်၏ ။ ပြန်မ ယူလိုက်သော အခါ၊ အငွေ့တစ်ထောင်းထောင်းထနေသော ကော်ဖီတစ်ခွက်ပါလာပြီး သံတိုင် ကြားမှနေ ကျွန်တော် မတ်ခွက်ထဲ၊ လောင်းထည့်လိုက်ပါတော့သည်။

မွှေးကြိုင်နေသော ကော်ဖီမူ နဲ့အနံ့မှာ နှာခေါင်းထဲ တိုးဝင်လာပါသည်။ မနေ့ညနေက၊ ဘာမျှ မစားရသေးသလို၊ ညကလည်း နှစ် နှစ် ခြိုက်ခြိုက် အိပ်လိုက်ရသဖြင့်

ဟာနေသော ဝမ်း ကို ကော်ဖီနံ့က မြူဆွယ်နေပါတော့သည်။ ကော်ဖီဝေသည့်အကျဉ်းသား ထွက်ခွာသွားသည် နှင့် မတ်ခွက်ကိုယူပြီး ပူပူနွေးနွေးကော်ဖီကို ကျွန်တော် သောက်နေမိသည်။ ဘေးအခန်းများ ဌ ကော်ဖီထည့်ပေးနေသော သံပုံးနှင့် နို့ဆီခွက်ထဲသည့် အသံကို ခပ်သဲ့သဲ့ ကျွန်တော် ကြား နေရပါသည်။ ကျွန်တော် အခန်းရှေ့တည့်တည့်မှာ သစ်သားတံခါး ရှိပါသည်။ ကျွန်တော် နေ သော တိုက်ခန်းများ ၏ အဝင်အထွက်တံခါး ဖြစ်ပါလိမ့်မည် ။ ထိုတံခါးမှနေ၊ ထောင်အမှု ထမ်း များ ဝင်လာပြီး၊ ဘေးခန်းများ သို့ သွားလေ့ရှိသည်။ တစ်ခါတစ်ရံတွင် ဘေးအခန်းများ မှနေ ကျွန်တော် အခန်းရောက်လာစစ်ဆေးပြီး၊ ရှေ့တံခါးမှ ထွက်သွားသည်ကိုလည်း တွေ့ ရပါ သည်။ တိုက်ခန်းထဲတွင် နေရသော ကျွန်တော် အဖို့ အပြင်လောကကို မြင်တွေ့ နိုင်ဖို့မှာ သံတိုင်များ ကာရံထားသော ရှေ့တံခါးပေါက်တစ်ခုသာ ရှိပါသည်။ အုတ်နံရံ၊ သစ်သားတံခါး ကိုသာ မြင်နေရသလို၊ အပေါ်မော့ကြည့်လိုက်လျှင်၊ ကောင်းကင်ပြာကြီးကိုသာ တွေ့ရသည်။ ကျွန်တော် ရောက်နေသည့် အခန်းထဲ ဘယ်လောက်ကြာအောင် နေရမှာ လဲ။ ကျွန်တော် ကို ဘာလုပ်ဦးမှာ လဲ၊ ကျွန်တော် အိမ်ကိုဘယ်တော့ပြန်ရမလဲ၊ ဆိုလိုသည်မှာ ၊ ကျွန်တော် ဘယ်တော့ ထောင်ကလွတ်မှာ လဲ။ ကောင်းကင်ကြီးကို မော့ကြည့်ကာ ကြေကွဲစွာ ဖြင့် ကျွန်တော် တွေ့ :တောနေမိသည်။

အတွေ့ :မဆုံးလိုက်ပါ။ ကျွန်တော် အခန်း သော ဖွင့်သံ ကြားလိုက်ရပြီးနောက်၊ အမှု ထမ်း တစ်ယောက် နှင့် အင်္ကျီဖြူ လုံချည်ဖြူနဲ့ အကျဉ်းသား တစ်ယောက် က၊ သံတံခါး ဆွဲဖွင့်ပြီး

“ရေချိုး မယ်.... ထွက်”

ဟု အော်ပြောလိုက်သည်။ ကျွန်တော် လည်း အူကြောင်ကြောင် ဖြစ်သွားသည်။ ကျွန်တော် မှာ အဝတ်တစ်ထည် ကိုယ်တစ်ခု ဖြစ်၍ ရေလိစရာ ပုဆိုးလည်းလည်းမရှိ၊ ကိုယ် ပေါ်ရှိ အင်္ကျီ လုံချည်မှာ လည်း၊ ရက်ပေါင်းများ စွာ ကြာခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။ ထိုင်ရမလို၊ ထရမလို၊ ယောင်တောင်တောင် ဖြစ်နေစဉ်တွင် ။

“ဘာ ဖြစ်တာလဲ....ထွက်လေ မြန်မြန်၊ ပုံစံမိတော့မှာ ပဲ” ဟု အဖြူ

ဝတ်အကျဉ်းသားက ဟိန်းဟောက်လိုက်သဖြင့် ကျွန်တော် လည်း ဖိနပ်ကို ကမန်းကတန်းစွပ်ကာ၊ အခန်းအပြင် ဘက် ထွက်လိုက်သည်။ အပြင်ရောက်သည်နှင့် ဝတ်စုံဖြူ က ကျွန်တော် ခေါင်းပေါ် ကိုင်ထား သော စောင်ကို အုပ်ချလိုက်ကာ ရှေ့မှနေ ခေါ်သွားတော့သည်။ တစ်အောင့်လောက် လျှောက်သွားပြီးချိန်တွင် ကျွန်တော့်ရှေ့မှ ဘုံဘိုင်ခေါင်း ရေကျသံများ ကြားရသည်။ ကျွန်တော် ခေါင်းပေါ်မှ စောင်ကို ဖယ်ပေးလိုက် သည်။ သွပ်ပြားများ ကာထားသော ရေချိုး ခန်း ရောက်နေပါသည်။ အုတ်ရေကန်ထဲ အဆက်မပြတ် ရေကျနေသော ဘုံဘိုင်ခေါင်းကို မြင်ရ သည်။ အုတ်ကန်ထဲမှာ ရေပြည့်ဖို့ တစ်ထောင်လောက်သာ လိုတော့သည်။ ကန်ဘောင်ပေါ် တွင် ပဲဟင်းထည့်သော သတ္တုခွက် (၃) လုံးကို တွေ့ ရသည်။

“ကဲ မြန်မြန်ချိုး ”

“ကျွန်တော် မှာ ရေလဲမပါဘူး၊ ဘာနဲ့လဲရမှာ လဲ”

“အောင်မယ်..ကိုယ်တော် ချောက ငပလီရောက်နေတယ်များ အောက်မေ့လား၊ ဒါ ထောင်ကွ။ ရေလဲမပါရင် ချွတ်ချိုး ”

အမှု ထမ်းက ကြိမ်းမောင်းပြီး၊ ရေချိုး ခန်းအပြင်ဘက် ထွက်သွားသည်။ ကျွန်တော် လည်း အင်္ကျီနှင့် လုံချည်ကို ခပ်မြန်မြန်ချွတ်ပြီး သွပ်ပြားနံရံပေါ် ပစ်တင်လိုက်သည်။ တစ်ခန်း တည်း၊ တစ်ယောက် တည်းသာရှိ၍ အထွေအထူး ရှက်နေစရာမလိုဘဲ၊ ကိုယ်လုံးတီးဖြင့် ရေ လောင်းချိုး ပါတော့သည်။ ဆပ်ပြာတိုက်ချင်သဖြင့် အုတ်ဘောင်ပေါ် ရှာကြည့်ရာတွင် အဖြူရောင် ဆပ်ပြာကြမ်းတစ်တုံးကို တွေ့ လိုက်သဖြင့် ၊ ကောက်ယူပြီး တစ်ကိုယ်လုံးတိုက်ပြီး၊ ရေကို အားပါတရ ချိုး လေသည်။ ရေမချိုး ရသည်မှာ တစ်ပတ်ကျော် ရှိပေပြီ။ ထောင်ရောက်မှ ပထမဆုံး ရေချိုး ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

“ကဲ..မြန်မြန်ချိုး ...ရပ်တော့မယ်”

အပြင်မှ အော်ပြီး သတိပေးလိုက် သည်။ နောက်ထပ် (၅) ခွက်လောက် ခေါင်းပေါ်မှ လောင်းချပြီးနောက်၊ ရေခွက်ကို ဘောက်ပေါ်တင်ကာ၊ ခြေလက်တို့ကို ခါ၍ ၊

ရေစစ်လိုက် သည်။ တင်ထားသော လုံချည်နှင့် အင်္ကျီတို့ကို ယူဝတ်ပြီးချိန်တွင် ဝတ်စုံဖြူ
အကျဉ်းသား ရေချိုး ခန်းပေါက် ရောက်လာသည်။

“လာ..သွားမယ်”

ကျွန်တော် လည်း ခပ်ကုပ်ကုပ်ဖြင့် အနားသွားသော အခါ သူက
ခေါင်းပေါ်စောင်အုပ်ချကာ၊ စောင်စကိုဆွဲ၍ ရှေ့မှ ထွက်သွားသည်။ ကျွန်တော် လည်း
လက်နှစ် ဖက်ဖြင့် ခေါင်းပေါ်မှ စောင်ကိုမ၍ အောက်ကြည့်ပြီး လိုက်ခဲ့ရလေသည်။
အခန်းရောက်သည်နှင့် ၊ တစ်အောင့် လောက် အိပ်ရာပေါ် ထိုင်နားနေလိုက်ပါသည်။
ထိုအချိန်က၊ ကျွန်တော် ရောက်နေသော နေရာမှာ တိုက်ခန်းများ ဆိုသည်ကို မသိပါ။
ထောင်ရောက်နေသည်ဟုသာ သိရှိပြီး တိုက်ခန်း တို့၊ အဆောင်တို့ကို နောင်မှ သိရလေသည်။

ကျွန်တော် အခန်းထဲ ပြန်ရောက်ပြီးနောက်၊ ဘေးအခန်းများ ကို သော့ဖွင့်သံများ
သဲ့သဲ့ ကြားနေရသည်။ ကျွန်တော် လိုပဲ ရေချိုး ဖို့ ခေါ်ယူနေခြင်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည် ။ နောက်
တစ်နာရီ လောက် ကြာသော အခါ စောစောက ဝတ်စုံဖြူအကျဉ်းသားနှင့် ပခုံးတွင် အရစ် (၂)
ရစ်တပ်၊ အမှု ထမ်းတစ်ဦး ရောက်လာကြပါသည်။ အမှု ထမ်းက စာရင်းစာအုပ်တစ်အုပ်
ကိုင်ထားပြီး ဝတ်စုံဖြူက အဝတ်တစ်ထည်ကို ကိုင်ထားပါသည်။

“နာမည် ပြော”

“ကျော်နိုင်ပါ”

“အဖနာမည် ”

“ဦးဘိုးသီ”

“ရော့ဒီမှာ လက်မှတ်ထိုး”

ကျွန်တော် က အမှု ထမ်းကမ်းပေးသော စာရင်းစာအုပ်နှင့် ဘောပင်ကို
လှမ်းယူလိုက်ပြီး ဖတ်ကြည့်လိုက်သည်။ မျက်နှာသုတ်ပုဝါ-(၁)၊ အင်္ကျီဖြူလက်တို-(၁)၊
လုံချည်ဖြာ-(၁) ဟု ရေး ထားသည်။ ကျွန်တော် က လက်ခံရရှိကြောင်း လက်မှတ်ရေး

ထိုးပေးပါသည်။ ဝတ်စုံဖြူက သူ ယူလာသော အဝတ်များ ကို ကျွန်တော် လက်ထဲ ထည့်ပေး၍ ပေါ်ပလင်အဖြူလက်တို အင်္ကျီတစ်ထည်၊ အတွင်း :ခံ ပိတ်ဘောင်းဘီတို တစ်ထည်၊ အင်းမပုဆိုးဆင်လိုလို၊ ရခိုင်ပုဆိုး ဆင်လိုလို အပြာရောင် အကွက်လေးဖြင့် ယက်ထားသော လုံချည်တစ်ထည် အားလုံး အသစ် ချည်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆပ်ပြာကြမ်း အဖြူတစ်တုံးလည်း ပါသည်။ အဝတ်အစားများ ပေးပြီး နောက် ထွက်သွားကြသည်။ အခန်းထောင့်တွင် အင်တုံပက်ပက် တစ်လုံးရှိသည်။ စဉ့်ရေ သုတ်အင်တုံကို အပြင်မှာ တော့ ချဉ်ဖတ်ထည့်တာမျိုး ပန်းကန်ဆေးတာမျိုး အသုံးပြုကြသော် လည်း တိုက်ခန်းများ တွင် မူ အလေးအပေါ့စွန့်သည့် ပစ္စည်း ဖြစ်သည်။ ဆီးနှင့် မိလ္လာကို တိုက် ခန်းထဲ စွန့်ပစ်ပါသည်။ ဂန်ဖလားဟု ခေါ်လေသည်။ ကုလားစကား ဖြစ်ပါလိမ့်မည် ။ မနက် မိုးလင်းသည်နှင့် ဝတ်စုံဖြူထောင်ကျများ လား တစ်ခန်းချင်း မိလ္လာသိမ်းကြလေသည်။

အိပ်ယာပေါ်လှဲရင်း သံချောင်းသံကို နားစွင့်နေရာ၊ မနက် (၁၁) နာရီ ထိုးပေပြီ။ ထောင်ဗူးကြီးမှ (၁၅) မိနစ်လျှင် တစ်ကြိမ်သံချောင်းခေါက်သည်နှင့် ထောင်ပတ်လည် ဗူးလေး များ (ကင်းစောင့်မျှော်စင်လေးများ) မှလည်း အသီးသီး သံချောင်းခေါက်ကြသည်။ (၄) ကြိမ် ခေါက်လျှင် တစ်နာရီ ရှိပေသည်။ မှေးခနဲ ဖြစ်သွားချိန်တွင် သံတံခါးအပြင်ဘက်မှ ပုံးသံများ ကြာလိုက်ရသဖြင့် လူးလဲထကြည့်လိုက်ရာ၊ “ထမင်းယူမယ်” ဟု အော်သံကြားရသည်။ ကျွန်တော် က ရှေ့တွင် ချထားသော ဒန်ပန်းကန်ပြားကို ကောက်ယူပြီး သံတိုင်နောက်မှ ခံပေး လိုက်ရာ ထမင်းပုံးထဲမှ၊ အငွေ့တစ်ထောင်းထောင်းနှင့် ထမင်းများ ကို ဂေါ်ဖြင့် ကော်ယူကာ၊ ကျွန်တော် ပန်းကန်ထဲ သံတိုင်ကြားမှနေ ခပ်ထည့်ပေးပါသည်။ (၂) ဂေါ်လောက်ယူပြီးသည် နှင့် ပဲဟင်းထည့်ပေးသည်။ ပေးထားသော မတ်ခွက်ထဲသို့ ပဲဟင်းပူပူများ ထည့်ပေးသည်။ နောက် စိမ်းစားငပိရည်၊ ဘူးသီးပြုတ်တို့စရာတို့ကို ထည့်ပေးလေသည်။

ထောင်ထမင်း၊ ထောင်ဟင်းများ ကို မနက်စာအ ဖြစ် ပထမဆုံးအကြိမ် စားရခြင်း ဖြစ် သည်။ ကျွေးသည့်ဆန်မှာ မီးခုံးဆန်၊ ထောင်အခေါ် ဆန်ဖြူဖြစ်သည်။ ကုလားပဲဟင်းမှာ လည်း ပျစ်ပြီး ဋွေးနေပါသည်။ သို့သော် ကျွန်တော် အဖို့ အော်ဂလီဆန်ချင်သလို ဖြစ်သွားသည်။ သံချေးများ တက်နေသော ငါးမူးလုံးခန့်

သံတိုင်ကြားမှနေ၊ ထမင်းနှင့် ဟင်းကို ထိုးပေးကတည်းက ရွံသလိုလို ဖြစ်သွားသည်။
မီးခုံးဆန်နှင့် ပဲဟင်းစိမ်းစားငပိရည်တို့စရာတို့ကို မြင်ရသော အခါ ပိုဆိုးသွားသည်။
အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော် ထိုအချိန်က ကျွန်တော် တို့လို စာရေး စာချီများ ပင် မီးခုံးမစားပေ။
ငကျွဲဆန် အကောင်းစားကို စားသည်။ ကုလားကုန်စုံဆိုင်မှ အချိန်မရွေး ဝယ်နိုင်သည်။
မှတ်မှတ်ရရ ငကျွဲတစ်ပြည် ပြား(၉၀) ဖြစ်ပါသည်။ မနက် ရုံးသွားတော့မည် ဆိုလျှင်
အသားဟင်းတစ်ပွဲ၊ ငါး၊ ငါးပိရည်၊ ဟင်းချို၊ အသီးအရွက်ကြော် အမြဲစားလေ့ ရှိပါသည်။ ယခု
ထောင်ထဲတွင် ကျွေးသော ပုဒ်မ (၅) ထမင်းဟင်းမှာ ကျွန်တော် အဖို့ စားဖို့ ခက်ခဲနေပါ
တော့သည်။

ယူထားသော ထမင်းဟင်းများ ကို အခန်းထောင့်တွင် ထားလိုက်သည်။
ဗိုက်ထဲဆာနေ သော်လည်း စားဖို့ ခက်နေသည်။ အိပ်ယာပေါ် ပြန်လှဲချလိုက်ပါသည်။ ၁၂
နာရီ သံချောင်း ခေါက်သွားပြီး ဗိုက်ထဲတွင် တဂွီဂွီနှင့် ဆူညံလာ၏ ။ ထမင်း ဆာသည်ထက်
ဆာလာပါသည်။ နောက်ဆုံး အလွန်ဆာသည့် အချိန်တွင် အိပ်ယာမှထကာ
သောက်ရေအိုးထဲမှ ရေကိုခပ်ယူ ပြီး တစ်ကျိုက်လောက်သောက်ကာ လက်ဆေးလိုက်သည်။
အခန်းထောင့်မှ ထမင်းပန်းကန် ကိုယူပြီး ပဲဟင်းဆမ်းကာ စားပါတော့သည်။ ဘူးသီးပြု
တ်တစ်ကိုက်ကိုက်လိုက်၊ ငါးပိရည် စမ်းလိုက်၊ ပဲဟင်း သောက်လိုက်နှင့် ပန်းကန်ထဲမှ ထမင်း
(၂) ကော်စလုံး တက်တက်ပြောင် သွားတော့သည်။ ဗိုက်လည်း တော် တော် တင်းသွားသည်။
ပထမဆုံး ထောင်ထမင်း၊ ထောင် ဟင်းကို စားရပြီး၊ ထောင်အဝတ်အစားများ လည်း ဝတ်ရပြီး၊
လေးဘက်လေးတန် အုတ်နံရံများ၊ သံတိုင်များ အခိုင်အခံ့ ကာရံထားသည့် ထောင်ထဲတွင်
အချုပ်အနှောင် ခံနေရပြီ။

တိရစ္ဆာန်ရုံမှ တိရစ္ဆာန်များ ကို သွားမြင်သည်။ စားချိန်တန်၍
အစာလာကျွေးသော် လည်း၊ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ဘယ်ကိုမှ မသွားနိုင်ကြပေ။ ကျွန်တော်
လည်း ဘယ်လိုဝင့်ကြွေး များ ရှိခဲ့၍ ယခုလို အချုပ်အနှောင်ခံနေရသလဲ မသိပေ။ ကိုယ်ဝန်
(၂)လနှင့် မိန်းမ၊ လူမမယ် သမီးကလေး နှစ်ယောက်၊ ညနေဘက် ရုံးဆင်းချိန်၊
မုန့်ဝယ်လာနေကျ အဖေ့ကို စောင့်နေကြ ပေလိမ့်မည် ။ ယခုလောက်ဆို ရုံးကလည်း

ကျွန်တော် အဖမ်းခံရကြောင်း မိန်းမကို အကြောင်း ကြားပြီးရောမည် ။ ဘာကြောင့် ဖမ်း
သွားပါလိမ့်၊ ရာဇဝတ်မှု မဟုတ်ကြောင်း ရုံးကလည်း ပြော ပေလိမ့်မည် ။ သို့သော်
ဘာကြောင့် အဖမ်းခံရသည်ကို မိန်းမလည်း စူးစမ်းနေမည် ။ ရုံးက လည်း အံ့သြနေမည် ။
ပုဒ်မ (၅) ဆိုသည်မှာ နာမည် ဆိုးဖြင့် ကျော်ကြားလှသည်။ အကန့် အသတ်မရှိ ဖမ်းချ
ပိထားနိုင်သည်။ (၃) နှစ် ကြာချင်ကြာမည် ။ (၅)နှစ် ၊ (၆)နှစ် ၊ (၇)နှစ် ။ ဘယ်လောက်ကြာမည်
ကို ဖမ်းထားသည့်သူများ က လွဲ၍ ဘယ်သူမှ မသိနိုင်။ မည် သို့ပင် ဖြစ် စေ။ ကျွန်တော် အဖို့
ထောင်ထမင်း၊ ထောင်ဟင်းတို့ကို ပထမဆုံး မနက်စာအ ဖြစ် တိုက်ခန်း ထဲတွင်
စားသောက်ခဲ့ရပါတော့သည်။

ပြည်တွင် :စစ်နှင့် ခါးပိုက်ဆောင် လူမိုက်များ

(၁၀) တန်းအောင်လျှင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်တက်မည် ဆိုသော

စိတ်ကူးအိပ်မက်မှာ အရာမထင်ခဲ့ပေ။ အစ်ကိုများ ၏ အထောက်အပံ့ဖြင့်
မိသားစုဘဝရပ်တည်နေရသလို၊ (၁၀) တန်းအထိသာထောက်ပံ့နိုင်ကြသဖြင့်
အလုပ်လုပ်ဖို့အခြေအနေ ရောက်ခဲ့ရသည်။ ကျွန်တော် တို့ (၁၀) တန်းခေတ်က
အောင်ချက်ရာနှုန်းမှာ အလွန်နည်းပါသည်။ (၁၀)တန်းအောင်သူ အများ စုမှာ လည်း
တက္ကသိုလ်တက်လေ့ရှိသည်။ ယခုခေတ်လို့ တက္ကသိုလ်ဘာသာရပ်ကို (၁၀)တန်း၌
သတ်မှတ်ခြင်း မဟုတ်ဘဲ (၁၀)တန်း အောင်မှ မိမိဘာသာ သင်ကြားလိုသည့် ဘာသာရပ်ကို
ဆုံးဖြတ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ (၁၀)တန်းအောင်လျှင် ဝိဇ္ဇာနှင့် သိပ္ပံကြိုက်ရာကို
သင်ယူခွင့်ရှိသည်။ ဝိဇ္ဇာက ထီးတန်းကောလိပ်၊ သိပ္ပံက ရန်ကင်းကောလိပ် ဖြစ်လေသည်။
ကျွန်တော် က (၁၀)တန်းအောင်လျှင် ရန်ကင်းတတ်ပြီး ဆေးကျောင်းသွားလျှင်ကောင်းမည် ဟု
စိတ်ကူးယဉ်ခဲ့၏ ။

သို့သော် စိတ်ကူးနှင့် လက်တွေ့ မှာ လုံးဝကွာခြားပြီး၊ ဘဏ်စာရေး

လေးဘဝဖြင့် နိုင် ငံတော် ကူးသန်းရောင်း ဝယ်ရေး ဘဏ်တွင် အမှတ်မထင်
အလုပ်ရရှိခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော် တို့ ခေတ်က အလုပ်ရှားသည်ဟု မဆိုနိုင်သလို
ပေါသည်ဟုလည်း မပြောနိုင်ပေ။ (၉)တန်း အောင်လျှင် အောက်တန်းစာရေး
လျှောက်ခွင့်ရှိသည်။ (၁၀)တန်းအောင်လျှင်ကား အခွင့်အ ရေး ပိုရပါသည်။ ထိုအချိန်က ၁၉၆၁
ခုနှစ် ၊ ပထစအစိုးရခေတ် ဖြစ်သည်။ ၁၉၆၀ ခုနှစ် တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်း
အိမ်စောင့်အစိုးရက ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပပေးသည်။ ပါတီစုံဝင်ရောက် ယှဉ်ပြိုင်သော
ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲ ဖြစ်သည်။ ၁၉၅၈ ခုနှစ် က အာဏာသိမ်းခဲ့သော တပ် မတော်
အိမ်စောင့်အစိုးရက (၂)နှစ် အကြာတွင် ရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပပေးသည်။ ၁၉၄၈ ခု နှစ် ၊
အာဏာရခဲ့သော ဖဆပလအဖွဲ့ (ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး ၊ ပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေး အဖွဲ့.)
သည် ၁၉၅၂ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲတွင် လည်း လူထုအများ ထောက်ခံမှု ဖြင့် ဖဆပလပင်

အာဏာရခဲ့ပါသည်။ ထိုအချိန်၌ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ရောင် စုံသူပုန်များ ဖြင့် ပြည်တွင်း စစ်ကြီး ဖြစ်ပွားလျက်ရှိသည်။ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ (နစ်ဖြူ)၊ အလံနီကွန်မြူနစ်ပါတီ(နစ်နီ)၊ ကေအင်ဒီအို၊ ကေအိုအေ၊ မွန်ပြည်သစ်ပါတီ၊ အက်စ်အက်စ်အေ၊ ပြည်သူ့ရဲဘော် စသည်ဖြင့် သူပုန်ပေါင်းစုံကို တပ်မတော် က ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်နေရသည်။ ရန်ကုန်တွင် သာ နေထိုင်ကြီးပြင်းခဲ့ရသော ကျွန်တော် တို့မှာ ၊ ပြည်တွင်း စစ်ဒဏ်ကို ခါးခါးသည်းသည်း မခံစားခဲ့ရပေ။ သို့သော် ဖဆပလအဖွဲ့မှ ခါးပိုက်ဆောင် လူမိုက်များ ၏ အနိုင်ကျင့်မှု ကို ကြုံကြိုက်ခဲ့ရပါသည်။

ပြည်တွင်း သော င်းကျန်းမှု ကို တင်ပြရန်နှင့် ထိန်းချုပ်နိုင်ရန် ဖဆပလအစိုးရသည်။ ပြည်ထောင်စုစစ်ရဲတပ်ဖွဲ့ Union Military Police (UMP) ကို ဖွဲ့ပြီး လက်နက်များ တပ်ဆင် ပေးခဲ့သည်။ ထိုတပ်ဖွဲ့သည် ရဲအဖွဲ့အောက်တွင် လည်းမဟုတ်။ တပ်မတော် ၏ အုပ်ချုပ်မှု အောက်တွင် လည်း မဟုတ်။ ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီး ဌာနအောက်မှ အထူးတပ်ဖွဲ့ ဖြစ်သည်။ နောက် ပြည်စောင့်တပ်ဖွဲ့ Union Constabulary Force ဟု နာမည် ပြောင်းသည်။ တပ်ရင်း လိုက် ဖွဲ့စည်းပြီး စစ်တပ်အသွင်ဖွဲ့စည်းထားသော ခါးပိုက်ဆောင်တပ်ဖွဲ့ ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ပြည်သူ့စစ်အသွင်ဖြင့် ပြုစောထီးတပ်ဖွဲ့များ ကိုလည်း ဖွဲ့စည်း၍ လက်နက်များ တပ်ဆင်ပေး ကာ၊ သူပုန်များ ကို နှိမ်နင်းတိုက်ခိုက်စေပါသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ နိုင်ငံရေး လူမိုက်များ ၊ လူရမ်း ကားများ သော င်းကျန်းလာပေသည်။

နယ်ခံဗိုလ်ကျသူများ အ ဖြစ်၊ နယ်အသီးသီးတွင် ဖဆပလ ခါးပိုက်ဆောင်လူမိုက်များ က၊ သူပုန်များ ကို နှိမ်နင်းသည်ထက် အပြစ်မဲ့ပြည်သူများ ၊ လယ်သမားများ ၊ ရေလုပ်သားများ အပေါ်မိုက်ကြေးခွဲ အနိုင်ကျင့်သည်က ပိုဆိုးလေသည်။ ကျွန်တော့် သူငယ်ချင်းမ နယ်တွင် ကျောင်းဆရာမ သွားလုပ်သော အမျိုး သမီးမှာ ပြုစောထီးဗိုလ်၏ မုဒိန်းကျင့်မှု ကို ခံလိုက်ရပြီး အလိုမတူဘဲ မယားငယ်အ ဖြစ် အဓမ္မပေါင်းသင်းခံခဲ့ရလေသည်။ ထိုအ ဖြစ်မှာ ကျွန်တော် ရင် ထဲ ဆူးတစ်ချောင်းအ ဖြစ် စိုက်ခံခဲ့ရသလို ကျွန်တော် တို့မြို့ မှ ကျောင်းဆရာတစ်ဦးကို နေ့ခင်း ကြောင်တောင် ဖဆပလလူမိုက်များ က ရိုက်သတ်လိုက်သော အ ဖြစ်ဆိုးမှာ ၊ ဒုတိယဆူးအ ဖြစ်

အသည်းနှလုံးထဲ ထိုးစိုက်ခဲ့ရပေသည်။ ထိုအချိန်က သင်္ဃန်းကျွန်းမြို့ မှာ အင်းစိန်ခရိုင် အောက် ရန်ကုန်တိုင်းတွင် ရှိပါသည်။ ယခုလို မြို့ သစ်များ မတည်ဆောက်နိုင်သေးသဖြင့် ရွာများ သာရှိသည်။ မြင်သာရွာ (ယခု တောင်ဥက္ကလာပ၊ တိုးကြောင်ကြီးရွာ၊ တိုးကြောင်လေး၊ သိမ်ချောင်း၊ မဒ၊ ပေါက်ဒလောက်၊ ဆင်ဖုံ) စသည့်ရွာ အများ အပြားရှိသည်။ သူပုန်မှာ ထိုရွာများ အထိ မလာနိုင်သော်လည်း ခါးပိုက်ဆောင် လူမိုက်များ မှာ မူ ရပ်ရွာငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေး အတွက်ဆိုကာ ထိုရွာနီးချုပ်စပ်တွင် မင်းမူလျက်ရှိကြလေသည်။

တစ်နေ့ သင်္ဃန်းကျွန်း အစိုးရအထက်တန်းကျောင်းမှ အထက်တန်းပြ ဆရာဦးကျော်လှိုင် တစ်ယောက် ၊ နေ့လည်ဘက် ကျောင်းအားလပ်ချိန်တွင် ထမင်းစားရန် အိမ်ပြန်လာသည်။ အိမ်နှင့်ကျောင်းမှာ ငါးမိနစ်ခန့် သွားလျှင်ရသဖြင့် နီးပါသည်။ သူ့အိမ်သို့ မရောက်မီတွင် အရက်မူးနေသော လူမိုက်သုံးယောက် နှင့် ပက်ပင်းတိုးတော့သည်။ ဦးကျော်လှိုင်မှာ ကျောင်း ပြောင်းလာသော ဆရာသစ် ဖြစ်ပြီး အခြေအနေကို မသိပါ။ ဘီအယ်လ်အောင်ထားသော လူ ကောင်သေးသေး၊ မျက်မှန်ထူထူနှင့် ဆရာမ့ ၊ ယိမ်းထိုးနေသော အမူးသမားများ ဘေးမှ အိမ် ရှိရာ သုတ်သုတ်လေး လျှောက်လိုက်လေသည်။

“ဟေ့ကောင် ... မင်းက ဘယ်သွားမှာလဲ”

အမူးသမား လူမိုက်ခေါင်းဆောင်က မေးလိုက်သည်။

“ကျွန်တော် အိမ်ပြန်မလိုပါ”

“မပြန်နဲ့ ဒီလမ်းကို ဘယ်သူမှ မလာရဘူး”

“ကျွန်တော် အိမ်က ဟိုးမှာပါ။ ထမင်းပြန်စားမလိုပါ”

“ဒီကောင် တော် တော် လျှာရှည့်ပဲ့လား။ ဘာကောင်လဲ”

“ကျွန်တော် က ကျောင်းဆရာပါ။ ဘာကောင်မှ မဟုတ်ပါဘူး”

ဆရာ ဦးကျော်လှိုင်သည် လူကောင်သေးသော်လည်း ထိုလူမိုက်များ ကို

တည်ငြိမ်စွာ ရင်ဆိုင်ပြီး စကားပြောနေသည်။ သူတို့အနေဖြင့် ထိုလူများ နှင့် ရန်စလည်းမရှိ၊ မဟုတ်တာ လည်းမလုပ်သဖြင့် သူတို့ကို ကြောက်စရာအကြောင်းမရှိပေ။ သူတပည့်များ ကို စာသင်မည် ။ နောင်နှစ် ဆိုလျှင် သူတတ်ကျွမ်းသော ဥပဒေပညာဖြင့် တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေလုပ်မည် ဆိုသော ရည်ရွယ်ချက်သာရှိပါသည်။ ယခု သူရှေ့မှ တားဆီးနေသူများ ကို သူမသိပါ။ ဖဆပလ လက် သပ်မွေး လူမိုက်များ ဆိုသည်ကိုလည်း မသိပါ။ ထိုလူရမ်းကားများ အကြောင်းသိနေသော လမ်းထဲမှ လူများ ငြိမ်တိတ်နေသည်ကိုလည်း သူမသိပါ။ သူသိသည်မှာ အိမ်ကို မြန်မြန်ပြန် ထမင်းသွက်သွက်စားပြီး ကျောင်းပြန်တတ်ရန်ကိုသာ စိတ်ထဲမှာ ရှိနေပါသည်။

“တော် တော် လျှာရှည်တဲ့ကောင်ပါလား။”

မူးနေသော လူမိုက် တစ်ယောက် က ပြောလိုက်သည်နှင့် နောက် တစ်ယောက် ကလည်း

“ဟုတ်တယ်၊ ဒီကောင်ကို ပါးစပ်နဲ့ ပြောလို့မရဘူး။ လက်နဲ့ ပြောမှ ရမယ်ကွ”

ဟု ပြောပြောဆိုဆိုဖြင့် လက်တွင် ကိုင်ထားသော နှစ် တစ်လက်မ သစ်သားချောင်းဖြင့် ဆရာဦးကျော်လှိုင် ခေါင်းကိုရိုက်လိုက်ပါသည်။

“မရိုက်ပါနဲ့ .... မရိုက်ပါနဲ့။”

ဟု ဆရာက ၊ လက်နှစ် ဖက်ကို မိုးကာထားစဉ် တုတ်ချောင်းက သူ့ချိုစောင်းကို ရိုက်မိ သွားတော့သည်။ တစ်ယောက် က ရိုက်လိုက်၍ လဲကျသွားသော ဆရာဦးကျော်လှိုင်ကို တွေ့ သည်နှင့် နောက် တစ်ယောက် က ဦးဆက်ကို ဆက်ရိုက်လိုက်သည်။ တစ်ဖန် နောက်တစ် ယောက် ကလည်း မထူးတော့ဆိုသော အတွေ့ ဖြင့် ဆက်ခါ ဆက်ခါ ရိုက်ရပြန်သဖြင့် ဦးကျော် လှိုင်သည် သွေးသံရဲရဲဖြင့် လဲကျ သွားပါတော့သည်။ ကြည်ရှိန်ခေါင်းဆောင်သော လူမိုက်များ သည် တစ်လမ်းလုံး ဆဲဆိုကြိမ်းမောင်းပြီးနောက် လမ်းထဲမှ ထွက်သွားကြတော့သည်။

ကိုယ်ဝန်အရင့်အမာနှင့် ဇနီးမှာ လူမိုက်များ ထွက်သွားပြီးမှ

အိမ်အပြင်ထွက်ရဲတော့ သည်။ ရိုက်နှက်နေစဉ်က ဘယ်သူဘယ်ဝါမှန်း မသိသေးသော်လည်း ယခုမှ ထွက်ကြည့်သည် နှင့် ခင်ပွန်းသည်မှန်း သိရရှာသည်။ သွေးများ ရွဲနှစ်ပြီး လဲကျနေသော ခင်ပွန်းကိုပွေ့ယူပြီး အော်ဟစ်အကူအညီတောင်းမှ အိမ်နီးနားချင်း တစ်ယောက် ၈၊ နှစ်ယောက် ၈ ထွက်လာကာ ၊ အကူအညီအပေးကြသည်။ အသက်ငွေ့ငွေ့သာကျန်တော့သော ဆရာဦးကျော်လှိုင်ကို ရန် ကုန်ဆေးရုံကြီးသို့ တင်ပို့ကုသသော်လည်း အသက်ပြန်မရတော့ဘဲ ထိုညမှာပင် ကွန်လွန် သွားခဲ့ရလေသည်။ ဦးကျော်လှိုင်၏ တပည့်များ မှာ မကျေမနပ်ဖြင့် ဆူပူကြသည်။ ဖဆပလ အဖွဲ့မှ လူမိုက်များ ဖြစ်ကြောင်း သိရှိကြသဖြင့် ဖဆပလအဖွဲ့ရုံးသို့ သွားရောက်ပြီး တရားခံ များ ကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးရန် ဥပဒေအရ အရေး ယူရန် တောင်းဆိုကြလေသည်။

ထိုကဲ့သို့ မြန်မာနိုင်ငံတစ်နှံတစ်လျား၌ ပြုစောထီးများ ၊ လူမိုက်များ သော င်းကျန်းကြ ရသည်မှာ ပြည်တွင် စစ်ကြောင့် ဖြစ်သည်။ တစ်နည်းပြောရလျှင် အမျိုးသားညီညွတ်ရေး မတည်ဆောက်နိုင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ နယ်ချဲ့သမား၏ လုပ်ကြံမှု ၊ သွေးထိုးလှုံ့ဆော်မှု ၊ နိုင်ငံရေး ပါတီများ ၏ ဂိုဏ်းဂဏ ကြီးမားမှု တို့ကြောင့် ဖဆပလအဖွဲ့ကြီးတွင် ဆိုရှယ်လစ်နှင့် ကွန်မြူနစ်ကွဲကာ ပြည်တွင် စစ်ကြီး ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ သူပုန်တို့၏ လွှမ်းမိုးမှု မခံရအောင် အာဏာ ပိုင်များ ကလည်း လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ ၊ ခါးပိုက်ဆောင်တပ်ဖွဲ့များ ၊ ဖွဲ့စည်းကာ သူပုန် အန္တရာယ်ကို တားဆီးရသည်။ ထိုအခါ ပြည်သူများ မှ ဒုက္ခအများ ဆုံး ခံကြရသည်။ လက်နက် မဲ့ပြည်သူများ မှာ လက်နက်ကိုင်တို့၏ အနိုင်ကျင့်မှု ကိုခံရသည်။ အစိုးရအဖွဲ့အတွင်း ၊ လွှတ်တော် အတွင်း ၌ လည်း ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနု၏ သန့်ရှင်းဖဆပလနှင့် ဝန်ကြီးဦးဗမေ၊ ဦးကျော်ငြိမ်း တို့၏ တည်မြဲ ဖဆပလဟု (၂)ခြမ်းကွဲခဲ့သည်။ လွှတ်တော် ထဲ မဲခဲ့ရာ၌ ပမညတအမတ်များ ၏ ထောက်ခံမှု ဖြင့် သန့်ရှင်းအဖွဲ့ကို အနိုင်ရကာ အစိုးရဖွဲ့နိုင်ခဲ့ပါသည်။ တိုင်းပြည်၏ ကံကြမ္မာ သည်အမျိုးသားညီညွတ်ရေး ပြိုကွဲခြင်းကြောင့် ဘေးဒုက္ခနှင့် ကြုံတွေ့ ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ အတူ ကျွန်တော် တို့၏ ဘဝအလှည့်အပြောင်းမှာ လည်း နိုင်ငံရေး ဖြစ်ပေါ်မှု များ ၊ ပြည်တွင်း စစ်တာရှည်ပြီး ပြည်တွင်း ငြိမ်းချမ်းရေး ပြိုကွဲခြင်းကြောင့် လည်း ပါဝင်သည်ဟု ဆိုရပေလိမ့်

မည်။

ငယ်ဘဝနှင့် အဖေ

ကျွန်တော် က ရန်ကုန်မှာ မွေးပြီး၊ ရန်ကုန်မှာ ကြီးပြင်းလာသူ ဖြစ်ပါသည်။

အဖေက မိတ္ထီလာ၊ သဲတော၊ ဝမ်းတွင်း ဇာတိ ဖြစ်သော်လည်း ရန်ကုန်သို့ အလုပ်လာလုပ်ရင်း၊ မှော်ဘီ၊ တိုက်ကြီးဘက်မှ အမေနှင့် အိမ်ထောင်ကျပါသည်။ ကျွန်တော် အထက် အကို (၃) ယောက် ရှိပြီး ကျွန်တော် အောက်တွင် ညီမနှင့် ညီရှိသည်။ ကျွန်တော် လူမှန်းသိတတ်သည့် အရွယ်မှစပြီး အဖေ ဘာအလုပ်မှ မလုပ်တော့ပေ။ အကိုတွေ က ဗဟန်း (၃)လမ်းတွင် ကျွန်တော် တို့ နေ ထိုင်ခဲ့သော ဘဝကို မိပါသည်။ ကျွန်တော် ကတော့ သင်္ဃန်းကျွန်းပြောင်းနေခဲ့သည့် ဘဝကို သာမှတ်မိတော့သည်။ စစ်ကြီးအပြီး၌ တစ်ဝမ်းတစ်ခါအတွက် တစ်ခြားမိသားစုများ နည်းတူ ကျွန်တော် တို့ မိသားစုလည်း ပင်ပင်ပန်းပန်းရှန်းကန်ကြရ၏ ။ အမေက ရွှေတောင်တန်းသွား ကာ ၊ ဗဟိုသမဝါယမအသင်းမှ ဆီဝယ်ကာ လက်လီဆိုင်များ ကို ပြန်သွင်းသလို ၊ အိမ်မှာ ကုန်စုံဆိုင်မှာ လည်း ရောင်း သည်။ ရန်ကုန်မြို့ ထဲဆီသွားထုတ်လျှင် ကျွန်တော့်အစ်ကို ဖြစ်စေ ၊ ကျွန်တော် ဖြစ်စေ၊ အမေနှင့် လိုက်ပါသွားတတ်သည်ကို ကျွန်တော် မှတ်မိနေပါသည်။

ထိုသို့ လိုက်သွားခဲ့သည့်အတွက် ၁၉၄၇ ခုနှစ် ၊ ဇူလိုင်လ (၁၉) ရက်နေ့ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းနှင့် အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီးများ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခံရသည့်အ ဖြစ်ကို ကျွန်တော် ကြုံခဲ့ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျဆုံးသွားသော အာဇာနည်များ ၏ အလောင်းများ ကို ဂျပလီဟော (ယခု တပ်မတော် စစ်သမိုင်းပြတိုက်)တွင် ထားစဉ်က သွားရောက်အလေးပြုခဲ့ပါသည်။ ဂျပလီဟော Jubilee Hall မှာ ၊ အစည်းအဝေးခန်းမတစ်ခုပင် ဖြစ်ပါသည်။ အမေနှင့် ကျွန်တော် ဂျပလီဟောရောက်ခဲ့သည့်နေ့မှာ ဇူလိုင် (၂၀)ရက်နေ့ ဖြစ်မည် ထင်သည်။ ခန်းမထဲရှိ စင်ပေါ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအပါအဝင် အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်များ ၏ အလောင်းထည့်ထားသော အခေါင်းများ ကို တန်းစီတင်ထားသည်။ နောက်ဆုံး ဂါရဝပြုလိုသူ ပြည်သူများ အား တန်းစီပြီး အလောင်းများ ရှေ့မှ လျှောက်၍ ကြည့်ခွင့်ရသည်။ ထိုသို့ မကြည့်မီ ခန်းမထဲ

လူပြည့်သည်နှင့် ရဲဘော် တစ်ယောက် က အားလုံးကို မတ်တပ်ရပ်စေကာ၊ အလေးပြုဖို့ အမိန့်ပေးပါသည်။ အလေးပြုဦးညွှတ်နေချိန်တွင် မြူကယ်သံကို ကြားရသည်။ တိုက်ပွဲတွင် ကျဆုံးသွားသော စစ်သားများ ကို အလေးပြုသည့် The Last Post မြူကယ်မှု တံသံ ဖြစ်ပါသည်။

အာဇာနည်များ ကို လာရောက်ဂရုပြုသူ၊ ယောက်ျားမိန်းမအားလုံး ငိုကြွေးကြပါသည်။ ကျွန်တော် ကမူ ဘာကြောင့် ငိုကြွေးရမှန်းမသိပါ။ သို့သော် ရှိုက်ကြီးတစ်ငင်ငိုကြွေးနေသော အမေ့ကို ကြည့်ပြီး ဝမ်းနည်းလာသဖြင့် မျက်ရည်တော့ ဝိုင်းလာပါသည်။ နောက်အသက်ကြီး လာ၍ အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီးများ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခံရခြင်း ဖြစ်ကြောင်း သိရှိလာချိန်၌ လူထုကြီးက ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီးများ အပေါ် ချစ်ခင်လေးစား ကြောင်း မျက်မြင်ကြုံခဲ့ရပါသည်။ တိုင်းပြည်အတွက် အသက်ပေးသူများ အပေါ် လူထု၏ ချစ် ခင်ရိုသေမှု ၊ နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်များ ကို ရိုသေလေးစားမှု အားမမေ့နိုင်တော့ပါ။ အမေကမူ ဆီပုံးများ ထုတ်လာပြီး လန်ဒြားစီးသည့်အခါ လန်ဒြားပေါ်တွင် လည်း ငိုပါသည်။ အိမ်အပြန် မီးရထားပေါ်တွင် လည်း မျက်ရည်များ ဖြင့် တရှုံ့ရှုံ့ငိုလာပါသည်။ ဂျပန်လီဟောစင်မြင့်ပေးတွင် အခေါင်းကို ဖွင့်၍ ပြထားသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ မျက်နှာကို ကျွန်တော် တစ်သက်မေ့ မရတော့ပါ။

စစ်ကြီးအပြီး လွတ်လပ်ရေး မရမီအချိန်က ကျောင်းများ မှာ ဖွင့်သည်ဆိုရုံသာရှိ၍ စနစ်မကျလှပါ။ ကျွန်တော် က ကျိက္ကဆံရွှေကျင် တိုက်ဟောင်းရှိ ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် စာစ သင်ရပါသည်။ ပရိတ်ကြီးအထိ သင်ပြီးနောက် ရွှေကျင်တိုက်သစ်တွင် ဖွင့်ထားသော မူလ တန်းကျောင်းတွင် စာသင်ရသည်။ ကျွန်တော် ၏ ငယ်ဆရာမများ မှာ ဆရာကြီးဦးလှ၊ ဆရာစိန် မောင်၊ ဆရာစိန်၊ ဆရာဦးဘလှတို့ ဖြစ်သည်။ (၃)တန်းမှ စသင်ရပြီး ကျွန်တော် မြန်မာစာကို ကောင်းကောင်းဖတ်တတ်နေပြီ။ ဝတ္ထုစာအုပ်များ ကို အမြဲဖတ်ရှုနေပြီ။ ယခုခေတ်လို့ ရပ်ပြု ၊ ကာတွန်းများ မရှိသဖြင့် လက်လှမ်းမီသော ဝတ္ထုများ ကို ရှာဖွေဖတ်ရှုသဖြင့် ဝတ္ထုကို စွဲစပြုနေ ပါသည်။ ကျိက္ကဆံရွာထဲမှ ကိုစန်းရင်နှင့် သမီးကျွန်းသီချင်းမှ သုဘရာဇာ ဦးဒေဗစ်နှင့် သူ့

ဇနီးမှာ ကျွန်တော် ၏ စာဖတ်ဖော်များ ဝတ္ထု၊ မဂ္ဂဇင်းများ ကို အပြန်အလှန်လဲ၍ ဖတ်သူများ ဖြစ် ပါသည်။ မြစ်ကြီး၊ မှော် စကြာတို့ရေး သော သိုက်သမိုင်းဝတ္ထုများ ကို အစောပိုင်းက သဘော ကျသော်လည်း နောင် မဟာဆွေဝတ္ထုများ ကို အလွန်နှစ်သက် ပါသည်။ ဈေးချိုသူ ၊ တောနှင့် တောင်စွယ်၊ သူပုန်အိမ်စသော ဝတ္ထုများ ကို ဖတ်ပြီး ဇာတ်ကောင်ကို အလွန်အားကျပြီး မဟုတ်မခံ၊ ကာယဗလသမား၊ လူကောင်ထွားထွား၊ ရွှေဥဒေါင်း၏ စုံထောက်ဦးစံရှား၊ ဇော် ဟိတ်၊ ပထမဆရာသိန်း စသော ဝတ္ထုများ ကိုလည်း ကြိုက်လာပါသည်။

ဝတ္ထုအဖတ်များ သဖြင့် ဆရာဦးစိန်မောင်က ကျွန်တော့် ကို ဆူပါသည်။ စာစီစာကုံးရေး လျှင် “ဘာနုရာဇာနေမင်းကြီးသည် အနောက်ဂေါယာကျွန်းကို ဝင်ရောက် ပျောက်ကွယ်သွား လေသည်” ဟု ရေး မိသဖြင့် “ဒီကောင် ဝတ္ထုထဲက အတိုင်းရေး တယ်။ ဘယ်လောက် ဝတ္ထုတွေ ဖတ်သလဲဆိုတာ သိတာပေါ့”ဟု ကျွန်တော့်ကို ဆူလေသည်။ ကျွန်တော် ကလည်း ဆရာဆူ လျှင် ခဏသာငြိမ်သည်။ တစ်ရက် နှစ် ရက်လောက်ဆိုရင် ဂတ်တဲထဲသွား၍ ရဲကြပ်ကြီး ဦးခင် မောင်တို့ ဇနီးမောင်နှံထံမှ မဟာဆွေနှင့် ရွှေဓားတို့၏ ဝတ္ထု စာအုပ်များ ကို ငှားလာကာ ညဉ့် နက်သည်အထိ ဖတ်ပါတော့သည်။ အပြင်စာများ ဖတ်လွန်းသဖြင့် ကျောင်းစာဘက်တွင် အား နည်းကာ၊ ကျောင်းမတတ်ချင်တော့ဘဲ ကျောင်းပြေးသည့် အကျင့်ကို (၃)တန်း (၄)တန်း လောက်မှာ ပင် စတင်လာပါသည်။ တစ်နေ့ ကျောင်းတက်မည် ဆိုကာ ကျောင်းဘက်သို့ ထွက် လာပြီး ကျောင်းမတက်တော့ဘဲ လွယ်အိတ်ကို ကိုစန်းရင်အိမ်တွင် အပ်၍ ကျောက်မြောင်းရှိ သူငယ်ချင်း မောင်ခင်လှအိမ်သို့ သွားလည်ပါသည်။ သူငယ်ချင်းနှင့် ကစားနေစဉ် (၁၁) နာရီ လောက်၌ ကျွန်တော် ကို အဖေက တုတ်ကောက်ကြီးနှင့် ပေါက်ချလာပါသည်။ သူငယ်ချင်း အိမ်ကို အဖေက ကောင်းကောင်းသိသည်။ ကျွန်တော် လာလည်နေကျ ဆိုသည်ကိုလည်း သိ သည်။ ကျွန်တော် ကတော့ အဖေရိုက်မှာ ပဲဟု တထိတ်ထိတ် ဖြစ်နေပါသည်။ ကျွန်တော့် ကို တွေ့ သည်နှင့် အဖေက -

“မင်း ငါနဲ့လိုက်ခဲ့”

ဟု တစ်ခွန်းထဲ ပြောပြီး ကျွန်တော်ကို ဆွဲခေါ်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်က လမ်းပေါ်ရောက်မှ သူတုတ်ကောက်နှင့် ရိုက်မလားဟု ကြောက်နေသော်လည်း အဖေက မရိုက်ပါ။ သမီးနန်း ကျန်းဘက်မသွားဘဲ ဗဟန်းဘက်သို့ ထွက်ခဲ့ကြသည်။ ထိုအချိန်က ကျွန်တော်သည် ဘောင်းဘီတို၊ ရုပ်အင်္ကျီလက်တိုနှင့် ဖြစ်ပြီး ကစားထား၍ လူမှာလည်း ချွေးတစ်လုံးလုံးဖြင့် ညစ်ပတ်နေပါသည်။ အဖေကလည်း ရုပ်အင်္ကျီနှင့် မဟုတ်ဘဲ စွပ်ကျယ်လက်စကပေါ်က တိုက်ပုံအင်္ကျီဝတ်ထားပါသည်။ ဗဟန်းရောက်လာသောအခါ ယခုပန်းချီပန်းပုကျောင်း ဖြစ်နေသော ယခင်က ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ် အဆောက်အဦးထဲ ဝင်လာခဲ့ပါသည်။

ထိုအချိန်က ဘယ်နေရာရောက်လာသည်ကို မသိပါ။ အဖေက ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်နေရာဟု ကျွန်တော်ကို ရှင်းပြသည်။ ယခု မြန်မာနိုင်ငံကို အုပ်ချုပ်နေသော အစိုးရအဖွဲ့မှာ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်ခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်ကြောင်းလည်း အဖေက ပြောသည်။ ကျွန်တော့်အရွယ်နှင့် အဖေပြောသော နိုင်ငံရေးတို့ အစိုးရတို့ကိုလည်း မသိပါ။ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် ခြံဝင်းထဲဝင်လာပြီးနောက် ရှေ့တွင် အုတ်တိုက်ကြီးတစ်လုံးကို တွေ့လိုက်ပါသည်။ တိုက်အနားရောက်သောအခါ ယူနီဖောင်းဝတ် အစောင့်တစ်ယောက်က ဘယ်သွားမှာလဲ။ ဘယ်သူတွေလဲ ဟု ကျွန်တော်တို့ကို မေးသည်။ အတွင်း၌ စားပွဲတစ်လုံးရှိပြီး စားပွဲနောက်တွင် ဥပဓိရုပ်ကောင်းကောင်း၊ အသားဖြူဖြူတိုက်ပုံအင်္ကျီဝတ်ထားသော လူတစ်ယောက် ထိုင်နေပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကို အစောင့်က မေးမြန်းနေသည်ကို တွေ့လိုက်ရသဖြင့် တိုက်ပုံနှင့်လူက လှမ်းကြည့်လိုက်ပြီး

“ဦးဘိုးသီပါလား ... ဝင်ခွင့်ပြုလိုက်ပါကွာ”ဟု ပြောလိုက်သဖြင့် အစောင့်က ရှေ့မှ လမ်းပေးကာ ကျွန်တော်တို့ကို ဝင်ခွင့်ပေးလိုက်ပါသည်။

“ဘယ်က လှည့်လာတာလဲဗျ”

“သခင်နု နေကောင်းတယ်နော်၊ ခင်ဗျားတို့ကို သတိရတာနဲ့ ထွက်လာတာပါ။ မတွေ့ရတာလည်း ကြာပြီလေ”

“ဟုတ်တယ်ဗျာ၊ ဦးဘိုးသိနဲ့ မတွေ့တာကြာပြီ။ ဒီကလေးက ခင်ဗျားသားလား”

“ဟုတ်တယ်၊ အလတ်ကောင်လေ။ စိန်မောင်အောက် နှစ်ယောက် ခြားပေါ့”

အဖေက ထိုသို့ပြောပြီးနောက် ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ကျွန်တော်ကို

မိတ်ဆက်ပေးပါသည်။

“မှတ်ထား လူလေး၊ အခုပုဂ္ဂိုလ်က ဝန်ကြီးချုပ် ဦးနုပေါ့။ အဖေတို့က နှုတ်ကျိုး နေလို့ သခင်နုလို့ခေါ်တာ”

“အေးအေး ... သားနဲ့ တွေ့ရတာ ဝမ်းသာပါတယ်ကွာ ။ မင်းအဖေနဲ့ ဦးတို့နဲ့က အလွန် ခင်တယ်။ လမ်းမှာ တွေ့ရင်လည်း ခေါ်ပေါ့ကွာ” ဟု ဝန်ကြီးချုပ်က ကျွန်တော် ပခုံးကို ဖတ်ပြီး ရင်းရင်းနှီးနှီးပြောလိုက်ပါသည်။ ထို့နောက် အဖေဘက်လှည့်ကာ -

“ဦးဘိုးသီ၊ ဒီနေ့ အလုပ်အမှု ဆောင် အစည်းအဝေးရှိတယ်။ သခင်ဗတင်တို့၊ ကိုကျော် ဆွေတို့လည်း ဟိုဘက်အခန်းထဲမှာ ရောက်နေကြပြီ”

ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနု၏ ဘယ်ဘက်မှ အခန်းထဲ လှမ်းကြည့်လိုက်သည့်အခါ လူတော် တော် များများ ထိုင်နေကြသည်။ လူ တစ်ယောက် ကထပြီး -

“ဦးဘိုးသီ နေကောင်းရဲ့ လား။ အိမ်ကို လာလည်ဦးမယ်”

“သခင်ဗတင်ရော နေကောင်းတယ်မဟုတ်လား ။ လာလည်ပါဦး”

ဟု အဖေက အော်၍ နှုတ်ဆက်လိုက်ပါသည်။ နှစ်ယောက် ကလည်း လက်ပြု၍ နှုတ် ဆက်ကြပါသည်။ ထို့နောက် ဝန်ကြီးချုပ်က -

“ကဲ ... ရောက်တုန်းမှာ ဦးဘိုးသီတို့ ထမင်းစားသွားကြပါ”ဟု ပြောပြီး သူ့ကိုယ်တိုင် ကျွန်တော် တို့ကို ညာဘက်အခန်းထဲ ခေါ်သွားလေသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဝန်ကြီးချုပ် သက်တော် စောင့် ဖြစ်သူ ဗိုလ်ကြီး တစ်ယောက် ကိုလည်း စတင်းဂန်းသေနတ်လွယ်၍ ဝန်ကြီးနောက် ပါလာသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ အခန်းထဲတွင် ထမင်းပွဲများ ပြင်ထားသည်။ ကျွန်တော် တို့ အား စားပွဲတစ်လုံးတွင်

နေရာချထားပေးပြီးနောက် စားပွဲထိုး တစ်ယောက် ကို လိုအပ်သမျှ လုပ်ပေးရန်မှာ ပြီး
ဝန်ကြီးချုပ်က အစည်းအဝေးစတော့မည် ဖြစ်ကြောင်း အဖေ့ကို ပြောပြီး ထွက်
သွားပါတော့သည်။

ထိုအ ဖြစ်အပျက်မှာ ၁၉၄၈ - ၄၉ ခုနှစ် လောက်က ဖြစ်ပါလိမ့်မည် ။ ဖြစ်စဉ်ကို
မျက်စိ ထဲ မြင်နေပါသည်။ ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနုကို အနီးကပ်ဆုံးနှင့် တရင်းတနီးတွေ
.ဆုံခဲ့ရပါသည်။ ကျွန် တော် သိတတ်စအရွယ်ကတည်းက အဖေနိုင်ငံရေး လုပ်သည်ကို မတွေ
.ရပါ။ သို့သော် ဝန်ကြီး ချုပ်ဦးနုလို တိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးနှင့် ဘာကြောင့်
ရင်းရင်းနှီးနှီး သိကျွမ်းရသလဲ ဆို သည်ကို ကျွန်တော် စဉ်းစား၍ မရပါ။ ထို့အပြင်
သခင်ဗတင်လို၊ ဦးဗမေ့၊ ဦးကျော်ငြိမ်းတို့လို ခေါင်းဆောင်များ နှင့်
ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်သည်ကိုလည်း တွေ့ ရသည်။ ကျွန်တော် မှတ်မိသည့် နိုင်ငံရေး
ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးမှာ မွန်ဖိုးချူဖြစ်သည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးမှာ အဖေထံ မကြာခဏလာ
လည်လေ့ရှိသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ အိမ်မှာ အိပ်ပြီး အဖေနှင့် ညလုံးပေါက် စကားပြောကြသည်။
တစ်ခါက စာတိုက်မှနေ Postcard တစ်ခုရောက်လာသဖြင့် ကျွန်တော် အစ်ကိုက
ကြည့်လိုက် ရာ မော်စကိုမြို့ မှ ပို့လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဖတ်ကြည့်သည့်အခါ၌ “ဦးဘိုးသီနှင့်
မိသားစုအ တွက် သတိရစွာ ဖြင့် မွန်ဖိုးချူခေတ္တမော်စကို ၊ ဆိုဗီယက် ဆိုရှယ်လစ်ရုရှား
သမ္မတနိုင်ငံ” ဟု ရေး ထားပါသည်။

ကျွန်တော် အဖေနှင့် ပတ်သက်၍ ထူးခြားသော အ ဖြစ်များ ကို ကျွန်တော်
မှတ်မိနေပါ သည်။ ထို့ပြင် အဖေက စာအလွန်ဖတ်ပါသည်။ အင်္ဂလိပ်စာကို ကျွမ်းကျင်စွာ
ဖတ်နိုင်ပုံကား မရပါ။ သို့သော် မြန်မာစာအုပ်များ ကို အမြဲဖတ်ပါသည်။ ကျွန်တော်
တို့ကိုလည်း “စာတစ်လုံး ဘုရားတစ်ဆူ” ဟု ဆုံးမသွန်သင်သည်။ စာပါသော သတင်းစာ၊
မဂ္ဂဇင်းများ ကို ခြေထောက် ဖြင့် မနင်းရ ၊ မကျော်ရပါ။ နင်းမိလျှင် ထိုင်ကန်တော့ရ
လေတော့သည်။ ကျွန်တော် တို့ငယ် စဉ်ကဆိုလျှင် အိပ်ရာဝင်တိုင်း အဖေက ရာဇဝင်ပါ
အကြောင်းအရာများ ကို ပြောပြလေ့ရှိ ပါသည်။ အဖေပြောပြသည့် သမိုင်းအ ဖြစ်အပျက်များ
တွင် ယခုထိ ကျွန်တော် မှတ်မိနေသာ အ ဖြစ်အပျက်များ မှာ ခင်ဦးမြို့ စား ဗိုလ်ချစ်ညိုနှင့်

အလောင်းမင်းတရားကြီး၏ သူငယ်ချင်း လည်း ဖြစ်၊ အလွန်ယုံကြည်အားကိုးရသော တပ်မှူးကြီးလည်း ဖြစ်သည့် ဗိုလ်တွန် (ခေါ်) မင်း ခေါင်နော်ရထာအကြောင်း ဖြစ်ပါသည်။

“ဗိုလ်ချစ်ညိုဆိုတဲ့သူက ခင်ဦးမြို့ စားပေါ့။ ဦးအောင်ဇေယျက သူ့ကို ငချစ်ညိုလို့ပဲ ခေါ်တယ်။ မြင်းစီး၊ ဓားရေး၊ လှံရေး အလွန်ကျွမ်းကျင်တဲ့သူ ဖြစ်တယ်။ သူ့ရဲ့ အတိုက်အခိုက် စွမ်းရည်ကို ယှဉ်နိုင်သူဆိုလို့၊ အောင်ဇေယျကလွဲပြီး မရှိသလောက်လို့ ဆိုတယ်ကွ။ ငတွန်လို့ ခေါ်တဲ့ ဗိုလ်တွန်က ယှဉ်နိုင်လောက်တယ်လို့လည်း ပြောကြတယ်။ ဗိုလ်ချစ်ညိုက ဦးအောင် ဇေယျကို သူ့ဖြိုင်ဘက်လို့ သဘောထားတယ်။ မုဆိုးခြံရွာကို အခြေခံထားပြီး မွန်တွေ ကို အောင်ဇေယျက လူစုပုန်ကန်တော့ ရွာနီးချုပ်စပ်က အောင်ဇေယျထံ သစ္စာခံ ခိုဝင်လာတာကို သိရတော့ ငချစ်ညိုမနာလို ဖြစ်လာတယ်။ သူ့ကိုလည်း အတူတွဲ ပြီး မွန်တွေ ကို တိုက်ရအောင် လို့ အောင်ဇေယျက ဖိတ်ခေါ်ပေမယ့် သူက “အောင်ဇေယျလက်အောက်တော့ မဝင်ဘူး။ မွန် တွေ လက်အောက်ပဲ ဝင်မယ်” လို့ပြောတယ်ကွ။ ဒီတော့ မွန်ဗိုလ်ချုပ် ဒလပန်းက “မောင်မင်း က အောင်ဇေယျ ခေါင်းကိုသာ ဖြတ်ယူခဲ့။ အထက်ပိုင်းတစ်ခွင်ကို မောင်မင်း အုပ်ချုပ်စေရ မယ်”လို့ ကတိပြုလိုက်တယ်။ ဒါ့ကြောင့် အောင်ဇေယျခေါင်းကို ရအောင်ဖြတ်မယ်လို့ ငချစ်ညိုဆုံးဖြတ်ခဲ့သလို၊ သူ့အမေကလည်း “ငချစ်ညို၊ ဘုရင် ဖြစ်ချင်တယ်ဆိုရင် အောင်ဇေယျခေါင်းကို မရရအောင်ဖြတ်ခဲ့”လို့ မှာ လိုက်တယ်။ ဗိုလ်ချစ်ညိုအမေက ရည်မှန်းချက်ကြီးပြီး ခပ်ထက်ထက်မိန်းမပဲ။ သားတွေ ကို ထူးချွန်အောင်မြင်တဲ့သူတွေ ဖြစ်စေချင်တယ်။ ဒါ့ကြောင့် မုဆိုးခြံက ၊ အောင်ဇေယျကို အသာရစေချင်ရင် မွန်ဘုရင်ရဲ့ လက်အောက်ကို ဝင်ပြီး တိုက် ခိုက်နိုင်ရင် ၊ အနိုင်ရမယ်လို့ ထင်တာပေါ့။

အဖေက ပြောပြသည်။ ခင်ဦးစားငချစ်ညိုက သူ့တပ်နှင့် အောင်ဇေယျတပ်ကို တိုက် လေသည်။ တိုက်ရည်ခိုက်ရည် အလွန်ကောင်းသော ငချစ်ညိုကို အလောင်းမင်းတရား၏ တပ် များ က အနိုင်မတိုက်နိုင်။ ခင်ဦးစားသည် တိုက်ရည် ခိုက်ရည် အလွန်ကောင်းသည့် သူရဲ ကောင်းတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ အလောင်းမင်းတရား၏ တပ်မှူး များ အားလုံး ခင်ဦးစားကို အနိုင် မတိုက်နိုင်ဘဲ ခင်ဦးစားငချစ်ညိုကသာ

အနိုင်တိုက်သွားနိုင်ခဲ့သည်ဟု သမိုင်းဆရာများ က မှတ်တမ်းတင်ထားခဲ့ပါသည်။

“ခင်ဦးစား လင်္ကျာပျံချီ၏ မိသားတစ်စုတို့မှာ သတ္တိကောင်းသူချည်း ဖြစ်၍ ၎င်းတို့၏ စွမ်းရည်သတ္တိကို လေးလေးစားစား သတိထားရန်သင့်၏ ။ ခင်ဦးမြို့ တွင် တောင်ရွာ၊ မြောက် ရွာဟူ၍ တစ်ရွာတည်းနှင့် နှစ် ပိုင်းပိုင်းလျက်ရှိလေရာ ခင်ဦးမြောက်ရွာ၌ ဦးလုံးဇနီး ဒေါ်လံကလားတို့မှ မောင် ချစ်ဝ၊ မောင် ချစ်ညို၊ မောင် ချစ်မြ ဟုကျော်ဇောသော ညီအစ်ကို သုံး ဦးနှင့် အခြားသားသမီးများ လည်း ရှိလေ၏ ။

မောင် ချစ်ဝ၏ စွမ်းအားမှာ တစ်နှစ် သား သာသာရှိသော ထန်းပင်ပေါက်ကို ပျိုး နှုတ် သကဲ့သို့ လက်နှင့် ဆွဲနှုတ်နိုင်သော အားစွမ်းရှိသူ ဖြစ်လေ၏ ။ ထိုထန်းပင်ပေါက်မှာ ပင်စည် မရှိသေး။ အရွက်အဖူးမျှပေါက်စပင် ဖြစ်သော် လည်း သာမန်လူ သုံးလေးဦး မနှုတ်နိုင်ချေ။

မောင် ချစ်ညိုမှာ ဓားခုတ်၊ လှံထိုး၊ ဆင်စီး ၊ မြင်းရေး မှစ၍ အလွန်တတ်ကျွမ်းကျော် ကြားသူ ဖြစ်လေ၏ ။ ပဲခူးမင်း အင်းဝကို တိုက်သိမ်းပြီးသော အခါ သစ္စာရေကို သောက်၍ အင်းဝဘုရင် (ဟံသာဝတီရောက်မင်းတရား)ပေးခဲ့သော “လင်္ကျာပျံချီ”ဘွဲ့နှင့် ခင်ဦးကို စားရ သူ ဖြစ်၏ ။

၎င်းတို့ တစ်မိသားစု၌ နှစ် တင်းခွဲကြာရသော လယ်တစ်ပွဲရှိလေ၏ ။ မိခင် ဖြစ်သူသည် သား ဖြစ်သူအား တစ်နေ့သ၌ လက်ပန်လှရွာသို့ ထိုလယ်ကို ရိတ်ရန် ကောက်ရိတ်သူ ငါး ယောက် ကို အခေါ်ခိုင်းလေ၏ ။ နောက်တစ်နေ့ နံနက် ဆွမ်းခံပြန်ချိန်သာသာ (စက် ၉ နာရီ ခန့်)တွင် ကောက်ရိတ်သမား ငါးယောက် အား ကျွေးရန်ထမင်းနှင့် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုဖို့ မောင် ချစ်ညိုအား လွှတ်လိုက်၏ ။ မောင် ချစ်ညိုမှာ ကောက်ရိတ်သမားများ ကို ခေါ်မရသဖြင့် ၎င်း ကိုယ်တိုင် တစ်ယောက် တည်း ကောက်များ ကို ရိတ်သိမ်းလိုက် ဆာမွတ်လျှင် ယခင်ထမင်း များ ကိုစားလိုက်နှင့် ညနေ သုံးနာရီခန့်တွင် ထမင်းငါးယောက် စာလည်း ကုန်၊ ကောက်ပင်များ လည်း အားလုံး ရိတ်သိမ်းပြီးစီးနေသည်ကို တွေ့ ရသဖြင့် မိဘနှင့် တကွ တွေ့ မြင်ရသူတို့က အံ့သြရင်ထိတ်ကြလေ၏ ။ ထိုလယ်ကြီးကိုလည်း ယခုထက်တိုင် ချစ်ညိုရိတ်လယ်ကြီးဟု ခေါ် တွင် ကြ၏ ။

တစ်နေ့သ၌ မောင်ချစ်ညိုသည် ဖခင်ဦးလုံးနှင့် လယ်တောကပြန်လာရာ တစ်ပိဿ

၁၈:သော အသွားအလံ့ရှည်သော အရိုးရှိသည့် လုံဖြင့် ထန်းပင်ပျိုကို လွှတ်ထိုးလိုက်ရာ ထန်းပင်ထက်ပိုင်း ပြတ်ကြသည်ဟု ခင်ဦးနေ ရှေးမိလူကြီးတို့က အဆင့်ဆင့်ပြောဆိုလျက် ရှိကြ၏ ။ မောင်ချစ်ညိုမှာ အတောင်တစ်ရာရှည်သော ကြိုး နှင့် တစ်ပိဿ ၁၈:လုံးကို ကောင်းစွာ ပစ်နိုင် သူ ဖြစ်၏ ။ ထို့ပြင် ထန်းခိုင် အုန်းသီးခိုင်များ ကို အပင်ရင်းခြောက်လျက် ကြွေကျအောင် လှံနှင့် ပစ် လွှတ်ထိုးချနိုင်သည်ဟု ဆိုကြ၏ ။ (ဦးအောင်ဇေယျလည်း ဤသို့ ပင် တစ်ပိဿ ၁၈:လုံးနှင့် ကျင် လည်စွာ ပစ်ခတ်နိုင်၏)

မောင်ချစ်မြမှာ တစ်ပိဿ ၁၈:သော ဓားဖြင့် ဝါးလုံး(၂၅) လုံးကို မရပ်မနား တရှိန်ထိုး ခုတ်ယူနိုင်သူ ဖြစ်လေ၏ ။ ၎င်းတို့မှာ ခွန်အားဗလ လက်ရုံးရည်ကောင်းသူများ ဖြစ်၍ ခင်ဦးနယ် တစ်ဝိုက်တွင် လူကျယ်များ ဖြစ်ကြလေ၏ ။ ချစ်ညိုမှာ ခဲလုံးပစ်ကောင်း ဖြစ်သည့်အလျောက် ရန်သူကို ခဲလုံးနှင့် ပစ်ကာ ကြိုး ကိုဆွဲငင်ဖမ်းယူနိုင်လေ၏ ။ အမေရိကန်ကောင်းဘွိုင်များ ကြိုး ကွင်း ပစ်ကျင်လည်သကဲ့ သို့ ပင်တည်း။

မြန်မာသူရဲကောင်းဆိုသော စာအုပ်တွင် သတင်းစာဆရာ ဦးသိန်းမောင်က ခင်ဦးစား ငါးချစ်ညိုအကြောင်း ပီပီပြင်ပြင် ရေး ထားပါသည်။ အဖေက ခင်ဦးစားအကြောင်း ကျွန်တော် တို့ကို အိပ်ရာဝင်ပုံပြင်အ ဖြစ် ငယ်စဉ်က ပြောပြလေ့ရှိသဖြင့် ကြီးလာသည့်အခါ စာအုပ်များ ရှာဖတ်ရင်း ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် သိလာခဲ့ရပါသည်။ စင်စစ်ခင်ဦးစားမှာ လက်ရုံးရည် ထူးချွန်လှသူ တစ်ဦး ဖြစ် သော်လည်း တစ်နယ်သားချင်းအပေါ် သစ္စာမခံဘဲ၊ ပဲခူးသားများ ကိုသာ သစ္စာခံခဲ့သော ကြောင့် ဒလပန်းက သားအဖနှစ် ယောက် စလုံးကို သတ်ပစ်လိုက်ပါသည်။ ခင်ဦးစားအကြောင်း အဖေက ပြောပြရာတွင် သစ္စာရှိသူနှင့် သစ္စာမဲ့သူတို့အကြောင်း ကျွန်တော် နားစွဲခဲ့သည်။ လက်ရုံးရည် ကောင်း၊ အစွမ်းထက်လှသော လည်း သစ္စာမဲ့သူ ခင်ဦးစားကို ကျွန်တော် အားကျခြင်း၊ အထင်ကြီး ခြင်း မ ဖြစ်ခဲ့ပါ။ တိုင်းရင်းသားများ အားလုံး စည်းလုံးညီညွတ်အောင် ကြိုး ပမ်းအားထုတ်ခဲ့သည့် အလောင်းမင်းတရားကြီးကိုသာ လေးစားအားကျခဲ့သည်။ အဖေ့ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း၊ အမျိုး ချစ်စိတ်၊ အားကောင်းခဲ့ပါသည်။ အဖေက အလောင်းဘုရားအကြောင်းပြောရင်း သေနတ်

ဝန်ဦးကောင်း၊ အကြောင်းကိုလည်း သတ္တိရှိသူ၊ လေးစားလောက် သူတစ်ဦးအဖြစ် အထူးပြုပြောလေ့ရှိသလို ဗိုလ်တွန်ခေါ် စစ်သူကြီး မင်းခေါင်နော်ရထာအကြောင်းကိုလည်း မှတ်မိလောက်အောင် ပြောပြပါသည်။ မြေဦးမင်းသား အကောက်ကြံခြင်းကြောင့် ဗိုလ်တွန်တစ်ယောက် ပုန်ကန်သူ ဖြစ်သွားရပုံမှာ ရင်နင့်စရာ ကောင်းပါသည်။

ကျွန်တော် အဖေသည် ကျွန်တော် ၏ ငယ်ဆရာလည်း ဖြစ်ပါသည်။ အသိဉာဏ်ပညာ၊ စာပေ ဗဟုသုတရအောင် ဆုံးမသွန်သင်ခဲ့သလို၊ ထမင်းနှင့် မြန်မာစာကို ရှိသေအောင်လည်း ကြပ်ကြပ်မတ်မတ် ဆုံးမပါသည်။ ကျွန်တော် တို့ ကလေးဘဝက ထမင်းစားလျှင် ထမင်းလုံး မကျရပါ။ ထမင်းပန်းကန်ထဲမှ သို့မဟုတ် လက်ထဲမှ ထမင်းလုံး၊ စားပွဲပေါ် ဖြစ်စေ၊ ကြမ်းပေါ် ဖြစ်စေ ကျလျှင် ပြန်ကောက်စားရ၏ ။ ထမင်းလုံးတစ္ဆေခြောက်လေ့ရှိသည်။ ထမင်းကို နင်းမိလျှင် ငရဲကြီး သည်ဟု ကြောက်လန့်အောင် ပြောလေ့ရှိသည်။ မြန်မာစာလုံးပါဝင်သော သတင်းစာ ဖြစ်စေ၊ စက္ကူစုတ် ဖြစ်စေ၊ ကြမ်းပေါ်တွင် ရှိပါက ခြေဖြင့် မနင်းရပါ။ “စာတစ်လုံး၊ ဘုရားတစ်ဆူ” ဟုပြောပြီး မတော် တဆင်းမိပါက၊ ထိုစာရွက်ကို ထိုင်ပြီး ဦးချရပါသည်။

ကျွန်တော် အဖေသည် မိတ္တီလာနယ်၊ သံတောဝမ်းတွင် မှ ဖြစ်ပြီး ရန်ကုန်တွင် အလုပ်လာလုပ်ရင်း ကျွန်တော် အမေနှင့် အိမ်ထောင်ကျခဲ့သည်။ သူ၏ နိုင်ငံရေး အကြောင်း ကောင်းကောင်း မသိရပါ။ ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနု၊ သခင်ဗတင်၊ ဦးကျော်ငြိမ်း၊ မွန်ဖိုးချီစသော နိုင်ငံရေး သမားများ နှင့် တရင်းတနီး ဆက်ဆံခဲ့သည်ကို ကျွန်တော် ကောင်းကောင်းသိပါသည်။ အဖေ အသက်ရှိစဉ်က မမေးရုံ၍ မမေး ဖြစ်ပါ။ အဖေမရှိသည့်အခါ၊ ကျွန်တော် တို့၏ အစ်ကိုကြီးကို မေးကြည့်သော အခါ “ငါက၊ နိုင်ငံရေး လုပ်ခဲ့တော့ နိုင်ငံရေး သမားအားလုံးကို သိတယ်၊ ငါနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အဖေက သိတာလည်း ဖြစ်ချင် ဖြစ်မယ်၊ အသေ အချာတော့ ငါလည်း မပြော တတ်ဘူး” ဟု အစ်ကိုက ပြန်ဖြေပါသည်။

တကယ့်နိုင်ငံရေး လုပ်ခဲ့သူမှာ ကျွန်တော် အစ်ကို ဖြစ်ပါသည်။ အစ်ကိုနာမည် မှာ ဗိုလ်စိန်မောင် ဖြစ်ပြီး၊ UMP (ပြည်စောင့်ရဲတပ်ဖွဲ့) တွင် တပ်ရင်းမှူး ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော် မှတ်မိသလောက်ဆိုလျှင် UAMF တပ်ရင်းမှူး ၊ တည်မြဲ ဖဆပလ အမတ်လောင်း (ရှုံး) အ ဖြစ်သာ သိခဲ့ရသည်။ အစ်ကိုက ကျွန်တော် တို့ကို ပြောပြသည်မှာ .....

“ငါ့ဆရာရင်းက သခင် ချစ်ကွ၊ ငါတို့က ဆရာချစ်ခေါ်တယ်၊ အခုထိလည်း ငါလေးစားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပေါ့ကွာ၊ ဂျပန်တော် လှန်ရေး တုန်းက၊ ယူဂျီလုပ်တဲ့အခါ၊ ငါတို့ကို သူက ခေါင်းဆောင်ခဲ့တာပဲ”

သခင် ချစ်နှင့် ဦးကျော်ငြိမ်းမှာ ဂျပန်တော် လှန်ရေး တွင် ပြည်သူ့အရေး တော် ပုံပါတီ၌ အတူလက် တွဲ ခဲ့သလို ယူဂျီလုပ်ငန်းကိုလည်း သူတို့နှစ် ဦး ပြောင်မြောက်စွာ လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြပါသည်။ နောက် သခင် ချစ်က ဗမာကွန်မြူနစ်ပါတီသို့ ရောက်သွားသလို၊ ဦးကျော်ငြိမ်းက လက်ရုံးအ ဖြစ် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီ ခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာသည်။ ကျွန်တော် အစ်ကိုမှာ ဦးကျော်ငြိမ်းလက်ရုံးအ ဖြစ် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီတွင် ကျန်ခဲ့သည်။ ပြည်တွင်း စစ်ကာလတွင် ကျွန်တော့်အစ်ကိုသည် သူခေါင်း ဆောင်သော ယူအမ်ပီတပ် ဖြင့် သူပုန်ကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ လက်သံပြောင် သူတစ်ဦးအ ဖြစ်လည်း နာမည် ကြီးသည်။ ၁၉၅၈ ခုနှစ် ဖဆပလအဖွဲ့ကြီး (၂) ခြမ်းကွဲသွားသော အခါ၊ အစ်ကိုက တည်မြဲဖဆပလ ဖြစ်သွားသည်။ လွှတ်တော် ထဲတွင် သန့်ရှင်းတည်မြဲ အမတ်များ ယှဉ်ပြိုင်သော အခါ ပမညတ မဲအသာ ဖြင့် တည်မြဲတို့ ရှုံးနိမ့်ပြီး၊ အစ်ကိုလည်း ရာထူးပြုတ်ကာ (၆၀) ရွေးကောက်ပွဲအတွက် ပြင်ကြတော့ သည်။ ဦးဗမေဆွ၏ “ရှုံးလည်း နိုင်ရမယ်၊ နိုင်လည်း နိုင်ရမယ်” ဆိုသော ရွေးကောက်ပွဲမိန့်ခွန်းမှာ သမိုင်းဝင်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၆၀ ခုနှစ် လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲ၌ ဦးနုခေါင်းဆောင်သော ပြည်ထောင်စု ပါတီ(ပထစ)က ဦးဗမေဆွ၊ ဦးကျော်ငြိမ်း ခေါင်းဆောင်သော ဖဆပလပါတီကို အပြတ်အသတ် အနိုင်ရ ရှိသွားတော့သည်။ ပြည်သူက ဖဆပလ၏ မောက်မာမှု ၊ အနိုင်အထက်ကျင့်မှု များ ကို ရွံရှာမုန်းတီးကြ သလို၊ ပထစပါတီအနေဖြင့် ငြိမ်းချမ်းရေး တည်ဆောက်နိုင်သည်။ ပြည်တွင်း စစ်ကို ရပ်စဲပေးနိုင်သည် စသော မျှော်လင့်ချက် များ ဖြင့် ပုံအေးထောက်ခံခဲ့ကြသည်။

ထိုအချိန်က ကျွန်တော် မဲပေးနိုင်သော အရွယ်ရောက်နေပြီ ဖြစ်၍ ပါလီမန်ရွေးကောက် ပွဲတွင် ပမညတ အမတ်လောင်းကို မဲပေးခဲ့သည်။ ၁၉၆၀ ခုနှစ်

ရွေးကောက်ပွဲ၌ ပထစ၊ ဖဆပလနှင့် ပမညတ တို့မှာ အင်အားအကောင်းဆုံးပါတီအဖြစ် ယှဉ်ပြိုင်ကြသော်လည်း လူထုထောက်ခံမှု အရှိဆုံးမှာ ပထစ နှင့် ဦးနု ဖြစ်သလို ငွေအား အတောင့်တင်းဆုံးမှာ ဖဆပလ ဖြစ်သည်။ ပမညတမှာ လက်ဝဲယိမ်းနိုင်ငံရေး အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်သည်။ ပမညတ၏ အရှည်မှာ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား ညီညွတ်ရေး တပ်ပေါင်းစု ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေး ပါတီများ စုပေါင်းဖွဲ့စည်းထားပြီး အင်အားအကောင်းဆုံးမှာ မြန်မာနိုင်ငံ အလုပ်သမား လယ်သမား ညီညွတ်ရေး ပါတီ ဖြစ်ပါသည်။ ပမညတအဖွဲ့တွင် ထင်ရှားသော အစဉ်အလာရှိသည့် နိုင်ငံရေး သမားများ မှာ ဦးသိန်းဖေမြင့်၊ သခင်ချစ်မောင်၊ သခင်လွင်၊ သခင်လှကျော် စသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ပြည်တွင်း စစ်ရပ်စဲရေး၊ ပြည်တွင်း ငြိမ်းချမ်းရေး ကို ဦးတည်လှုပ်ရှားခဲ့သဖြင့် တိုးတက်သော လူငယ်ကျောင်းသားများ နှင့် အလုပ်သမားများ က ထောက်ခံကြပါသည်။ သို့သော် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ပထစပါတီကို လူထုကြီးက တစ်ခဲနက် ထောက်ခံမဲ ထည့်ခဲ့သဖြင့် ပမညတမှာ အမတ်တစ်နေရာလောက်သာ ရသည်ဟု ထင်ပါသည်။ သို့သော် ဖဆပလ မနိုင်ဘဲ၊ ပထစနိုင်လျှင် ဒီမိုကရေစီ အခွင့်အလမ်းများ ပိုမိုရရှိနိုင်သည်ဟု မျှော်လင့်ကြသဖြင့် ရှုံးခဲ့သော လည်း ရှုံးပျော်သည်ဟု ယူခဲ့ကြလေသည်။

ပါလီမန်ခေတ် နိုင်ငံရေး အတွေ့အကြုံမှာ ခါးသည်းလှပါသည်။ ပြည်တွင်း စစ်မီးတဟုန်း ဟုန်း တောက်လောင်ပြီး၊ အမျိုးသားချင်း သတ်ဖြတ်ကာ၊ တစ်နိုင်ငံလုံး သွေးချောင်းစီးခဲ့ရသည်။ မြို့ပြနေသူများ လောက်သာ လုံခြုံမှု ရှိသော်လည်း ကျေးလက်လယ်သမားများ မှာ မူသူပုန်ကို ကြောက်ရ၊ အစိုးရ တပ်ကို ကြောက်ရ၊ ဓားပြကြောက်ရ၊ ပြည်သူ့စစ်များ ကို ကြောက်ရနှင့် ဒုက္ခကို ခါးစည်းခံနေရပါသည်။ သူပုန်နှိမ်နင်းရေး အကြောင်းပြကာ အာဏာရ ဖဆပလအဖွဲ့ကြီးက၊ ခါးပိုက်ဆောင်လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့များ ကို ဖွဲ့စည်းသည်။ ထိုအဖွဲ့များက သူပုန်ကိုတိုက်သည်မှာ နည်းနည်း၊ ပြည်သူကို ဓားပြတိုက်သည်မှာ များများ ဖြစ်သည်။ ယခုခေတ် ကိုလံဘီယာလို နိုင်ငံမျိုး မှ သူပုန်ချေ နှိမ်းရေး ပြည်သူ့စစ် အဖွဲ့များ နှင့် တူပါသည်။ ထိုလက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့ အများစုမှာ ပထစနှင့် ပြိုင်ဘက်၊ ဖဆပလများ ဖြစ်နေသောကြောင့်

ကျွန်တော် တို့လူငယ်အများ စု မှာ ရွံရှာစက်ဆုတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော် ငယ်ဘဝမှာ ရုန်းကန်မှု များ ပြီး ဘဝနာသည်ဟု ဆိုရပေမည် ။ ကျောင်းစရိတ်အတွက်၊ အစ်ကိုနှင့် အတူ ဘိန်းမုန့်ယူရောင်း သည်။ သူငယ်ချင်း နှင့် အတူ ရိုးပြတ်ရိတ်သည်။ (၈)တန်းရောက်ချိန်တွင် ကျောင်းက နေ့ခင်းမှ တက်ရသဖြင့် မနက်ပိုင်း သတင်းစာပို့ရပါသည်။ မနက်အစောကြီး (၄) နာရီလောက်ထိ၊ ရထားစီးပြီး ရန်ကုန် ဘူတာကြီးသို့ သွားကာ သတင်းစာအထုပ်များ ကို ယူရသည်။ မြန်မာ့အလင်း၊ ရန်ကုန်စသော သတင်းစာများ ၊ ဗမာ့ခေတ်၊ အထောက်တော် ၊ ဘွင်းဘွင်း၊ ပြည်ထောင်စု၊ ကြေးမုံ စသည့် သတင်းစာများ ၊ တရုတ်သတင်းစာ၊ အူရူဘာသာ၊ အိန္ဒိယဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေသော ကုလား သတင်းစာများ ၊ Nation, Guardian, Burma စသော အင်္ဂလိပ်သတင်းစာများ ကို ယူ၍ မနက် (၆) နာရီလောက်တွင် စက်ဘီးတစ်စီးဖြင့် သတင်းစာပို့ရပါတော့သည်။ သတင်းစာပို့ခံမှာ တစ်လကို (၃၀) ကျပ် မှ စပေးပြီး နောက် (၄၀) ကျပ်အထိ ရပါသည်။ ကျွန်တော် က ကန်တော် ကြီးစောင်းရှိ ကျောက်မြောင်း အစိုးရအထက်တန်းကျောင်းတွင် တက်သဖြင့် နေ့လည် (၁၂) နာရီမှာ နေ့ခင်း ကျောင်းတက်ပြီး ညနေ (၅) နာရီမှ ကျောင်းဆင်းသည်။ သတင်းစာပို့ပြီး မနက် (၁၀) နာရီခွဲ (၁၁) နာရီတွင် သတင်းစာများ ကို ကုန်အောင်ပို့ကာ အိမ်ပြန်ထမင်းအမြန်စား၊ ကျောင်းလွယ်အိတ် နှင့် ထီးကိုယူကာ စက်ဘီးဖြင့် ကျောင်း ပြေးရပါသည်။ သမီးကျွန်းနှင့် ကန်တော် ကြီးစောင်းကို (၁၅) မိနစ်၊ မနစ် (၂၀) နှင့် ရောက်အောင် အမြန်နင်းရသည်။ တာမွေသီချင်းကို ဖြတ်သွားရလျှင် မြန်သည်။ သီချင်းတံခါးပိတ်ထားလျှင် ထိုးမြင်း ပြို င်ကွင်းဘက်မှ တကွေ့ကြီးပတ်ရပါသည်။

တာမွေသီချင်းကို ဖြတ်၍ ကျောင်းတက်၊ ကျောင်းဆင်းရသည့် အ ဖြစ်မှာ ကျွန်တော် ဘဝတွင် မှတ်မိနေသော ငယ်ဘဝ ဖြစ်သည်။ မနက်ပိုင်းဖြတ်ရသည်မှာ အကြောင်းမဟုတ်ပေ။ အသုဘချသည့် အချိန်ဆိုလျှင် လူများ ၊ ကားများ သီချင်းထဲတွင် တွေ့ ရ၍ အဖော်ရှိနေပါသည်။ သီချင်းဆိုသော ကြောက်စိတ်ရှိနေသော လူငယ် ဖြစ်၍ လူခြေတိတ်ချိန်မှာ အဖော်မရှိမှာ ကို စိုးရိမ် ပါသည်။ တာမွေသီချင်းမှာ အကျယ်ကြီး ဖြစ်ပြီး အရှေ့ဘက်ခြမ်းမှာ မြန်မာသီချင်း ဖြစ်သည်။ သီချင်းဇရပ်ကြီး (၂) ဆောင် ရှိပါသည်။

အနောက်ဘက်ခြမ်းမှာ တရုတ်သီချင်းနှင့် ကုလား သီချင်းများ ရှိလေသည်။

သီချင်းထဲရှိ ကုက္ကိုပင်ကြီးများ၊ အပြိုင်းအရိုင်းနှင့် သီချင်းတစ်ခုလုံးကို နေရာယူထားသည်။ မိုးရာသီအချိန်၊ သံသေမဲရွာနေချိန်၌ တာမွေသီချင်းကို တစ်ယောက် တည်း စက်ဘီးဖြင့် ဖြတ်ရလျှင် ကြောက်ဖို့ ကောင်းပါသည်။ ကျွန်တော် ကျောင်းတက်ရသည်မှာ နေ့ခင်းကျောင်း ဖြစ်၍ ညနေ (၅) နာရီ မှ ကျောင်းလွှတ်သည်။ စက်ဘီးကို အမြန်ယူ၊ ကျောင်းလွယ်အိတ်ကို ကယ်ရီယာတွင် ညှပ်ပြီး အိမ်ကို အမြန်ပြန်လေ့ရှိပါသည်။ သင်္ဃန်းကျွန်းနေသော ကျောင်းသားမရှိ၍ အဖော်မပါ။ တစ်ကိုယ်တော် ကျောင်းသွားကျောင်းပြန်လေ့ရှိသည်။ ကျွန်တော် တို့ အတန်းပိုင်ဆရာမ မှာ ၊ ဒေါ်တင်တင် (ဦးနေဝင်း၏ ဇနီးဟောင်း) ဖြစ်ပါသည်။

အတန်းထဲ၌ အတွဲ ဆုံး သူငယ်ချင်းများ မှာ မောင်သွင်၊ သိန်းအောင်၊ စိန်လွင်နှင့် သန်းလွင်တို့ ဖြစ်သည်။ အမြဲတွဲ သူမှာ မောင်သွင် ဖြစ်သည်။ မောင်သွင်မှာ ကျောင်းမှထွက်သော အခါ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဘဏ်တွင် အလုပ်လုပ်ပြီးနောက် တောခိုသွားသည်။ ယခု ငြိမ်းချမ်းရေး တပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ နှင့် အတူ၊ မြေပေါ်ရောက်လာပြီး အေးအေးလူလူနေထိုင်လျက်ရှိသည်။ သိန်းအောင်မှာ လေတပ်ထဲ ရောက်သွားသည်ဟုသာ သိရပြီး ယခုတိုင် အဆက်အသွယ် မရှိတော့ပါ။ စိန်လွင်က တပ်မတော် မှတ်တမ်းရုံးတွင် တပ်ကြပ်ကြီးလုပ်နေသည်ဟု သိရပြီး နောက်ဆုံးတွေ့ ခဲ့စဉ်က အလုံရဲစခန်းတွင် ရဲအရာရှိအဖြစ် တွေ့ ခဲ့ရသည်။ ကျွန်တော် ကို ရဲသတင်း တပ်ဖွဲ့က ရုံးထုတ်လာစဉ် အလုံရဲစခန်း၌ စိန်လွင်နှင့် တွေ့ သည်။ ကျွန်တော် က ယူနီဖောင်းနှင့် သူ့ကိုမမှတ်မိသော် လည်း သူကမှတ်မိပြီး ကျွန်တော် ကို လာနှုတ်ဆက်သည်။ သတင်းတပ်ဖွဲ့ တာဝန်ခံအရာရှိထံ ခွင့်တောင်းပြီး လက်ဖက်ရည် လိုက်တိုက်ပါသည်။ သန်းလွင်မှာ မြန်မာ့ လက်ရွေးစင် ဘောလုံးသမား ဖြစ်ပါသည်။ အာရှချန်ပီယံကို မြန်မာရစဉ်က သန်းလွင်ပါသည်။ နောက်တန်း၌ နာမည် ကြီး ဘောလုံးသမား ဖြစ်ကာ အချစ်ဆုံး သူငယ်ချင်း တစ်ယောက် လည်း ဖြစ်ပါသည်။ သန်းလွင်အကြောင်းပြောရလျှင် ရယ်စရာလည်းကောင်း၊ လွမ်းစရာလည်းကောင်း ပါသည်။

သန်းလွင်က မအူကုန်းမှာ နေသည်။ မောင်သွင်လည်း မအူကုန်းမှာ ပင်
နေသည်။ ကျောက် မြောင်းအထက်တန်းကျောင်း (ယခုတာမွေ ၁) နှင့် (၃) မိနစ်လောက်
လမ်းလျှောက်လိုက်လျှင် ရောက် ပါသည်။ ကျောင်းမှနေ လမ်းကူးလိုက်လျှင် ကန်တော်
ကြီးထဲသို့ ရောက်ပါသည်။ ကျွန်တော် တို့ကျောင်း၏ အပေါ်ရပ်အင်္ကျီဖြူ။ လုံချည်အစိမ်းသည်
ကျောင်းဝတ်စုံ ဖြစ်၏ ။ မြို့ မ ယောက်ျားလေး၊ မိန်းကလေးကျောင်းနှင့် ဝတ်စုံတူသည်။
ကန်တော် လေး အထက်တန်းကျောင်းက အပေါ်အဖြူ။ လုံချည်အဝါ မန်ကျည်းကွက်
ဖြစ်သည်။ တာမွေအထက်တန်းကျောင်းက လုံချည် အနီ ဖြစ်သည်။ မရမ်းခြံ မိန်းကလေး
အထက်တန်းကျောင်းက မရမ်းစေ့ရောင် ဖြစ်သည်။ Central ခေါ် ဗဟို
အထက်တန်းကျောင်းက အပေါ်အင်္ကျီအဖြူနှင့် လုံချည်မှာ အဝါကွက် ဖြစ်လေသည်။ အားလုံး
အစိုးရ ကျောင်းများ ဖြစ်ပါသည်။ စိန်ပေါလ်နှင့် စိန်မေရီ၊ စိန်ဖလော်ဇီးနပ်မက်သဒစ် စသော
မစ်ရှင်ကျောင်း များ မှာ ယောက်ျားလေး ဘောင်းဘီတို၊ အရှည်အပြာနက်တိုင်လည်စီး၊
ရုပ်အင်္ကျီအဖြူ၊ မိန်းကလေးများ ဂါဝန်အပြာနှင့် ဝတ်စုံများ ဝတ်ကြလေသည်။
မိန်းကလေးကျောင်း၊ ယောက်ျားလေးကျောင်းဟု ခွဲပြီး ပညာသင်ကြားသလို၊ မိန်းကလေး၊
ယောက်ျားလေး တွဲ ထားသော ကျောင်းများလည်းရှိပါသည်။
ကျောက်မြောင်းအထက်တန်းကျောင်းတွင် မိန်းကလေး ရော၊ ယောက်ျားလေးပါ
အတူကျောင်းတက် ကြသည်။ သို့သော် (၈) တန်းမှ (၁၀) တန်းအထိ အတန်းများ တွင်
ယောက်ျားလေးအတန်း၊ မိန်းကလေးအတန်း ခွဲထားလေသည်။ ကျွန်တော် တို့ အတန်းတွင်
သန်းလွင်ရော မောင်သွင်ပါ ရှိလေသည်။ သိန်းအောင်၊ စိန်လွင်တို့လည်း ရှိသည်။
သန်းလွင်က တရုတ်ကပြား၊ အရပ်မြင့်မြင့်၊ ချောချော၊ အလွန်ဆော့သော ကမ္မြင်းလွန်းသော
သူ ဖြစ်သည်။ ဘောလုံးကန်ကောင်းပြီး ကျောင်းလက်ရွေး စဉ်တွင် ပါသည်။ သတ္တိကောင်းပြီး
ခပ်ကြမ်းကြမ်း ကစားတတ်သည်။ ကျွန်တော် တို့ အတန်းပိုင်ဆရာမ မှာ ဒေါ်ခင်မြင့်ရီ
ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော် တို့ တစ်ကျောင်းလုံးတွင် ဆရာနည်းပြီး ဆရာမ များ သည်။ ဆရာမ
များ မှာ လည်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီးကတော် ၊ ဗိုလ်ချုပ်ကတော် ၊ ဗိုလ်မှူး ကြီးကတော် စသော
တပ်မတော် အရာရှိများ ၏ ဇနီးများ သာ အများ ဆုံးရှိပြီး ဆရာမ များ က
စာသင်အလွန်ကောင်းပြီး စည်းကမ်းလည်း ကြီးလွန်းသဖြင့် ပညာရေး နယ်ပယ်တွင်

ကျွန်တော် တို့ကျောင်းမှာ မျက်နှာရပြီး အောင်ချက်လည်း ကောင်းလေသည်။

မိုးရွာသော နေ့တစ်နေ့က ငိုအားထက်ရယ်အားသန်ရသော အဖြစ်ကို ယခုထက်တိုင် မှတ်မိနေပါသည်။ ယောက်ျားလေးချည်းနေရသော အတန်း ဖြစ်သလို၊ အလွန်နောက်၊ အလွန်က မြင်းသော သန်းလွင်ကို ကျောင်းသားများ ရှိသည့်အတန်း ဖြစ်၍ ခပ်ကြမ်းကြမ်း အုပ်ချုပ်သည့် ဆရာမ ကို အတန်းပိုင်ခန့်ထားပါသည်။ အတန်းနောက်ခံရံပေါ်တွင် ထီးများ ချိတ်ရန် သံချောင်းများ ရိုက်ထားသလို၊ ထီးများ မိုးစိုလာလျှင် နောက်ဘက်တွင် ဖွင့်ပြီးထားရသည်။ သာဓကဗိဇ္ဇာသမ္မတများ မိုးမိလာလျှင် ချွတ်ပြီး ထောင်ထားရပါသည်။ ထိုနေ့က မိုးကလည်း သည်းကြီးမည်းကြီး ရွာသဖြင့် ထီးများ စိုရွှံ့နေသလို ဖိနပ်များ လည်း ရွှံ့နစ်နေသည်။ နောက်ဘက်တွင် ဖွင့်ပြီး အခြောက်လှမ်း ထားသော ထီးများ ကို အနည်းငယ်ခြောက်သည်နှင့် နောက်တန်းတွင် ထိုင်သူများ က သံရိုက်ထား သော နံရံတွင် ချိတ်ပေးကြ ရပါသည်။ ကျွန်တော် က သန်းလွင်တို့ကဲ့သို့ ပင် နောက်တန်းတွင် ထိုင် သည်။ မောင်သွင်တို့ မောင်မြင့်တို့ အရပ်ပုသူများ ၊ ဆရာမ မေးသည်ကို ဖြေနိုင်သူများ က ရှေ့ဆုံး တန်းတွင် ထိုင်ကြလေသည်။

ကျောင်းစတင်ချိန် ကတော့ အခြေအနေမှာ သာသာယာယာ ရှိပါသည်။ ကျွန်တော် တို့ နောက်တွင် မိုးစိုနေသော ထီးများ ကို လှမ်းထားကြသလို၊ မိုးကာအင်္ကျီတစ်ချို့ ကို သံချိတ်တွင် ချိတ်ထား သည်။ ရေစိုဖိနပ်များ ကိုလည်း အောက်ပိုင်းနံရံတွင် ထောင်ထားကြပါသည်။ ကျွန်တော် ဖိနပ်လည်း ပါလေသည်။ သို့သော် ပြဿ နာမှာ မုန့်စားကျောင်းလွှတ်ပြီးနောက် ကျောင်းပြန်တက် ချိန်၌ စပါသည်။ ပို၍ ဆိုးသည်မှာ ကျောင်းပြန်တက်ချိန်တွင် သင်ရမည့် ဘာသာမှာ အင်္ဂလိပ်စာ ဖြစ်ပြီး ကျွန်တော် တို့ အတန်းပိုင် ဒေါ်ခင်မြင့်ရီက သင်ရပါမည် ။ ဒေါ်ခင်မြင့်ရီမှာ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု မစ်ချီဂန်တက္ကသိုလ်မှ မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ (MA) ရခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ အရပ်မြင့်မြင့်၊ ရုပ်ချောချော ကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက် တောင့်တောင့်တင်းတင်း၊ ဥရောပသူ တစ်ယောက် ကဲ့သို့ ဂိုက်ဆိုက်ကောင်းလေသည်။ အင်္ဂလိပ်စာ သင်လျှင် အင်္ဂလန်လေသံနှင့် အလွန်နားထောင် ကောင်းသလို၊ အသင်အပြုလည်း အလွန်ကောင်းပါသည်။ ဆရာမ မျက်နှာတွင် အပြုံး

အရယ်ကို တွေ့ရခဲပြီး မျက်နှာက အမြဲလိုလို တင်းနေတတ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ အကြောက်ဆုံး ဆရာမ တစ်ဦးလည်း ဖြစ်လေသည်။

ကျောင်းတက်သံချောင်းခေါက်သည်နှင့် ကျွန်တော်တို့အားလုံး အတန်းထဲရောက်လာပြီး ကိုယ့် ခုံတွင် ကိုယ်ထိုင်ပြီး ဆရာမ အလာကို စောင့်နေကြပါသည်။ အတန်းပိုင်လည်း ဖြစ်၊ ကြောက်လည်း ကြောက်ကြသဖြင့် ကျွန်တော်တို့အားလုံး ဘာစကားမျှ မပြောကြပါ။ မကြာမီ ဆရာမ ဝင်လာပါသည်။ ကျွန်တော်တို့အားလုံး မတ်တပ်ရပ်ပြီး ဆရာမ ကို ကြိုကြသည်။ ထိုင်ဆိုမှ အားလုံးထိုင်လိုက်ကြသည်။ ဆရာမ သည် ရှေ့ဆုံးတန်းက မောင်သွင်တို့ကို တစ်ယောက် ချင်း စစ်ကြည့်ပြီးနောက် နောက်ဆုံးတန်း ရှိ ကျွန်တော်တို့ကို လှမ်းကြည့်လိုက်ချိန်မှာ ၊ ဆရာမ က ကျွန်တော်တို့ ခေါင်းပေါ်ကို လှမ်းကြည့်လိုက်ပြီး တအံ့တသြ ဖြစ် သွားပါသည်။ သည့်နောက်

“အားလုံးမတ်တပ်ရပ်ကြစမ်း” ဟု ဒေါသတကြီး အော်ပြောလိုက်သည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ဆရာမ ၏ လက်သံပြောင်ပုံကို သိပြီး ဖြစ်၍ ကြောက်ကြောက်လန့်လန့်နှင့် မတ်တပ်ရပ် လိုက်ကြပါ သည်။

“ကဲ.....မင်းတို့နောက်က နံရံပေါ်ကို ကြည့်လိုက်စမ်း၊ အဲဒါ ဘယ်သူလုပ်တာလဲ၊ လုပ်တဲ့သူက အမှန်အတိုင်းပြောရင် သက်သာမယ်၊ နောင်စစ်လို့ ပေါ်ရင်တော့ နာပြီသာမှတ်” ဟု ပြောလိုက်သဖြင့် ကျွန်တော်တို့ နောက်ဘက်နံရံကို ကြည့်လိုက်ရာတွင် ထီးများ ချိတ်ထားသော သံချောင်းများ တွင် ထီးများ မရှိဘဲ အောက်ခြေတွင် ရေစို၍ ထောင်ထားသော ဖိနပ်များ ရောက်နေ သည်ကို တွေ့ ရပါတော့သည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ ပါးစပ်အဟောင်းသား ဖြစ်သွားကြသည်။ ကျွန်တော် ဖိနပ်လည်း ခေါင်းပေါ် ရောက်နေပါသည်။ ရာဘာဖိနပ်စီးသူများ သာ ကိုယ့်ခြေထောက် တွင် ဖိနပ်ရှိသော်လည်း သားရေဖိနပ် သမားများ ၊ အထူးသဖြင့် မိုးမိထားသော ဖိနပ်များ မှာ မူ ထီး နေရာ ရောက်နေကြပါတော့သည်။

“ဖိနပ်တွေ အားလုံး ဖြုတ်ချစမ်း၊ လူမြင်လို့မကောင်းဘူး၊ ကျောင်းအုပ်ကြီးသာတွေ့ လို့က တော့ ငါလည်းအဆူခံရမှာ သေချာတယ်၊ ကဲ... ဘယ်သူလုပ်သလဲဆိုတာ ဝန်ခံ။ သိတဲ့သူရှိရင် လည်း ပြောပြ” ဟု ဆရာမ က

ဆူပါတော့သည်။ ရှေ့တန်းမှစ၍ တစ်ယောက် ချင်းစီကို ဆရာမ က မေးသော်လည်း တရားခံ ထွက်မလာပါ။ နောက်တွင် -

“လုပ်တဲ့သူမရှိဘူးပေါ့ ဟုတ်လား၊ ဖိနပ်တွေ က သူ့အလိုလို သံချိုက်တွေ ပေါ် တက်ချိတ်နေကြတယ်နဲ့ တူတယ်။ ဒီတော့ လုပ်တဲ့သူကလည်း ဝန်မခံ၊ သိတဲ့သူကလည်း မပြောရင် တစ်တန်းလုံးမှာ အပြစ်ရှိတာပေါ့။ ကဲ..ရှေ့ဆုံးက မောင်မြင့် အရင်ထွက်”

ဆရာမ က လက်သုံးတော် ကြိမ်လုံးကို စားပွဲအောက်မှ ထုတ်ကာ တစ်ယောက် ချင်းကို (၃) ချက်စီ ရိုက်ပါတော့သည်။

နောက်တန်းကလူများ ကို ကျွန်တော် က သံသယရှိသည်။ အထူးသဖြင့် သန်းလွင်နှင့် သိန်း အောင်ကို မသင်္ကာပါ။ သူတို့မျက်နှာကြည့်လိုက်သော အခါ သန်းလွင်က ခပ်တည်တည်နှင့် ၊ သိန်းအောင်ကမူ အရိုက်ခံထားရသော ကြောင့် ရှူသိုးသိုး ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် ဘေးက စိန်လွင်မှာ ရှူ၊ ရှူ၊ ရှားရှားနှင့် မကျေနပ်ဘဲ၊ ကျွန်တော် ကို လေသံဖြင့် “ခွေးသားကောင် ဘယ်သူလဲမသိဘူးကွ၊ သိလို့ ကတော့ ငါ ထိုးမှာ ပဲ၊ သူ့ကြောင့် ငါတို့အားလုံး အရိုက်ခံရတာ ကွ”ဟု ပြောပါသည်။

တစ်တန်းလုံးက ထိုကိစ္စကို မကျေနပ်ပါ။ တရားခံကိုလည်း မတွေ့ကြပါ။ လုပ်ပုံကလည်း ပိပိရိရိ ဖြစ်သည်။ ထိုကိစ္စမှာ ပြီးဆုံးသော်လည်း ကျွန်တော် နှင့် မောင်သွင်က မကျေနပ်နိုင်ဘဲ တစ်ပတ်အကြာ တွင် ကန်တော် ကြီးထဲ သန်းလွင်နှင့် သုံးယောက် သား သွားရာတွင် သန်းလွင်ကို ကျွန်တော် က-

“ဟေ့ကောင်၊ သန်းလွင်၊ ဖိနပ်တွေ ကို မင်းချိတ်ထားတာ မဟုတ်လား”

“ငါချိတ်တာ မင်းမြင်ရလို့လား”

“မမြင်ရလည်း မင်းပဲ ဖြစ်မှာ ပါ။ အဲဒီ လို ကပ်သီးကပ်သပ်သောက်ကျင့်က မင်းပဲလုပ်တတ် တယ် မဟုတ်လား”ဟု အတင်းမေးရာ ကျွန်တော် တို့ (၃) ယောက် တည်းလည်း ဖြစ်၊ အချစ်ဆုံး သူငယ်ချင်းများ လည်း ဖြစ်သော ကြောင့် သန်းလွင်က ဟက်ဟက်ပက်ပက် ရယ်မောပြီး-

“မင်းတို့ကို သောက်မြင်ကပ်လို့ ငါလုပ်တာလို့ မပြောတာ။ အားလုံး

အရှိက်ခံရတာ သဘော ကျလိုက်တာကွာ၊ ဟေ့ကောင်တွေ ငါလုပ်တာလို့ ဘယ်သူမှ မပြောနဲ့နော်၊ စိန်လွင်ကြီးကြားရင် ငါ့ကို တစ်ကယ်ထိုးနေဦးမယ်” ဟု ပြောလိုက်ပါသည်။

“နေပါဦးကွ၊ မုန့်စားဆင်းတဲ့အချိန်မှာ ဖိနပ်တွေ စီးသွားကြတယ်မဟုတ်လား၊ မင်းက ဘယ်လို လုပ် ယူလိုက်တာလဲ”

“တစ်ချို့ ဖိနပ်တွေ က စိမ့်နေတာကွ၊ စီးလို့ကို မရသေးတော့ နံရံမှာ ကျန်သေးတယ်။တစ်ချို့ ကတော့ ဖိနပ်စီးရမှာ ကို မေ့ပြီး မုန့်စားချင်လွန်းလို့ ဆင်းပြေးကြတာကိုးကွ။ ဒီတော့ ရှိနေတဲ့ ဖိနပ်တွေ ကို ယူပြီး ချိတ်ထားလိုက်တာပေါ့။ အတန်းထဲပြန်ဝင်ကြရင်း နံရံပေါ်မှာ ဖိနပ်တွေ ချိတ်ထားတာကို မြင်ကြမယ်ထင်လို့ ငါက အသာလေးနေလိုက်တာ၊ မင်းတို့က ကံဆိုးချင်တော့ ဘယ်သူမှ မမြင်ကြဘူး သနားပါတယ်ကွာ”

သန်းလွင်မှာ ဤကဲ့သို့ အစသန်၊ အနောက်သန်သော သူငယ်ချင်း ဖြစ်သည်။ ယခုထက်ပိုပြီး ရယ်စရာကောင်းသော စွန့်စားခန်းတစ်ခုကိုလည်း သူပင် ဦးဆောင်၍ လုပ်ခဲ့ဖူးပါသည်။

ကန်တော် ကြီးမှာ ကျွန်တော် တို့အတွက် ခြေရာခြင်းထပ်နေသော နေရာ ဖြစ်သည်။ ကျောင်း ပြေးပြီး ကန်တော် ကြီးချုံ့ပုတ်များ နောက်၌ အတွဲ ချောင်းတတ်သလို၊ အချိန်တစ်ချိန်၊ နှစ် ချိန်လောက် လစ်ပြီး ရေသွားကူးလေ့ ရှိသည်။ ထိုသို့ ကန်တော် ကြီးထဲသို့ သွားရာတွင် ကျွန်တော် တို့အဖွဲ့ လှေတစ် စင်းဖြင့် လှော်ခတ်ခဲ့သော ရယ်မောစရာ ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ် ဖန်တီးခဲ့ပါတော့သည်။

ကန်တော် ကြီးမှာ တဖြည်းဖြည်းနှင့် ကောလာသည်။ ရေခမ်းလာသလို တချို့ နေရာများ ၌ အောက်ခြေနန်းများ ၊ ဒိုက်များ ကိုပင် တွေ့ မြင်လာရသော ကြောင့် မြို့ တော် စည်ပင်က ကန်ကိုတူးဖို့ စီစဉ်ရပါတော့သည်။ နန်းများ ၊ ဒိုက်များ ကို လာဆယ်သည်မှာ ဝိသကြုံသော င်တူးစက်ကြီး ဖြစ်ပါသည်။ ထိုစက်ကြီးကို ကိုင်တွယ်ပြီး ကန်တော် ကြီးကို

တူးဖော်နေသူများ မှာ ရေတပ်မှ ရဲဘော် များ ဖြစ်ကြသည်။ ထိုရေတပ်သားများ နှင့် သန်းလွင် ရင်းနှီးနေပေပြီ။ ဘာကြောင့် ရင်းနှီးကြ သလဲဆိုလျှင် သန်းလွင်က စပ်စုတတ်သလို အပေါင်းအသင်းလည်းကောင်းသဖြင့် ရေတပ်သား များ နှင့် ပေါင်းမိသွားခြင်း ဖြစ်သည်။

ဝိသင်္ကြံသော င်တူးစက်ကြီးအနီးတွင် လောင်းလှေကြီးတစ်စင်း ရှိပါသည်။ ကန်တော် ကြီးထဲ ကိစ္စဝိစ္စရှိလျှင် ရေတပ်သားများ က သွားရောက်ကြည့်ရှုနိုင်ရန် ယူလာသော လှေ ဖြစ်သည်။ လှေထဲတွင် တက်(၃) ချောင်းလည်း ပါသည်။

စာမေးပွဲနီးနေပြီ ဖြစ်၍ ကျောင်းတွင် စာသင်သည်ထက် စာကျက်ခိုင်းသည်က များ သည်။ ဆရာမ များ ကလည်း အရင်လို တင်းတင်းကျပ်ကျပ် မလုပ်တော့သဖြင့် ကျွန်တော် တို့အုပ်စုမှာ စာကျက် သယောင်ယောင်လုပ်ကာ ကန်တော် ကြီးထဲ သွားလေ့ရှိပါသည်။

တစ်နေ့ ကန်တော် ကြီးဘက် ထွက်လာခဲ့စဉ် သန်းလွင်က ကျွန်တော် တို့ကို ဝိသင်္ကြံသော င်တူးစက်ကြီး ရှိရာသို့ ခေါ်ခဲ့ပါသည်။ ကမ်းစပ် တွင် လောင်းလှေတစ်စင်း ကပ်ထားသည်ကို တွေ့ ရသည်။

“အဘက ကျွန်တော် တို့ လှေလှော်ချင်တယ်” ဟု အော်ပြောရာ ဝိသင်္ကြံပေါ်မှ အသက်(၄၀) လောက်ရှိ တပ်ကြပ်ကြီး တစ်ယောက် က

“ ဖြစ်မလားကွ၊ လောင်းလှေက သိပ်လူးတာ၊ မင်းတို့လှော်လည်း မလှော်တတ်ဘဲနဲ့ ဒုက္ခရောက် ကုန်ပါဦးမယ်”

“ရပါတယ်အဘရ၊ ဒီကောင် သိန်းအောင်က ကောင်းကောင်းလှော်တတ်တယ်။ ကျွန်တော် တို့ အားလုံး ရေလည်းကူးတတ်ပါတယ်။” ဟုသန်းလွင်က ပြန်ပြောလိုက်သော လည်း ကျွန်တော် ရေလုံးဝ မကူးတတ်ပါ။ မောင်လွင်လည်း သိပ်ကူးတတ်ပုံမရပေ။ သို့ သော် လှေစီးလို သော ဇောကြောင့် ကျွန်တော် တို့အားလုံးက ရေကူးတတ်ပါကြောင်း ခေါင်းညိတ်ပြ လိုက်ကြသည်။ ထိုတပ်ကြပ်ကြီးနှင့် သန်းလွင်မှာ ညနေတိုင်း ဆုံလေ့ရှိပါသည်။ အိမ်နှင့် ကန်တော် ကြီးမှာ နီးနေ သဖြင့် သန်းလွင်က ညနေပိုင်း ကစားရင်း ဝိသင်္ကြံရှိရာ ရောက်သွားတတ်သော ကြောင့် ရင်းနှီး နေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

“မင်းတို့ လူအများ ကြီး စီးလို့တော့ မရဘူးနော်၊ လှော်တဲ့သူကရော ကောင်းကောင်း လှော် တတ်ရဲ့ လား” တပ်ကြပ်ကြီးက ပြောလိုက်သဖြင့် သန်းလွင်ကလည်း သူ့ကို မီးစိမ်းပြလိုက်ကြောင်း သိရှိသွားတော့သည်။ ကျွန်တော် တို့အုပ်စုမှာ (၁၂) ယောက် ခန့် ရှိပါသည်။ ကျွန်တော် မှတ်မိသ လောက်ဆိုရင် ကျွန်တော် ၊ သန်းလွင်၊ သိန်းအောင်၊ စိန်လွင်၊ မောင်သွင်၊ မောင်မြင့်တို့လောက်သာ မှတ်မိပါတော့သည်။ ကျန်လူများ ကို မမှတ်မိတော့ပေ။ (၅)ယောက် ကို လှေစီးမည့် သူများ အ ဖြစ် လှေပေါ်တက်ခိုင်းပြီး ကျန်အုပ်စုကို တစ်ဖက်ကမ်းစပ်တွင် စောင့်ခိုင်းထားလေသည်။ လှေပေါ်တွင် တက် (၃) ချောင်းပါသည်။ သိန်းအောင်က မြစ်ဝကျွန်းပေါ်သား ဖြစ်၍ လှေလှော်ကျွမ်းကျင်သဖြင့် သူက ပဲကိုင် ဖြစ်လေသည်။ စိန်လွင်နှင့် မောင်မြင့်တို့က တက်တစ်ချောင်းစီဖြင့် လှော်ထွက်လာခဲ့ သည်။

“ကျောင်းသားတွေ ရေနက်တဲ့ဘက်ကို မသွားကြနဲ့၊ အလယ်ကျွန်းဘက်က ရေနက်တယ် နော်၊ ကောင်းကောင်းလှော်ကြ”

တပ်ကြပ်ကြီးက ကျွန်တော် တို့ကို အော်ဟစ်သတိပေးလိုက် သည်။ ကျွန်းတစ်ဖက်၌ စောင့် နေသူများ ကို လှေပေါ်တင်လိုက်သော အခါ အလေးချိန်ကြောင့် လှေဘောင်နှင့် ကန်ရေမှာ လက် (၃) လုံး လောက်သာ ကွာနေပါတော့သည်။ အကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့် လှေစောင်းသွားလျှင် ရေများ ဒလဟောဝင်ပြီး လှေမြု ပ်သွားပေလိမ့်မည် ။ သို့ သော် ကျွန်တော် တို့ မကြောက်ကြပါ။ လူငယ်လည်း ဖြစ်၊ လှေစီးချင်သည့်ဇောကလည်း ကပ်နေသဖြင့် အားလုံး လှေပေါ်ကို ဖြည်းဖြည်း ချင်းတက်သည်။ ပဲကိုင် သိန်းအောင်၏ စကားကို နာခံပြီး ငြိမ်ငြိမ်လေး ထိုင်ကြသည်။ သန်းလွင် ကလည်း လှေဦးမှ စိန်လွင် အနားတွင် ထိုင်ပြီး အလယ်ကျွန်းဆီ လှော်ခတ်ခဲ့ကြပါတော့သည်။

ကန်တော် ကြီး အလယ်ကျွန်းကို နဂါး၂ကောင်ကျွန်း ဟုလည်း ခေါ်ကြပါသည်။ ရေစပ်မှနေ ကမ်းပေါ်အထိ လှေကားထစ်များ ခင်းထားသလို၊ လှေကားထစ်များ တစ်ဖက်တစ်ချက်၊ ကျွန်းအပေါ်၌ နဂါးကြီး(၂) ကောင်ကို ထုထားပါသည်။ လှေကားထစ်များ အဆုံးအပေါ်၌ ဇရပ်လို အမိုးနှင့် အခင်းနှင့် အဆောက်အဦလေး တစ်ခုရှိသည်။ ကန်တော်

ကြီးလာလည်သူများ၊ ပျော်ပွဲ စားထွက်သူများ၊ နားနေရန် ဆောက်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော် တို့စီးလာသော ရေတပ်မှ လောင်းလှေကြီးမှာ နဂါး(၂) ကောင်ကျွန်းဆီ ဦးတည်လှော်လာပါသည်။ ပဲပိုင်းမှ သိန်းအောင်နှင့် ဦးပိုင်းမှ စိန်လွင်တို့မှာ လှေကို မစောင်း၊ မလူးအောင် လှော်နိုင်စွမ်း ရှိကြပါသည်။

အလယ်ကျွန်းသို့ ရောက်ခါနီး ၌ အပေါ်ဆောင်လေးကို လှမ်းကြည့်လိုက်သည့်အခါ မိန်းကလေး တစ်သိုက်ကို တွေ့လိုက်ရပါသည်။ ထိုအချိန်က ကျွန်တော် တို့မှာ ဆယ်ကျော်သက် အရွယ် (၉) တန်း ကျောင်းသားများ ဖြစ်ပြီး မိန်းကလေးများ မှာ လည်း ကျွန်တော် တို့အရွယ် ကျောင်းသူများ ဖြစ်ကြသည်။ အပြာရောင် ဂါဝန်များ ဝတ်ထားသဖြင့် စိန်မေရီခိုင်အိုစီဆင်လို မိန်းကလေးကျောင်းမှ ဖြစ်ကြပေသည်။ သာသနာပြု မစ်ရှင်ကျောင်းမှ ဖြစ်ပြီး ထိုအချိန်က သူဌေးတို့၊ အရာရှိကြီးတို့လို အထက်တန်းစား သမီးပျို လေးများ သာ တက်နိုင်သော ကျောင်း ဖြစ်ပေသည်။ ကျွန်တော် တို့လှေမှာ ကမ်းမကပ်ဘဲ တစ်လန် လောက်အကွာမှ လှော်ကာ ကျောင်းသူများ ကို နောက်ပြောင်ပြီး ဘေးဘက်သို့ ရောက်လာသည်။ ယောက်ျားလေးများ လှေတစ်စင်းဖြင့် ရောက်လာကြသော ကြောင့် အဆောင်ထဲရှိ ကျောင်းသူများ အား လုံး ကျွန်တော် တို့ ရှိရာဘက်သို့ ရောက်လာကြသည်။ ကျွန်တော် တို့က ကန်ရေကို လက်ခုပ်ဖြင့် လှမ်းပက်၊ သူတို့ကလည်း ကျောက်စရစ်ခဲလေးများ ဖြင့် လှမ်းပေါက်ကာ ကျီစယ်နေကြပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် သန်းလွင်က-

“ဟေ့ကောင် သိန်းအောင်၊ နောက်ဘက်ပြန်လှော်ကွာ၊ သူတို့မမြင်အောင် နဂါးတွေ ဘက် ပြန်သွား” ဟု ပြောလိုက်သည်။ သိန်းအောင်ကလည်း ကမ်းနှင့် ခပ်လှမ်းလှမ်းဆုတ်ကာ မိန်းကလေးများ မမြင်နိုင်သည့်ဘက်ကို လှော်သွားကြသည်။ ထိုနေရာရောက်သော အခါ သန်းလွင်က

“ငါ အခု ဆင်းသွားပြီးရင် မင်းတို့က ဟိုငတိမတွေ ဆီ ပြန်သွား၊ မင်းတို့ကို အာရုံစိုက်နေကြ အောင် စနေကြကွာ၊ တစ်အောင့်လောက်ကြာမှ ဒီနေရာက၊ အုတ်လှေကားထစ်တွေ ရှေ့ပြန်လှော်ခဲ့ ကြ” ဟုပြောပြီး အင်္ကျီကို ချွတ်လိုက်သည်။ အပေါ်ပိုင်းဗလာ၊ အောက်ခံဘောင်းဘီ၊ နောက် ပုဆိုးကို ခေါင်းပေါင်းကာ လှေပေါ်မှနေ

ရေထဲလျှောဆင်းပြီး နဂါးနှစ် ကောင်ရှိရာဘက် အသာလေးရေကူးသွား ပါတော့သည်။ ကျွန်တော် တို့လေ့မှာ မိန်းကလေးများ ရှိရာ ပြန်လှော်သွားပြီး သီချင်းဆိုကြပါသည်။ ကျောင်းသူများ မှာ ကျွန်တော် တို့၏ အစိမ်းရောင် ပုဆိုးများ ကို တွေ့ မြင် သွားသဖြင့် ကျောင်းသားမှန်း သိသွားသည်။ ကမ်းစပ်မှနေ ကျွန်တော် တို့ထံ လိမ္မော်သီးအဖွား များ ကို ပစ်ပေးပြီး စကြသည်။ ကျွန်တော် တို့ သီချင်းဆိုသည်ကို လက်ခုပ်တီးပြီး အားပေးကြသည်။ ကျောင်းပိတ်ခါနီး ဖြစ်၍ ပျော်ပွဲစားထွက်လာ ပုံရပါသည်။ သူတို့နှင့် ပါလာသော ဆရာမ များ လည်း တပည့်မများ ရှိရာ ရောက်လာကြသည်။ အပေါ်က ဇရပ်လို အဆောင်လေးထဲ ဘယ်သူမှ မရှိတော့၊ သူတို့ပစ္စည်းများ သာ ကျန်ရစ်ခဲ့တော့သည်။

ကျွန်တော် တို့နှင့် ကွန်ဗင့်ကျောင်းသူများ ၏ သီချင်းဆိုပိုင်းမှာ အတော် အရှိန်ရနေပြီး သန်းလွင် မှာ လိုက်သည့် “တစ်အောင်လောက်”မှာ နာရီဝက်လောက် ဖြစ်သွားသည်။

“ဟေ့ကောင်တွေ ဟိုကောင်မှာ တဲ့ အချိန်ရောက်ပြီ နောက်ပြန်လှည့်ကြစို့” ဟုကျွန်တော် က သတိပေးလိုက် မှ သိန်းအောင်နှင့် စိန်လွင်တို့သည် ကမ်းမှ မသိမသာခွာကာ၊ နဂါး ၂ ကောင်ဘက် လှော်ခဲ့ကြပါတော့သည်။ အုတ်လှေကားထစ်များ ဆီအထိ လှော်သွားရာ ခြုံဘေးထိုင်နေသော သန်းလွင်က ရေစပ်ဆင်းလာပြီး လှေပေါ်တက်လိုက်ပါသည်။ သူ့လုံချည်ဖြင့် ထုတ်ထားသော အထုပ် တစ်ခုလည်း ပါလာပါသည်။ လှေပေါ်ရောက်မှ အထုပ်ကို ဖွင့်လိုက်ရာ လိမ္မော်သီးများ ၊ ပေါင်မုန့်များ ၊ ဖွင့်ထားသော ငါးသေတ္တာဘူးများ ကို တွေ့ ရပါသည်။ သူ့အင်္ကျီကို ပြန်ဝတ်၊ လုံချည်ကိုလည်း ပြန်ဝတ်၍ မိန်းကလေးများ ထိုင်နေရာဘက်သို့ လှေကို ဦးလှည့်လိုက်ပါ တော့သည်။

“သိန်းအောင် ကမ်းနဲ့ ဝါးတစ်ရိုက်လောက် ခွာထားနော်”

သန်းလွင်က ပြောလိုက်သည်။

ကျွန်တော် တို့လေ့ ကျောင်းသူများ ဘက် ပြန်ရောက်သော အခါ သန်းလွင်က ကျွန်တော် တို့ သူငယ်ချင်းကို လိမ္မော်သီးများ ၊ ပေါင်မုန့်များ ကို ဝေပေးသည်။ ကျွန်တော်

တို့ကလည်း မိန်းကလေး များ မြင်အောင် စားကြ၏။ သူတို့ကို စားမလား ဟု မြှော ကပ်ပြရာ သူတို့ကလည်း လက်ဝါးဖြန့်၍ စားမည် ဟု အမူအရာပြ၍ ကျွန်တော် တို့ ပစ်ပေးသည်။ လှေလူးပြီး ရေဝင်မှာ စိုးသဖြင့် မပစ်ပေး ခဲ့ကြပါ။ ပေါင်မုန့်များ ပါ စားပြသော အခါ ကျောင်းသူများ သည် ကျွန်တော် တို့ကို သင်္ကာမကင်း ဖြစ်သွားကာ “တို့ ပစ္စည်းတွေ သွားကြည့်ကြဦးဟေ့” ဟု အော်ပြောပြီး ကုန်းထိပ်သို့ ပြေးတက်သွား ကြလေ သည်။

“သေနာကောင်တွေ ငါတို့ရဲ့ စားစရာတွေ ကို ခိုးသွားကြတယ်” ဟု အော်ပြောပြီး ခဲလုံးများ ဖြင့် ပစ်ပေါက်ကြတော့သည်။ ထိုအချိန်၌ ကျွန်တော် တို့လှေမှာ လည်း အလယ်ကျွန်းမှ ခွာပြီး ဝိသင်္ကြံရှိရာ ဘက်သို့ ဦးတည်လှော်ခတ်ခဲ့ပါတော့သည်။

သန်းလွင်မှာ ကျောင်း၌ အလွန်အနောက်အပြောင် သန်သူ ဖြစ်သလို ဘောလုံးကန်လည်း အလွန်တော် ပါသည်။ ကျောင်းလက်ရွေးစင်တွင် အားထားရသော ဘောလုံးသမား ဖြစ်သည်။ ကန်တော် ကြီးထဲတွင် ရင်းနှီးခဲ့သော ရေတပ်သားကြီးများ နှင့် ပတ်သက်၍ လား၊ သို့ မဟုတ် ရေတပ် ဘောလုံးနည်းပြများ က သူ့ခြေစွမ်းကို တွေ့၍ သဘောကျသွားသလားမသိ။ မကြာမီ ကျောင်းမှ ထွက် ပြီး ရေတပ်ထဲ သန်းလွင်ဝင်သွားပြီး နောင် ရေတပ်ဘောလုံးလက်ရွေးစင် ဖြစ်ကာ အောင်ဆန်းကွင်း တွင် သူ့ဘောလုံးကစားနေတော့သည်။ နောက် မြန်မာ့လက်ရွေးစင်တွင် ပါဝင်ပြီး အားထားရသော နောက်တန်းကစားသမား ဖြစ်ကာ အာရှချန်ပီယံအ ဖြစ် မြန်မာဘောလုံးအသင်းကို ဆုရစေခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော် က သန်းလွင်နှင့် တွေ့လျှင်

“ဟေ့ကောင် အစ္စရေး နဲ့ တွေ့လို့ ကတော့ အရှုံးမပေးနဲ့နော် နိုင်အောင်ကန်၊ အဲဒီ ကောင် တွေ ကို ငါ အမြင်သိပ်ကတ်တာ”ဟုပြောရာ သူက ကျွန်တော် ပုခုံးကိုဖက်ပြီး တဟားဟားနှင့် သဘောကျနေတတ်ပါသည်။

ကျောင်းမှထွက်ကြပြီးနောက် ကျွန်တော် တို့လည်း ဘဝပေါင်းများစွာ ဖြတ်သန်းခဲ့ရသည်။ သန်းလွင် သူဌေးသမီးနှင့် အိမ်ထောင်ကျသွားကြောင်း ကြားသည်။ စိန်လွင်က တပ်မတော် မှတ်တမ်းရုံးတွင် တပ်ကြပ်ကြီး ဖြစ်သွားသလိုသိန်းအောင်ကလည်း လေတပ်မတော် ထဲ ရောက်သွား သည်။ မောင်မြင့်က ငွေစာရင်းမင်းကြီးရုံးတွင် စာရေး ၊

ကျွန်တော်က ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဘဏ်တွင် စာရေး၊ မောင်သွင်ကလည်း ကျွန်တော်တို့ဘဏ်တွင် စာရေး ဖြစ်လာသည်။

သန်းလွင်နှင့် လုံးဝ အဆက်ပြတ်သွားသည်။ နှစ် ပေါင်းများစွာ ကြာသွားသည်။ မောင်သွင်က တောခိုသွားသည်။ (ယခု လက်နက်နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး လဲကာ၊ ရန်ကုန်တွင် ရောက်နေပြီ။ အိမ်ထောင်ကျပြီး သမီးနှစ်ယောက် ဘွဲ့ရနေပေပြီ။) ကျွန်တော်လည်း ထောင်ထဲ ရောက်ခဲ့သည်။ ဒုတိယအကြိမ် ထောင်ထဲမှနေ၊ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် လွတ်သည်မှာ ၁၉၈၀ ခုနှစ် ဖြစ်ပါသည်။ ရုံးမှ ရာထူးချ လစာသာရသော်လည်း အလုပ်ပြန်မခန့်သေးသဖြင့် စာအုပ်အငှားဆိုင်လေး အိမ်ရှေ့တွင် ဖွင့်ထားပါသည်။ စာပြန်ရေး ဖို့ကလည်း အာရုံမစိုက်နိုင်သော ကြောင့် မြို့ထဲထွက်ပြီး တိုက်ကျစာအုပ်များ ရှာသည်။ နေ့စဉ်ထွက်ပြီး ရုပ်ပြနှင့် ဝတ္ထုများ ကို ဝယ်ရပါသည်။ တစ်နေ့ ညနေပိုင်း (၃၃) လမ်းထဲ ဝင်လာရာ

“ဟေ့ သူငယ်ချင်း မင်း ကျော်နိုင် မဟုတ်လား”

“ဟာ သန်းလွင်ကြီး ဝမ်းသာလိုက်တာကွာ”

“ငါလည်း ဝမ်းသာတယ်ကွာ၊ မင်းဘာလာလုပ်တာလဲ”

“ငါက အိမ်မှာ စာအုပ်အငှားဆိုင် ဖွင့်ထားတယ်ကွာ၊ အဲဒါ စာအုပ်လာဝယ်တာ”

“ငါလည်း အငှားဆိုင်ဖွင့်ထားတယ်၊ စာအုပ်လာဝယ်တာပဲ၊ မင်း ဘဏ်မှာ မလုပ်တော့ဘူးလား”

ကျွန်တော်က ဖြစ်စဉ်ကို ပြောပြပါသည်။ ထောင်မှထွက်လာသည်မှာ လပိုင်းလောက်သာ ရှိသေးကြောင်း၊ ရာထူးချ လစာ သုံးပုံတစ်ပုံဖြင့် အလုပ်ပြန်မဝင်ရသေးကြောင်း ရှင်းပြလေသည်။

“သူငယ်ချင်း ထမင်းသွားစားရအောင်ကွာ၊ ငါ့စာအုပ်ဆိုင်လည်း လိုက်ကြည့်ပါဦး၊ မင်းနဲ့ မောင်သွင်ကို သတိရပြီး ငါလည်း စာအုပ်အငှားဆိုင် ဖွင့်ထားတယ်ကွာ”

အချိန်က စောသေးသဖြင့် ထမင်းမစားဘဲ ဖက်ထုပ်ကြော်နှင့် ဆီချက်သာ စားကြပြီး သူ့စာအုပ်ဆိုင်သို့ ထွက်လာခဲ့ကြပါသည်။ သူ့ဆိုင်မှာ (၁၉)လမ်းအနီး၊ မဟာဗန္ဓုလလမ်း မကြီးပေါ်တွင် ရှိပါသည်။ မြေညီထပ် ဆိုင်ခန်းကျယ်ကြီးလည်း ဖြစ်သည်။ ကပ်လျက်ဆိုင်ခန်း များ မှာ စတိုးဆိုင်ကြီးများ ၊ အီလက်ထရောနစ်ပစ္စည်းရောင်း သည့်ဆိုင်များ ဖြစ်သော်လည်း ထို ဆိုင်ခန်းများ ထက် (၂) ဆခန့် ကျယ်သော သူ့ဆိုင်မှာ စာအုပ်အငှားဆိုင် ဖြစ်သည်။ အငှား ဆိုင်ဆိုသော်လည်း ကျွန်တော့်အငှား ဆိုင်လို မ ဖြစ်ညစ်ကျယ် အသေးစားလေးမဟုတ်ပါ။ စာအုပ် များ ကို စာအုပ်စင်များ ဖြင့် အများ အပြားချထားသော ဆိုင်ကြီး ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော် တို့ ဆိုင်ထဲဝင်လာပြီး ဆိုင်စာရေး ကို သန်းလွင်က သူဝယ်လာသည့် စာအုပ်များ ပေး လိုက်သည်။ စားပွဲနောက်၌ ဘီရိုကြီးတစ်လုံး ရှိသည်။ ဘီရိုကြီးပေါ်တွင် ဆရာကြီး သခင် ကိုယ်တော် မှိုင်း၏ ကိုယ်တစ်ပိုင်းရုပ်တုကြီးတစ်ခုကို တင်ထားပါသည်။ ဆိုင်းဘုတ်တစ်ခုလည်း ချိတ် ထား၏ ။ “သန်းငြိမ်းချမ်း စာအုပ်အငှားဆိုင်” ဟူ၍ ကျွန်တော် က

“နေပါဦး သူငယ်ချင်းရ၊ မင်းက ငြိမ်းချမ်းရေး တို့ဘာတို့ကို ဘယ်တုန်းကစိတ်ဝင်စား သွားတာလဲ၊ ဘောလုံးသမား တစ်ယောက် ၊ ဘောလုံးပဲ ဝါသနာပါသူ တစ်ယောက် ဆိုတာပဲ ငါသိတယ်၊ ဆရာကြီးကိုလည်း မင်းကြည့်ညိုနေမှန်း အခုမှ ငါသိရတယ်၊ ဘယ်လို ဖြစ်သွားတာလဲ”

“ဒီလိုကွ၊ ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော် မှိုင်းကိုတော့ အရင်ကတည်းက ငါကြည့်ညှိတာပါ။ ၁၉၇၄ ခုနှစ် က ငါ့သားလေးကို မွေးတော့ သန်းငြိမ်းချမ်းလို့ နာမည် ပေးလိုက် တယ်၊ နောက် မင်း ထောင်ကျနေတာရော၊ မောင်သွင်တော့ခိုသွားတာရော ငါကြားရတယ်ကွ၊ သူငယ်ချင်းတွေ ကို သိပ်သတိရတယ်၊ တခြား ဘာမှလည်း မလုပ်ချင်တော့ဘူး၊ မင်းတို့ စာဖတ်တာကိုသိရတော့ ငါလည်း စာတွေ ဖတ် ဖြစ်တယ်၊ ငြိမ်းချမ်းရေး လိုတယ်ဆိုတာလည်း ငါသဘောပေါက်လာတယ်၊ ဒါကြောင့် စာအုပ်ဆိုင်ကို စီးပွားရေး အတွက်မဟုတ်ဘဲ ငါ့ဝါသနာအရ ဖွင့်လိုက်တာပါကွာ”

ကျွန်တော် က သန်းလွင်မျက်နှာကို ဝမ်းသာကြည်နူးစွာ စိုက်ကြည့်နေမိသည်။

ယခု သန်းလွင်မှာ ငယ်စဉ်တုန်းကလို ရွတ်နောက်နောက် မဟုတ်တော့ပါ။
ရင့်ကျက်တည်ငြိမ်နေပါ သည်။ သူသည် တရုတ်ကပြား တစ်ယောက် ဖြစ်ပြီး
ငယ်စဉ်ကဘဝကို ရုန်းကန်ခဲ့သူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ယခုလို အရွယ်ရ သည့်အချိန် မိမိကိုယ်ကိုး
တစ်ခုတည်းအတွက်သာကြည့်သော ဝိသမ လောဘသမား စီးပွားရေး သမား မဟုတ်သဖြင့်
ကျွန်တော် ကြည်နူးရသည်။

သန်းလွင်နှင့် ၁၉၈၀ ခုနှစ် က တွေ့ဆုံခဲ့ပြီးနောက် ယခုထိ ကျွန်တော် တို့ မတွေ့
ရတော့ပါ။ ကျွန်တော် လည်း ထောင်ထဲသို့ နောက်ထပ် ၂ ကြိမ်ဝင်ခဲ့ရသလို၊ မောင်သွင်လည်း
တောထဲမှနေ မြေပေါ် ပြန်ရောက်နေပါပြီ။ ကျွန်တော် တို့နှစ် ယောက် တွေ သည်အခါ
သန်းလွင်အကြောင်း၊ စိန်လွင် နှင့် သိန်းအောင်တို့အကြောင်း ပြော ဖြစ်ကြသည်။ သူတို့
ဘယ်ရောက်နေကြသလဲ မသိတော့ပါ။ ရှိကြ သေးလား၊ မရှိကြတော့ဘူးလား မသိတော့ပါ။
သူငယ်ချင်းများ အကြောင်းကို တွေ့ :ကာ လွမ်းဆွတ် သတိရနေပါတော့သည်။

အခမောင်

ညနေစောင်းပြီး ၃ နာရီလောက်ကတည်းက ညနေစာ ကျွေးထားသည့်အတွက် တိုက်ခန်း ရှေ့တွင် ထမင်းကျန်၊ ဟင်းကျန်များ ကို စာကလေးများ က အသုတ်လိုက် လာ၍ စားသောက် နေကြသည်။ အမှန်မှာ မူ အခန်းရှေ့တွင် ထမင်းကျန်၊ ဟင်းကျန်များ ကို စွန့်ပစ်ခွင့်မရှိပေ။ အမှု ထမ်းများ က ထိုသို့ စွန့်ပစ်သည်ကိုတွေ့လျှင် ရေချိုး ပိတ်ခံရသည်။ ကျွန်တော် တို့အတွက် ရေချိုး ပိတ်ခြင်းမှာ ပြစ်ဒဏ် ဖြစ်၏ ။ တစ်ဖက်ခန်းနှင့် ဆက်သွယ်စကားပြော၍ သိရှိသွားလျှင် တစ်ပတ်ခန့် ရေချိုး ပိတ်ခံရသည်။ ထိုနေ့မှာ တနင်္လာနေ့ ဖြစ်သည်။ တနင်္လာနေ့တွင် ကြက်သားကျွေး၏ ။ ကျွန်တော် တို့ အဖမ်းခံ ရသော ပုဒ်မ (၅) နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားဟူ၍ သတ်မှတ်ချက်ရှိ၍ နေ့စဉ် အသားကျွေး၏ ။ ထမင်းဖြူ ကျွေးသည်။ တစ်ပတ်လုံးတွင် ကြက်သား၊ ဝက်သား၊ ဝက်မစားလျှင် ဘဲဥ၊ ဆိတ်သား၊ အမဲသား၊ ငါး၊ ဘဲသားဟူ၍ ညနေတိုင်းတွင် ကျွေးပါသည်။ ထောင်ကျများ ကို လုံးတီးထမင်း ကျွေးသော် လည်း နိုင်ငံ ရေး သမားများ မှာ ထမင်းဖြူစားရလေသည်။ ညနေပိုင်းတွင် ဟင်းချို၊ ငပိကြော်နှင့် အသားဟင်းတစ်ခွက်ကျွေးပြီး မနက်ပိုင်းတွင် ပဲဟင်း၊ ငပိရည်တို့စရာအထူးချက် ကျွေးလေသည်။ ထိုနေ့က ထမင်းကို အဝစားပြီးသည်နှင့် အိပ်ရာပေါ်တွင် ပက်လက်လှန်၍ ထမင်းလုံးစီနေခဲ့၏ ။ မှေးခနဲ အိပ်ပျော်သွား၍ -

“ပုံစံ” ဟုအော်လိုက်သော အသံကြောင့် ကျွန်တော် အိပ်ရာပေါ်မှ အလူးအလဲထကာ ပုံစံစီ လိုက်ပါသည်။ အခန်းရှေ့တွင် ၃ ရပ်နှင့် တပ်ကြပ်ကြီးတစ်ဦး၊ အရပ်မပါသော အမှု ထမ်း ၂ ဦးနှင့် ဝတ်စုံဖြူဖြင့် အကျဉ်းသားတစ်ဦး ပါလာပါသည်။

“နာမည် ”

“ကျော်နိုင်”

“အဖေနာမည် ”

“ဦးဘိုးသီ”

“ကိုယ့်ပစ္စည်းကိုယ်ယူ အခြားဘာပစ္စည်းမှ မယူနဲ့”

ကျွန်တော် လည်း ကမန်းကတန်း အလူးအလဲထကာ အိမ်မှပါလာသော အင်္ကျီ လုံချည်ကို ကောက်ယူလိုက်ပြီး တံခါးပေါက်သို့ ထွက်လာခဲ့ပါသည်။ ဝန်းခနဲ သံတံခါးဖွင့်သံ ကြားလိုက်ရပြီး နောက် ဝတ်စုံအဖြူဝတ်ထားသည့် အကျဉ်းသားက ကျွန်တော် ခေါင်းပေါ် စောင်တစ်ထည် လှမ်းအုပ် လိုက်ပါသည်။ ရှေ့မှသွားသော အမှု ထမ်းများ နောက် ကျွန်တော် နှင့် အကျဉ်းသားတို့ လိုက်ခဲ့ကြသည်။ ကျွန်တော် မှာ ရှေ့ကိုဘာမှမမြင်ရဘဲ အောက်မှမြေကြီးကို ငုံ့ကြည့်ပြီး လိုက်ခဲ့ရ၏ ။ တိုက်ခန်းများ ကို ဖြတ်ကျော်လာရသဖြင့် အခန်းများ ထဲမှ ချောင်းဟန့်သံများ ကြားရ၏ ။ စကားပြောခွင့်မရှိ၍ သူတို့က ချောင်းဟန့်ပြီး နှုတ်ဆက်ကြခြင်း ဖြစ်လိမ့်မည် ။ အတန်ကြာ လျှောက်လာပြီးနောက် အားလုံးရပ်လိုက် ကြ၏ ။ နောက် “ထိုင်”ဆိုသည့် အသံကြားရပြီး ကျွန်တော် မှာ စောင်ခြုံကြီးနှင့် ပင် မြေကြီးပေါ် စောင့် ကြောင့် ထိုင်လိုက်ရသည်။ ခေါင်းပေါ်မှ စောင်ကိုဖယ်လိုက်သော အခါ တိုက်ရုံးခန်းထဲ ကျွန်တော် ရောက်နေမှန်း သိလိုက်ရသည်။ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော် ရှေ့တွင် တစ်ပွင့်ဖြင့် ထောင်မှူး ထိုင်နေ သည်။ သူ့ဘေးတွင် တပ်ကြပ်၊ ဒုတပ်ကြပ်နှင့် အခြားအမှု ထမ်းများ ရှိကြသည်။ ထောင်မှူး မှာ အသား ဖြူဖြူနှင့် ရုပ်ရည်ချောမောခန့်ညားသူ တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ နောင်မှသိရသည်မှာ သူသည် ထောင်မှူး ဦးသော င်းရွှေ ဖြစ်ပါသည်။

“မင်းက ကျော်နိုင်မဟုတ်လား”

“ဟုတ်ပါတယ်”

“အခု မင်းကို တိုက်ကနေ အဆောင်ကို ပြောင်းပို့မယ်။ တိုက်က တိုက်စည်းကမ်းရှိသလို အဆောင်မှာ လည်း အဆောင်စည်းကမ်းရှိတယ်။ အဆောင်က တိုက်လောက်တော့ မတင်းကြပ်ဘူး ပေါ့ကွာ။ အဆောင်စည်းကမ်းတွေ ကို လိုက်နာပါ။ မလိုက်နာရင် တိုက်ကိုပြန်ပို့မယ်။ မင်းတို့ ဘာပြစ်မှု တွေ ကျူး လွန်ခဲ့သလဲတော့ ငါတို့မသိဘူးပေါ့ကွာ။ ဒါပေမယ့် ထောင်ထဲမှာ တော့ ထောင်စည်းကမ်းကို လိုက်နာရမယ်။ မလိုက်နာရင် ထောင်ဥပဒေအတိုင်း အရေး ယူရလိမ့်မယ်။ ကဲ သူ့ကို (၃) အဆောင် ကို ပို့လိုက်ကြ”

ထိုသို့ပြောလိုက်ပြီးနောက် အမှု ထမ်း တစ်ယောက် နှင့်

ထောင်ကျအကျဉ်းသားတို့သည် ကျွန်တော် ခေါင်းကို စောင်ဖြင့် လွှမ်းခြုံကာ ကျွန်တော် လက်ကို ဆွဲခေါ်ခဲ့ကြလေသည်။ တိုက်တန်းများ ကိုကျော်လာပြီးသည့်နောက် သစ်သားတံခါးတစ်ခုကို တွန်းဖွင့်၍ ထွက်လာသည်။ ခေါင်းကို စောင်ဖြင့် ခြုံထားသော်လည်း အသံကိုကြားရသဖြင့် သစ်သားတံခါးမှန်း၊ သံတံခါးမှန်း ခွဲခြား၍ ရပါသည်။ နောက် အမှု ထမ်းက ကျွန်တော် ပုခုံးကို ဖိ၍ ထိုင်ဟု ပြောလိုက်သည်။ အတော် အကြာကြီးကြာမှ ကျွန်တော် ခေါင်းပေါ်ကစောင်ကို ဆွဲဖယ်လိုက်ပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် ကျွန်တော် နားထဲ၌ စကားပြောသံများ ကို ကြားနေရ၏ ။ တိုက်ခန်းထဲမှာ လို တိတ်ဆိတ်ပြီး စာကလေးသံ၊ ကျီးသံများ သာ ကြားရသည်မဟုတ်ပေ။ လူများ ၏ အသံမှာ နားထဲဝင်လာကြသည်။ အထီးကျန်တိုက်ခန်းကျဉ်းလေးထဲတွင် (၆) လကြာနေခဲ့ရ သည်မှ လူသံများ ဖြင့် ဆူညံနေသော အဆောင်သို့ ရောက်လာခဲ့ရပါသည်။

ဘေးဘီကို ကြည့်လိုက်သော အခါ ရုံးခန်းဆိုသော်လည်း စားပွဲ၊ ကုလားထိုင်၊ ကွပ်ပျစ်၊ ဘီရို တစ်လုံးကို နောက်တွင် ထောင်ထားသည်ကို တွေ့ ရ၏ ။ ထူးထူးခြားခြား ကာရံထားသည်ကို မတွေ့ ရ ပေ။ သွပ်အမိုးမိုးထားသော ဇရပ်လိုအဆောက်အဦတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ စားပွဲနောက်တွင် တစ်ပွင့်ဖြင့် ထောင်မှူး တစ်ယောက် ထိုင်နေသည်။ ထောင်မှူး မှာ အသားမည်းမည်းနှင့် အသက် (၅၀)ခန့် ရှိပေ မည် ။ မျက်မှန်တပ်ထားပြီး ကျွန်တော် ကို စူးစိုက်ကြည့်နေပါသည်။ ကျွန်တော် ကို လိုက်ပို့သော ထောင် ကျနှင့် အမှု ထမ်းမှာ မရှိတော့ပေ။ ထိုအခိုက် အမှု ထမ်းတစ်ဦးက

“နာမည် ”

“ကျော်နိုင်”

“အဖေနာမည် ”

“ဦးဘိုးသီ” ဟု မေးနေချိန်တွင် ထောင်မှူး က သူ့ရှေ့မှ စာအုပ်ကြီးကို ကြည့်နေပြီး အမေးနှင့် အဖြေကိုက၊ မကိုက် စစ်ဆေးနေပုံရပါသည်။ တပ်ကြပ်ကြီးတစ်ဦးနှင့်

ထောင်မှူး တို့ သည် ခပ်တိုးတိုး တိုင်ပင်နေကြသည်။ ကျွန်တော် ဘေးဘက်သို့ ကြည့်လိုက်သော အခါ ခပ်ရှည်ရှည် အဆောက်အဦတစ်ခုကို တွေ့လိုက်ရပါသည်။ အုပ်ရိုးနီနီများ ဖြင့် သွပ်မိုးထားသော အဆောင် ဖြစ်၏။ နံရံများ မှာ ထူထဲလှ ၏။ တစ်တောင်ခန့်ရှိမည် ထင်ပါသည်။ အဆောင်မှာ (၂) ထပ် ဖြစ်၏။ အရှည်ပေ (၄၀၀) ခန့်ရှိပြီး အနံ မှာ ပေ (၃၀) ခန့်လောက် ရှိမည် ထင်ပါသည်။ စကားသံများ မှာ ထိုအဆောင်ကြီးထဲမှ ထွက်လာခြင်း ဖြစ်၏။ များ ပြားလှသော လူသံများ ကို ထောင်ရောက်ကတည်းက ပထမဆုံးအကြိမ် ကြားလိုက်ရသဖြင့် စိတ်ထဲ ဝမ်းသာသလိုလို ဖြစ်လာရပါသည်။ စိတ်ထဲမှနေ ငါ လူထဲသူထဲ ပြန်ရောက်တော့မှာ ပါလား ဟု တွေးလိုက်မိ၏။ အဆောင်ရှေ့တွင် ကျယ်ပြန့်သော မြေကွက်လပ်ကြီး ရှိသည်။ မြေကွက်လပ်ထောင့် များ တွင် သီးပင်၊ စားပင်တွေ ကိုလည်း စိုက်ထားတာ တွေ့ရသည်။ အထူးသဖြင့် ခရမ်းသီးနှင့် ရုံးပတီ သီးပင် များ ကို တွေ့ရ၏။ အုတ်ရိုးမရောက်ခင်၌ ရှည်လျားလှသော ရေကန်တစ်ခုကို တွေ့ရလေသည်။

“အေး၊ အခု တိုက်ကနေ အဆောင်ပို့လိုက်ပြီ။ ဒီအဆောင် ကတော့ (၃) ဆောင်လို့ခေါ်တယ်။ ဒီအဆောင်မှာ မင်းလိုပဲ ဘဝတူ နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားတွေ နဲ့ နေရာမှာ ပေါ့။ ဘယ်လောက် ကြာအောင် နေရမလဲဆိုတာတော့ ငါမသိဘူး။ ငါနဲ့လည်း မဆိုင်ဘူး။ သက်ဆိုင်ရာက လွှတ်ချိန် ရောက်ရင်လွှတ်မှာပဲ။ မင်းတို့က ပုဒ်မ (၅) ဆိုတော့ ဘယ်အချိန်မှာ လွှတ်မယ်ဆိုတာတော့ ငါလည်း မသိဘူး။ အဆောင်မှာ စည်းကမ်းတွေ ရှိတယ်။ အဲဒီ စည်းကမ်းတွေ ကို လိုက်နာရမယ်။ မလိုက်နာဘူးဆိုရင် မင်းကို အရေး ယူပြီး ကျဉ်းကြပ်တဲ့ တိုက်ခန်းထဲကို ပြန်ပို့ရလိမ့်မယ်။ အဆောင် စည်းကမ်းတွေ ကတော့ မနက် (၅) နာရီမှာ လူစစ်မယ်။ ညနေအဆောင်ပိတ်ချိန်မှာ လူစစ်တန်းစီ မယ်။ လူစစ်တန်းစီချိန်မှာ ဝင်လာတဲ့ အမှု ထမ်းကို ပုံစံပေးထိုင်ရမယ်။ တန်းဖြုတ်လို့ပြောမှ လွတ်လွတ်လပ်လပ်နေရမယ်။ ဒီအချိန်မှာ စကား မပြောနဲ့၊ သီချင်းမဆိုနဲ့၊ ထသွားထလာမလုပ်နဲ့၊ တန်းဖြုတ်မှ လွတ်လွတ်လပ်လပ် နေရမှာ ပေါ့။ အဆောင်က အခန်းလိုက် တစ်နေ့ကို (၁) နာရီ ရေး ချိုး ချိန်ထွက်ရမယ်။ ရှေ့ကကွက်လပ်မှာ လမ်းလျှောက်နိုင်တယ်။ အားကစားလုပ်နိုင်တယ်။ အဝတ်လျှော်ရေးချိုး

နိုင်တယ်။ (၁) နာရီပြည့်မှ ကိုယ့် အခန်းထဲ ပြန်ဝင်ရမယ်။ အဆောင်ကပေးတဲ့ ပစ္စည်းတွေ ကို ရိုရိုသေသေ အသုံးပြုရမယ်။ တစ်ခန်းနဲ့ တစ်ခန်း အဆက်အသွယ် မလုပ်ရဘူး။ နိုင်ငံရေး စကားပြောတာတို့၊ တစ်ယောက် ကို တစ်ယောက် စည်းရုံးတာတို့၊ ထောင်ကိုဆူပူအောင် လှုံ့ဆော်တာတို့ မလုပ်ရဘူး။ အဲဒီ လိုလုပ်ရင် ကြီးလေးတဲ့ ပြစ်ဒဏ် ခံရမယ်။ အိမ်မှာ အိမ်စည်းကမ်းရှိတယ်။ ကျောင်းမှာ လည်း ကျောင်းစည်းကမ်းရှိတယ်။ စစ်တပ်မှာ လည်း စစ်တပ် စည်းကမ်းရှိသလို ထောင်မှာ လည်း ထောင်စည်းကမ်းရှိတယ်ဆိုတာ မင်း သဘောပေါက်ရမယ်”

ဟု ထောင်မှူး က စိတ်ရှည်လက်ရှည်ဖြင့် ရှင်းပြနေသည်ကို ကျွန်တော် ကြားတစ်ချက်၊ မကြား တစ်ချက်ဖြင့် နားထောင်နေပါသည်။ ကျွန်တော့်စိတ်က ဆူဆူညံညံ စကားသံများ ထွက်နေသော အဆောင်ကြီးဆီ ရောက်နေ၏ ။ ဘယ်လိုလူတွေ ရှိမလဲ။ လူဘယ်လောက်ရှိမလဲ။ ဘယ်လိုနေရမလဲ ဆိုသည့် အတွေး ပေါင်းစုံဖြင့် ပြည့်နေ၏ ။

“ဟေ့ ကျော်နိုင် ငါပြောတာ ကြားရဲ့ လား”

“ဟုတ်ကဲ့ ဟုတ်ကဲ့ ” ကျွန်တော် က ကမန်းကတန်း ပြန်ဖြေလိုက်ရ၏ ။ သူ့နာမည် မှာ ဦးသိန်းညွန့် ဖြစ်ကြောင်း နောင်မှ ကျွန်တော် သိရသည်။ အနေကြာလာသော အခါ သူနှင့် ကျွန်တော် အလွန်ခင်သွားကြသည်။ သူက ကျွန်တော့် ကို အလွန်ချစ်ပါသည်။ သူ့အသက်မှာ (၅၀) ကျော်လောက် ရှိလိမ့်မည် ဟု ထင်သည်။ အဆောင်လာတိုင်း ကျွန်တော် ကို နှုတ်ဆက်၏ ။ ကျော်နိုင်ကောင်းကောင်း နေရဲ့ လားဟု မေးသည်။ အသက် (၂၀)အရွယ် ဖြစ်၍ ကျွန်တော် တို့မှာ လူငယ်စိတ်ဖြင့် အိမ်ကို လွမ်းလွမ်းဆွေးဆွေး မတမ်းတနေကြပါ။ သမီးများ ကို သတိရနေချိန် ရှိသော် လည်း ကျန်အချိန်များ တွင် ကိုယ်လက်လှုပ်ရှား အားကစားခြင်း၊ စာဖတ်ခြင်း၊ ဆွေးနွေးငြင်း ခုန်ခြင်းများ ဖြင့် အလုပ်ရှုပ်နေတတ်ပါ သည်။

ထောင်မှူး က ကျွန်တော့် ကို အဆောင်စည်းကမ်းများ ပြောကြားပြီးသည့်နောက် တပ်ကြပ်ကြီး က အိပ်ယာလိပ်တစ်ခုကို ပေး၏ ။ ထို့ပြင် ပေါ်ပလင်စဖြင့် ချပ်ထားသော အင်္ကျီလက်တိုအသစ် (၂) ထည်၊ လုံချည်အပြာကွက် (၂) ထည်၊ မျက်နှာသုတ်ပုဝါ (၁) ထည်၊ ရေလဲအတွင်း ခံဘောင်းဘီ ၁ ထည်တို့ကို ပေးသည်။ အိပ်ရာလိပ်ထဲတွင် ဂွမ်းစောင်တစ်ထည်၊

ခြင်ထောင်တစ်လုံး၊ စောင်ပါးတစ် ထည်၊ အိပ်ရာခင်းတစ်ထည်၊ ခေါင်းအုံးတစ်လုံး ပါလေသည်။ မွေ့ရာမှာ အုန်းဆံဖြင့် ချပ်ထားသော မွေ့ရာ ဖြစ်လေသည်။ ထိုပစ္စည်းများ ရေး ထားသော စာရင်းကို ကျွန်တော် ကလက်ခံရရှိကြောင်း လက်မှတ်ထိုးယူရလေသည်။

“ပစ္စည်းတွေ ကို ရှိရှိသေသေကိုင်ရမယ်။ ပျောက်ရင်ပဲ ဖြစ် ဖြစ်၊ တမင်တကာဆုတ်ဖြဲ ထားရင်ပဲ ဖြစ် ဖြစ် လျော်ရမှာ ပဲ။ မလျော်နိုင်ရင် ၆/၁နဲ့ တရားစွဲရမှာ ပဲ မှတ်ထား” ဟု သုံးရစ်နှင့် ထောင်ကြပ်ကြီးက ကျွန်တော် ကို သတိပေးပြောဆိုလိုက်လေသည်။ ထို့နောက် ကျွန်တော့် အဝတ်အစားများ နှင့် အိပ်ရာ လိပ်ကို ကျွန်တော် ဘာသာ ထမ်းခိုင်းပြီး သော့ ကိုင်အမှု ထမ်းတစ်ဦးက ရှေ့မှသွားပြီး ကျွန်တော် က အနောက်မှ လိုက်ရလေသည်။ ထိုအချိန်တွင် ကျွန်တော့် ခေါင်းပေါ် စောင်ခြုံထားခြင်း မရှိတော့ပေ။ တိုက်ခန်းထဲရှိ ကျဉ်းကြပ်သော အခြေအနေမှ လွတ်မြောက်သွားပြီ ဖြစ်သည်။ တိုက်ခန်းထဲတွင် လူအချင်းချင်း စကားမပြောရ၊ သီချင်းမဆိုရ၊ မဆက်သွယ်ရ၊ သွားလာလျှင် ခေါင်းပေါ်မှ စောင်အုပ်ပြီး သွားရသည့် ချပ်ခြယ်မှု များ မှနေ ယခုအခါ လွတ်လပ်စွာ သွားလာနိုင်သည့် အရသာကို စတင်ခံစားနိုင် နေလေသည်။ အဆောင်ဘာရာတန်းထဲသို့ ကျွန်တော် တို့ဝင်လာပြီး အခန်းထဲကို ဖြတ်ကျော်လာချိန် တွင် အခန်းထမှလူများ သည် ဘာရာတန်း များ ကိုကျော်ပြီး ကျွန်တော် တို့ကို ဝိုင်းကြည့်ကြသည်။ သူတို့ အခန်းထဲများ ဝင်လေမလားဟု မျှော်လင့်တကြီးဖြင့် စောင့်နေကြသည်။ တစ်ခန်းပြီးတစ်ခန်း ကျော်လာပြီးနောက် အခန်း တစ်ခုရှေ့အရောက်တွင် အမှု ထမ်းက သူ့လက်ထဲမှသော့ဖြင့် ကြေးသော့ခလောက် အကြီးကြီးကို ဖွင့်လိုက်ပါသည်။ တံခါးမှာ အလွန်ထူထဲသော ပျဉ်းကတိုးသား သစ်သားတံခါး အကြီးကြီး ဖြစ်၏ ။ တံခါးထုမှာ အနည်းဆုံး (၆) လက်မခန့် ရှိပေလိမ့်မည် ။ တံခါးကိုဖွင့်ပြီး “ကဲ၊ ဝင်” ဟု အမှု ထမ်းက ကျွန်တော့် ကိုပြောပြီး အခန်းထဲ ထည့်လိုက်၏ ။ အခန်းဝတွင် လူများ သည် အသစ်ဝင်လာ သည့်လူကို ကြည့်နေကြ၏ ။ ကျွန်တော် လည်း လူတစ်ဦးချင်းကို ကြည့်နေလိုက်ပြီး

“ဟာ ကိုယ်သိန်း”

ဝင်လာသော လူသစ်ကို စောင့်ကြိုနေသူများ မှာ အခန်းပေါက်တွင် စုပြုံ

နေကြသည်။ ကျွန်တော်ကို ပိုလိုက်သော အခန်းမှာ အင်းစိန်ထောင် (၃) ဆောင်၊ အခန်း (၆) ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်တော် အဖို့ ပထမဆုံးအကြိမ် ထောင်ထဲရောက်ဖူးသလို၊ ပထမဆုံးအကြိမ် အဆောင် ရောက် ဖူးခြင်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နည်းပြောရလျှင် ပုဒ်မ(၅)ခေါ် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေး ဥပဒေဖြင့် နိုင်ငံရေး သမားများ ကို ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းခြင်းကို ခံရဖူးခြင်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။

ပုဒ်မ (၅) သည် ဗြိတိသျှကိုလိုနီဘဝတည်းက အင်္ဂလိပ်အစိုးရက ပြဌာန်းသတ်မှတ်ခဲ့ပြီး၊ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး သမားများ၊ လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲဝင်သူများ ကို ဖိနှိပ်ဖို့ ပြဌာန်းသတ်မှတ်ခဲ့သည့် ဥပဒေ ဖြစ်သည်။

ထိုပုဒ်မ (၅) ဥပဒေဖြင့် ထိန်းသိမ်းခံရသော နိုင်ငံရေး သမားကို နှစ် အကန့်အသတ်မရှိ အချိန် ပြဌာန်းချက်မရှိပဲ၊ ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ခွင့်ရှိသည်။ ထိန်းသိမ်းခံရသူကို (၆) လ၊ တစ်နှစ် ဖြင့် လည်းလွှတ်ပေးနိုင်သလို၊ (၁၀)နှစ် ၊ (၁၅) နှစ် ကြာအောင်လည်း ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်း ထားနိုင်ပါ သည်။ ဗြိတိသျှတို့ ပြဌာန်းသတ်မှတ်ခဲ့သော ထိုဖိနှိပ်မှု ဥပဒေကို (၁၉၄၈) ခုနှစ် လွတ်လပ်ရေး ရပြီး ဖဆပလအစိုးရ အုပ်ချုပ်သည့် အချိန်၌ လည်း ပြန်လည်ကျင့်သုံးခဲ့သည်။ တစ်ဖန် (၁၉၆၂) ခုနှစ် တပ်မတော် တော် လှန် ရေး ကောင်စီက အာဏာသိမ်းပြီးသော အခါ၌ လည်း ထိုပုဒ်မ(၅) ဥပဒေကို ဆက်လက်ကျင့်သုံး အကောင်အထည် ဖော်ခဲ့ပြန်သည်။ စင်စစ် ထိုဥပဒေသည် နိုင်ငံရေး သမား များ ကို တမင်သက်သက်၊ တစ်ဖက်သတ် ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်သော ဥပဒေ ဖြစ်သလို၊ အုပ်စိုးသူများ အတွက် အလွန်အကျိုး ရှိသည့် သည်းခြေကြိုက်ဥပဒေလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ခေတ် အဆက်ဆက်တွင် လွတ်လပ်ရေး ရပြီး သော် လည်း ဗြိတိသျှဥပဒေကို ဆက်လက်ကျင့်သုံးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ (၁၉၆၂) ခုနှစ် မှ (၁၉၇၄) ခုနှစ် ဆိုရှယ်လစ်ခေတ်ပြောင်းတော် လှန်ရေး ဆိုသော ကာလအထိလည်း ပုဒ်မ(၅)သည် မင်းမူနေဆဲ ဖြစ်ပါ သည်။

ထိုအချိန်တွင် ပုဒ်မ(၅)ဖြင့် ကျွန်တော် ထိန်းသိမ်းခံခဲ့ရပါသည်။ အဖမ်းခံရသည့်အချိန်တွင် ကျွန်တော် သည် အစိုးရအမှု ထမ်း ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတော်

ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဘဏ်၊ ငွေစာရင်းဌာန တွင် ဘဏ်စာရေး အဖြစ် အလုပ်လုပ်သည်။
ထိန်းသိမ်းထားသည့် (၆) နှစ် ခန့် ကာလအတွင်း ၊ ဥပဒေ အရာ၊ အစိုးရအမှု ထမ်းများ ကို
လစာပေးပါသည်။ ရာထူးချလစာအဖြစ် ပထမနှစ် တွင် လစာပြည့်၏ တစ်ဝက်ကိုပေးပြီး
တစ်နှစ် ကျော်သော် လစာ၏ (၃)ပုံ(၁) ပုံကို ရရှိပါသည်။ ထိန်းသိမ်းခံကာလမှ
လွန်မြောက်လာလျှင် ဌာနအများစုက အလုပ်ပြန်ခန့်လေ့ ရှိကြသည်။ တစ်ချို့က အဖမ်းခံနှစ်
များ ၏ ရာထူးချလစာအားလုံးကို သက်ဆိုင်ရာဌာနများက ထုတ်ပေးတတ်သည်။

ယခုအခန်းထဲဝင်သည်နှင့် အရင်ဆုံး ကျွန်တော် မှတ်မိလိုက်သူမှာ ကျွန်တော်
တို့ဘဏ်မှ ကိုဟန်သိန်း ဖြစ်လေသည်။ ကိုဟန်သိန်းက ကျွန်တော် ထက် အစောကြီး
အဖမ်းခံရ၏ ။ (၁၉၆၃) ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲ ပျက်ကတည်းက အဖမ်းခံရ၏ ။ သူက
ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဘဏ်တွင် အမှု ထမ်း ဖြစ်ပြီး သက်ကြီးတက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ
သမဂ္ဂအမှု ဆောင်အဖွဲ့ထဲ ပါဝင်သဖြင့် (၆) ခရိုင် ငြိမ်းချမ်းရေး တောင်းဆိုမှု
လူထုဆန္ဒပြပွဲကြီးတွင် ပါဝင်ခဲ့သလို ပြည်တွင်း ၊ ငြိမ်းချမ်းရေး ပြန်လည် တည်ဆောက်ရန်
တော် လှန်ရေး ကောင်စီအစိုးရထံ တောင်းဆိုခဲ့သဖြင့် အထိန်းသိမ်းခံ လိုက်ရပါသည်။
ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဘဏ်အမှု ထမ်းသမဂ္ဂမှ ငြိမ်းချမ်းရေး တောင်း ဆိုမှု ကြောင့်
တစ်ဖွဲ့လုံးလိုလို အဖမ်းခံရပြီး တစ်နှစ် ခန့်အကြာတွင် ပြန်လွတ်လာကြသော်လည်း
ကိုသန်းထွန်း မှာ ကျန်ရစ်သည်။ နောက် ကိုဟန်သိန်း ဖြစ်၏ ။

“ဟေ့ ကိုကျော်နိုင်”

သူက ဝမ်းသာအားရအော်ပြီး ကျွန်တော် ကို ပြေးဖက်သည်။ ထိုအချိန်တွင် “ဟာ
ကိုကျော်နိုင်၊ ဘယ်တုန်းက အဖမ်းခံရတာလဲ” ဟု ကျွန်တော် နာမည် ကို
ခေါ်ပြီးမေးလိုက်သော အသံကို ကြားလိုက် သဖြင့် နောက်လှည့်ကြည့်လိုက်သော အခါ
အသားမည်းမည်း ၊ ပိန်ပိန်ရှည်ရှည် လူ တစ်ယောက် ကို တွေ့ လိုက်သည်။ သူ့ကို ကျွန်တော်
မမှတ်မိပါ။ သူက အားရပါးရ ပြုံး ပြနေ သည်။ စူးစူးစိုက်စိုက် ကြည့် နေသော်လည်း
ကျွန်တော် ခေါင်းထဲတွင် သူ့နာမည် ပေါ်မလာပါ။ မြင်ဖူးသလိုလိုရှိသားဟု တွေ့ နေမိ စဉ်
ထိုသူက-

“ခင်ဗျား မမှတ်မိဘူးလား၊ ကျွန်တော် မြစ်နီလေ။ အက်စ်အေအမ်ဘီက မြစ်နီလေဗျာ”

“ဟာ ကိုမြစ်နီ ဝမ်းသာလိုက်တာဗျာ၊ ခင်ဗျားက မည် :ပြီး ပိန်လွန်းတော့ မမှတ်မိဘူးဗျို့။”

ဟု ကျွန်တော် ဝမ်းသာအားရ ပြန်ဖြေလိုက်မိသည်။ ဘာကြောင့် ဝမ်းသာရသလဲဆိုလျှင်၊ ကိုမြစ်နီကို တိုက်ပွဲ၌ ကျသွားပြီဟု အပြင်တွင် သတင်းကြားနေရသော ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ငြိမ်းချမ်း ရေး ပျက်သွားချိန်၌ ကိုမြစ်နီမှာ အဖမ်းမခံဘဲ တောခိုသွားခဲ့သည်။ အစိုးရတပ်နှင့် တိုက်ပွဲ ဖြစ်စဉ် ကျသွားခဲ့သည်ဟု ကျွန်တော် တို့ ကြားသိနေခဲ့ပြီး ယခုအသက်ရှင်လျက် ထောင်ထဲ တွင် တွေ့လိုက်ရ သဖြင့် ဝမ်းသာမိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ထိုအချိန်က နိုင်ငံရေး ပါတီပေါင်းစုံ၊ လူပေါင်းစုံမှာ ထောင်ထဲရောက်နေကြသည်။ စီးပွားရေး သမားများ ၊ လုပ်ငန်းရှင်များ ၊ ဆန်စက်ပိုင်ရှင်များ က အစ ထောင်ထဲဖမ်းဆီးထား၍ လူစုံလှသည်။ နိုင်ငံရေး ပါတီများ ဆိုလျှင် ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ (ဗကပ)၊ အလံနီကွန်မြူနစ်ပါတီ၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံအလုပ်သမားညီညွတ်ရေး ပါတီ (မလညပ)၊ ပြည်ချစ်ပါတီ (ပြည်ပြေးအဖွဲ့ဟု အစိုးရ ကခေါ်သည်)၊ တခြားလူမျိုး စုနိုင်ငံရေး အဖွဲ့များ ၊ တောခိုသူပုန်အဖွဲ့အစည်းများ လည်း ထောင်ထဲ လူစုံ၊ တက်စုံ ရောက်နေကြပါသည်။

ထို့နောက် ကိုလှချို၊ ရခိုင်အမျိုး သား ကိုစိန်လှအေး၊ ကိုသာနု၊ မြူနီစပယ် အလုပ်သမားအစည်း အရုံးမှ ဦးတင်နွယ်၊ ဦးမြမောင် စသော ပုဂ္ဂိုလ်များ ၊ ကိုအောင်ဆန်းမြင့်၊ ကိုတင်ဦး(ကဗျာဆရာ မာန်)၊ ကိုသန်းထွန်း(ကဗျာဆရာ သီလာယု)၊ ကိုလှမြင့်ကျော်၊ ကိုသန်းရှိန်၊ ပြည်ဦးသန်း၊ စသော နိုင်ငံရေး ပါတီအသီးသီးမှ လူပေါင်းစုံကို ကျွန်တော် ဘဝတွင် ပထမဆုံး တစ်စုတစ်ဝေးတည်း တွေ့လိုက်ရသည်။ သူတို့ကလည်း အပြင်သတင်းများ ကျွန်တော် ကို အငမ်းမရ မေးပါသည်။ အထူးသဖြင့် သူတို့အသေးစိတ် သိလိုသော ၊ တရုတ်မြန်မာ အရေး အခင်းအကြောင်း ဖြစ်သည်။

ထိုညက ကျွန်တော် လုံးဝ အိပ်မပျော်ခဲ့ပါ။ စိတ်လှုပ်ရှားလွန်းသဖြင့် အိပ်မရခြင်း ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ကျွန်တော်ကို ကုတင်တစ်လုံးတွင် နေရာချပေးပါသည်။ ကုတင်တိုင် (၄) ချောင်း က သံချောင်းများ ဖြစ် ကာ ကွန်ကရစ်အခင်းတွင် အသေထားပြီး အခင်းက ပျဉ်းကတိုးချပ် (၃) ချပ်ကို ရိုက်ထားသည်။ တစ်ချပ်လျှင် ဗျက်တစ်ပေထု တစ်လမခန့် ရှိပါသည်။ ကျွန်တော် ညာဘက် ကုတင်တွင် ပြည်ပြေးအဖွဲ့မှ ဗိုလ်ရဲလှခေါ် ဦးမောင်မောင်ရှိန်ရှိပြီး၊ ကျွန်တော် ဘယ်ဘက်တွင် မြစ်နီအင်ဆန်း၊ ကုမ္ပဏီပိုင် သူဌေးကြီး ဦးမြစိန်ရှိပါသည်။ ကျွန်တော် က လူငယ်လည်း ဖြစ်၊ ထောင်တွင် လူသစ်လည်း ဖြစ်သော ကြောင့် သူတို့ကို ရိုရိုသေသေ နှုတ်ဆက်ပြီး တစ်ယောက် ကို တစ်ယောက် မိတ်ဆက် ဖြစ်ပါသည်။

တစ်ဦးတည်းတိုက်ခန်းထဲတွင် လပေါင်းများစွာ အထီးကျန်နေခဲ့ရသော ဘဝမှာ လုံးဝပြောင်းလဲ သွားသည်။ လူ့အသိုင်းအဝိုင်းထဲ ပြန်လည်ရောက်ရှိခဲ့သဖြင့် ရက်ပေါင်းများစွာ စကားမပြောခဲ့ရသော ကျွန်တော် မှာ ဘာသာစကားကို ပြန်လည်ထိတွေ့ မိသည်။ ငါစကားပြော တတ်သေးပါလားဟုလည်း ဝမ်းသာအယ်လဲ ဖြစ်မိပါသည်။

ပို၍ ဝမ်းသာသည်မှာ ထောင်ကဲ့သို့ အကျဉ်းအကြပ်နေရာမျိုး တွင် ယခင်ကတည်းက ခင်မင် ရင်းနှီးခဲ့ရသည့် ကိုဟန်သိန်းလို၊ ကိုမြစိန်လိုမိတ်ဆွေဟောင်းများ ၊ ရဲဘော်ဟောင်းများ နှင့် ပြန်ဆုံခွင့်ရသဖြင့် အားကိုးရာ အပေါင်းအသင်းများ ကို တွေ့ရသော ကြောင့် အားရကျေနပ်မိခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်မှ ကျွန်တော် အသက်မှာ (၂၆-၂၇) နှစ် ခန့်သာ ရှိပြီး လူငယ်စိတ်မကုန်သေးပါ။ ထောင်ထဲတွင် ပုဒ်မ (၅) နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားအဖြစ် အထိန်းသိမ်းခံရသဖြင့် စိတ်ထဲတွင် ခံစားမိသလို ငါနိုင်ငံရေး သမားပါ လားဟု ဂုဏ်လည်း ယူမိလေသည်။

ကျွန်တော် ထောင်ထဲရောက်သည့်အချိန်တွင် ဖဆပလခေတ်ဟု ခေါ်သည့် ပါလီမန်ဒီမို ကရေစီခေတ်က သတ်မှတ်ထားသည့် နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားများ အတွက် သီးသန့် အခွင့်အရေး ဖြစ်သော အေကလပ်စ်၊ ဘီကလပ်စ်၊ စီကလပ်စ်ဟူသော ခွဲခြားမှု ကို ဖျက်သိမ်းပစ်လိုက်ပါသည်။ အေကလပ်စ်မှာ နိုင်ငံရေး ပါတီ ပထမတန်းခေါင်းဆောင်များ ၊ အစိုးရအဖွဲ့မှ ပြစ်မှု နှင့် ဆိုလျှင် ဝန်ကြီး များ ၊ အတွင်း ဝန်များ ကို သီးသန့်ပေးသော

အခွင့်အရေး ဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ်ခေတ်က ငွေတန်ဖိုးအရဆို လျှင် တစ်နေ့ကို (၁၅/နှုန်း) ကျေးသည်ဟု ဆိုပါသည်။ တိုက်ခန်းသီးသန့် (၂) ခန်းပေးသည်။ ကုတင်၊ မွေယာ၊ ခြင်ထောင် အစရှိသည့် အထက်တန်းစား အရာရှိကြီးများ နေထိုင်သလို နေထိုင်ခွင့်ပြုသည်။ ထမင်းချက်အပြင် လက်တိုလက်တောင်းလုပ်မေးမည့် သူ နှစ် ယောက် ပေးထားလေသည်။

ဘီကလပ်စ်ခေါ် ဒုတိယအဆင့် နိုင်ငံရေး သမား(ဗန်းမော်တင်အောင်၊ လူထုဦးလှ၊ လေထီး ဗိုလ်အုန်းမောင်၊သခင်ဗေဌေး) များ ကို တစ်နေ့ (အင်္ဂလိပ်ခေတ်ငွေတန်ဖိုးအရ) (၇) ကျပ်ခွဲနှုန်း ကျေးမွေးရပါသည်။ ရာဇဝတ်မှု ဖြင့် ထောင်ကျသော အကျဉ်းသား တစ်ယောက် ကို ခိုင်းချင်ရာ ခိုင်းဖို့ ထောင်က ပေးထားသည်။ မနက်တန်းဖွင့်ချိန်မှ ညတန်းပိတ်ချိန်အထိ တစ်နေ့ကုန် လာရောက်လုပ် ကိုင်ပေးသည်။

ပုဒ်မ (၅) နိုင်ငံရေး သမား စားလိုဝယ်လိုသော ပစ္စည်းများ ကို ထောင်မှူး နှင့် ထောင်ကြပ်များ က အပြင်ဈေးတွင် သွားဝယ်ပေးပြီး အကူခေါ်ထားသူက ချက်ပြု တ်ပေးပါသည်။ ဖတ်ချင်သမျှ စာအုပ် စာတန်းမှန်သမျှကို ဝယ်ယူခြင်း၊အပြင်မှ မှာ ယူခြင်းကို ခွင့်ပြုသည်။ စာရေး ဆရာများ ဆိုလျှင် စာရေး ခွင့်ပေးသည်။ (လူထုဦးလှ၏ ထောင်စာအုပ်မှန်သမျှ ထောင်ထဲ တွင် ရေး ခဲ့ပြီး၊ ဗန်းမော်တင်အောင်၏ မြိုင်လိုစာအုပ်မျိုး မှာ လည်း ထောင်ထဲတွင် ရေး ခဲ့သည်။) နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားများ ကို ထောင်ထဲတွင် နိုင်ငံရေး လုပ်ခွင်၊ ထောင်သားများ နှင့် အပြင်လူထုကို စည်းရုံးခွင့် မပေးသော်လည်း၊ တစ်ခြား လူအခွင့် အရေး များ ကို ပေးထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ စီကလပ်စ်မှာ ထိုအဆင့်များ ထက် နိမ့်သော်လည်း နိုင်ငံရေး ပြစ်မှု ဖြစ်၍ အလုပ်မလုပ်ရသလို အစားအသောက် အဝတ်အစား အနေအထိုင်များ မှာ လည်း ရာဇဝတ် သားများ ထက် အဆင့် အများ ကြီး မြင့်ပါသည်။ ကျွန်တော် တို့ ရောက်ရှိသည့်အချိန်၌ မူ A,ဗီ,ငါ အဆင့်ခွဲ ခြားမှု ကို ဖျက်သိမ်းလိုက်ပြီး ပုဒ်မ (၅) အကျဉ်းသားများ အ ဖြစ် နေ့စဉ် အသားဟင်းကျွေး၊ ကော်ဖီတိုက် သီးသန့် အဝတ်အစား အသုံးအဆောင်များ ပေးသလို၊ သတင်းစာဖတ်ခွင့်ပေးသည်။ ဘာအလုပ်မှ မလုပ်ရဘဲ အခန်းထဲတွင် သာ နှစ် နှင့် ချီနေထိုင်စေပြီး ချုပ်နှောင်ထားလေသည်။ ဝန်ကြီးဌာနမှ သတ်မှတ်သည့် လွှတ်ချိန်ရောက်မှသာ သက်ဆိုင်ရာက လာရောက်ခေါ်ယူပြီး လွှတ်ပေးခြင်း

ဖြစ် ပါသည်။

အဆောင်ရောက်လာခြင်းသည် တိုက်နှင့် လုံးဝကွာခြားလွန်းပါသည်။ လူအများကြား ပြန်ရောက် လာသည့် လူသစ် တစ်ယောက် ဖြစ်နေသည်။ အဆောင်ရှိ အခန်းများ မှာ အလွန် ကျယ်သည်။ တိုက်ခန်းနှင့် မနှိုင်းယှဉ်သာအောင် ကျယ်လည်းကျယ်၊ ရှည်လည်း ရှည်သည်။ အခန်းထိပ် (၂) ဖက်ကို လမ်းလျှောက်ရုံနှင့် အညောင်းပြေသလို၊ နောက်ဆုံဘက်တွင် ကျန်းမာရေး အတွက် လေ့ကျင့်ခန်းလုပ်၍ လည်း ရပါသည်။

ကျွန်တော် အဖို့ အဆောင်ကို ယခုမှ ရောက်လာရသလို၊ မိတ်ဆွေဟောင်းများ ဖြစ်သည့် ကိုဟန်သိန်း၊ ကိုမြစိန်တို့နှင့် ပြန်ဆုံရသော ကြောင့် အတိုင်းထက်အလွန် ဝမ်းသာကြည်နူးနေသည်။ ကိုဟန်သိန်းက ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဘဏ်တွင် အလုပ်အတူလုပ်ခဲ့ကြသည်။ ကျွန်တော် က စာရင်း ဌာန၊ သူက အုပ်ချုပ်ရေး ဌာနဟု ထင်သည်။ သက်ကြီးတက္ကသိုလ်ကျောင်းသားသမဂ္ဂတွင် အဓိက တာဝန်ယူရသည်။ (၆၃) ခုနှစ် ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲအပြီး၌ ကိုဟန်သိန်း အဖမ်းခံရကြောင်း သိရပြီး နောက် ယခုမှ တစ်ခန်းတည်း ပြန်ဆုံရပါသည်။ ကိုမြစိန်မှာ လည်း ယခင်ပြည်တွင်း စစ်ရပ်စဲရေး တွင် ပြည်တွင်း ငြိမ်းချမ်းရေး လှုပ်ရှားမှု များ လုပ်စဉ်က အတူလက်တွဲ လုပ်ကိုင်ဖူးသည်။ သူက SAMဗ ခေါ် နိုင်ငံတော် ကောက်ပဲသီးနှံ ရောင်းဝယ်ရေး ဌာန(နောက်ကုန် သွယ်ရေး ၁)တွင် အလုပ်လုပ်ပြီး အမှု ထမ်း သမဂ္ဂတွင် တာဝန်ယူရင်း ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေး ပွဲပျက်စဉ် တောခိုသွားခဲ့ရာမှ ယခု အဖမ်းခံရခြင်း ဖြစ်ပြီး ထောင်ထဲတွင် ပြန်ဆုံရသဖြင့် အလွန် ဝမ်းသာရလေသည်။ အခန်းထဲတွင် ကျောင်းဆရာ ကိုလှစိုး၊ ကိုလှချိုစသူများ နှင့် လည်း တွေ့ဆုံ ရင်းနှီးခဲ့ရလေသည်။ မြူနီစပယ် ဌာနအမှု ထမ်းသမဂ္ဂမှ ဦးတင်နွယ်၊ ဦးမြမောင်တို့နှင့် လည်း သိကျွမ်းခဲ့ရသလို ရခိုင်ပြည်နယ်မှ ကိုစိန်သာအေး၊ ကိုသိန်းဖြူ၊ ကိုသိန်းလှ၊ ကိုစံနု စသော ရဲဘော်များ နှင့် လည်း သိကျွမ်းခဲ့ရသည်။

စီးပွားရေး မှု ဖြင့် အထိန်းအသိမ်းခံရသူများ ရှိသော်လည်း နိုင်ငံရေး အမှု ဖြင့် ရောက်နေသူ များ မှာ အများ စု ဖြစ်ပါသည်။ ဖဆပလဟောင်းများ ရှိသလို အလံနီပါတီ မလညပအဖွဲ့မှလူများ၊ ဗကပ တောတွင်း ၌ ဖမ်းမိသူများ၊ ရန်ကုန်မှ လူဟောင်းများ လည်း

ရှိနေပေသည်။ အလံနီမှ ကိုအောင်ဆန်းမြင့်၊ ကိုသန်းထွန်း(ကဗျာဆရာ သီလာယု)၊ ကိုတင်ဦး (ကဗျာဆရာ မာန်) တို့ရှိသည်။ မလညပအဖွဲ့မှ ဦးသန်း(ပြည်)၊ ကိုလှမြင့်ကျော်၊ ကိုသန်းရှိန်တို့နှင့် လည်း ရင်းနှီး ကျွမ်းဝင်ခဲ့သည်။ အတူနေ ပုဂ္ဂိုလ်များ ကို မှတ်မိနေခြင်းမှာ နောင်အခါ ကိုကိုးကျွန်းပို့သော အခါ သူတို့အားလုံးလိုလို ပါလာသဖြင့် ယခုတိုင် မှတ်မိနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အခန်းထဲတွင် ကုတင်များ ချထားပေးသည်။ ဘေးတစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် ကုတင်များ ကို ခြေချင်းတိုက်ချထားပြီး အလယ်မှာ လူသွားလမ်း ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ခန်းလုံး လူ (၃၀) လောက်ရှိမည် ထင်ပါသည်။ ကျွန်တော် ကိုနေရာချပေးသော ကုတင်၏ ညာဘက်တွင် ယခင် ဖဆပလမှ ဗိုလ်ရဲလှခေါ် ဦးမောင်မောင်ရှိန်၏ ကုတင်ရှိပြီး၊ ကျွန်တော် ဘယ်ဘက်တွင် သူဌေး ဦးမြစိန်(မြစိန်အင်ဆန်း ကုမ္ပဏီ ပိုင်ရှင်) ရှိပါသည်။ လူကြီး (၂)ယောက် အလယ်တွင် နေရသဖြင့် ကျွန်တော် က ကျွန်တော် ဖာသာ မိတ်ဆက်ပြီး အသိအကျွမ်းဖွဲ့ပါသည်။ ဦးမြစိန်မှာ ဆစ်ဒလူမျိုး ပန်ချာပီကြီး ဖြစ်သည်။ အရပ်အလွန် ရှည်ပြီး ဗောင်းထုပ်ကြီး အမြဲဆောင်းပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် ထောင်တွင် ရှိ နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားများ ကို စည်းကမ်းအလွန်တင်းကြပ်ပါသည်။ အပြင်မှ ဘာအစားအစာမှ မှာ စား၍ မရ။ အိမ်နှင့် လည်း ထောင်ဝင်စာမတွေ့ ရ။ တစ်လတစ်ကြိမ် စာရေး ခွင့်သာ ရပါသည်။ ထောင်မှကျွေးသော အစားအစာ နှင့် လစဉ်အိမ်မှပို့သော ငွေဖြင့် ထောင်မှဝယ်ပေးသော မုန့်ပဲသရေစာများ (ပဲလှော်၊ ထန်းလျက်၊ ဘီစကစ်မုန့်)ကိုသာ စားရသည်။ ထောင်မှ မနက်ကော်ဖီ၊ လက်ဖက်ရည်တိုက်သည်။ မနက်စာအ ဖြစ် ပဲဟင်း၊ ထမင်း၊ ငပိရည်တို့စရာ ကျွေးသည်။ ညနေစာ အသားဟင်း၊ ဟင်းချိုကျွေးပါသည်။ ဦးမြစိန်မှာ ထမင်းမစားပါ။ သူ့ကို ဆေးရုံစာပေးသည်။ ပေါင်မုန့်၂လုံး၊ စုပ်ပြုတ်၊ နို့၊ ကြက်ဥတို့ နေ့စဉ်ရသည်။ ထို့ကြောင့် မနက်တွင် ပေါင်မုန့်နှင့် ပဲဟင်းကိုစားပြီး ညနေစာကို ဘီစကစ်မုန့်၊ နွားနို့၊ ကြက်ဥတို့ကို စားပါသည်။ ဦးမြစိန်အနှစ်သက် ဆုံးမှာ ဝက်သား ဖြစ်၏ ။ ဝက်သားဟင်းရသော နေ့တွင် ဦးမြစိန်သည် သူဝယ်ထားသော ဘီစကစ်မုန့်များ နှင့် သူရင်းနှီးသူများ ထံ ဝက်သားဟင်းဖြင့် လဲစားပါသည်။ ဆေးရုံစာ ရသူများ မှာ အသားဟင်းမရကြပါ။ ဦးမြစိန်က သူလဲ၍ ရသော

ဝက်သားဟင်းကို နောက်တစ်နေ့အတွက်ပါ အသေအချာ သိမ်းထားတတ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ဝက်သားကြိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော် မိတ်ဆွေ တရုတ်များ လည်း ဝက်သားကြိုက်ကြပါသည်။ သို့သော် ဦးမြစိန်ကိုတော့ မှီမည် မထင်ပေ။ သူက ဝက်အခေါက်နှင့် အဆီကိုမှ တပ်တပ်မက်မက် နှစ်သက် သူ ဖြစ်လေသည်။

ကျွန်တော် နှင့် ကုတင်ချင်းယှဉ်လျက် နေရသော ကြောင့် သူနှင့် ကျွန်တော် အမြဲတွေ့နေရသည်။ သူ့အကြောင်းကိုယ့်အကြောင်း စကားပြော ဖြစ်ကြသည်။ သူငယ်စဉ်က ဆင်းရဲပြီး မေမြို့ (ပြင်ဦးလွင်) တွင် နေထိုင်ကြောင်း၊ ကော်ဖီမှုန့်ကြိတ်ပြီး မေမြို့မှ မန္တလေးသို့ စက်ဘီး တစ်စီးဖြင့် ကော်ဖီမှုန့်ရောင်းရကြောင်း ပြောပြသည်။ ရသမျှ ကော်ဖီရောင်းရငွေလေးများ ကို စုသည်။ မန္တလေးမြို့တွင် ၌ ကော်ဖီမှုန့်ကို အော်ရောင်းသည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ် ပြည်တွင်း စစ်ကြီး ဖြစ်ပွားချိန်တွင် မန္တလေးကို ကရင်သူပုန်များ သိမ်းထားသည်။ ပြည်သူ့ရဲဘော်များ ကလည်း မန္တလေးအနီးအနား ရောက်နေကြသည်။ မေမြို့ကလည်း ကရင်တို့လက်အောက် ရောက်နေသည်။ တစ်နေ့ မန္တလေးမှ ဈေးရောင်း ပြီး စက်ဘီး နှင့် ဦးမြစိန်ပြန်လာခဲ့ပါသည်။ ညနေ နေဝင်ဖြိုး ဖျာဖြစ်သည်။ မေမြို့သို့ အတက်တွင် သူ့ရှေ့မှ ယူနီဖောင်းဝတ် (၃)ယောက် က သူ့စက်ဘီးကို လက်ပြပြီး တားနေပါသည်။ သူသာ စက်ဘီးရပ်ပေး လိုက်ပေးလိုက် လျှင် သူတို့က တစ်ခုခုလုပ်မှာ သေချာ သည်ကို သူ့စိတ်ထဲက သိနေသည်။ ထိုလူ(၃) ယောက် ၏ အမူအရာများ ကို သူမကြိုက်ပေ။ တစ်ယောက် က ရိုင်ဖယ်ကို အသင့်ပစ်လိုရအောင် ကိုင်ထားသည်။ ကျန် (၂)ယောက် မှာ သေနတ်များ ကို လွယ်ရုံသာ လွယ်ထား၏ ။ မူးလည်း မူးနေပုံရပါသည်။ ထိုလူများ သည် သူ့စက်ဘီးနှင့် ငွေကိုလုယူပြီး သူ့ကိုလည်း အပျောက်ရှင်းပစ်လိမ့်မည် ဟု ဦးမြစိန် ယူဆလိုက်သည်။

ထို့ကြောင့် ထိုင်ခုံအောက်တွင် ကြိုး နှင့် ချည်ထားသော သံတုတ်မှကြိုး ကိုစမ်းကာ ဖြုတ်ထား လိုက်၏ ။ စက်ဘီးကို အရှိန်လျှော့ပြီး ရပ်ပေးတော့မည် ဟု ဟန်ဆောင်ကာ နင်းလာခဲ့သည်။ ထိုလူ(၃) ယောက် ကလည်း သူ့ကိုယုံစားကာ သတိပေါ့လိုက်ချိန်တွင် အနားရောက်သည်နှင့် စက်ဘီးကိုအမြန် နင်းလိုက်သလို

သေနတ်ကိုကိုင်ထားသူ၏ မျက်နှာဆီသို့ မှန်း၍ အောက်မှ သံတုတ်ဖြင့် လွှဲ၍ ရိုက်ချလိုက်ပါသည်။ စက်ဘီးကိုလည်း တရှိန်ထိုးရှေ့မှ အကွေ့ရောက်အောင် နင်းချလိုက်ပါသည်။ အရိုက် ခံရသူ လဲကျသွားသည်ကိုသာ သူသတိထားလိုက်မိပြီး၊ ကျန်လူများ လမ်းဘေးခုန်ရှောင်လိုက်သည်ကို ရိပ်ခနဲ တွေ့လိုက်သည်။

နောက်တွင် ဘာ ဖြစ်နေသည်ကို ဦးမြစိန် မသိပါ။ ရိုင်ဖယ်သေနတ် တစ်ချက်ပစ်သံ သူကြား လိုက်ပြီး သူ့ခေါင်းပေါ် လက်ခုပ်တစ်ဖောင်လောက်မှ ဖြတ်သွားသည်။ ထိုအချိန်တွင် ကွေ့သို့ သူ ရောက်နေပြီ ဖြစ်၍ ထိုလူများ ၏ မြင်ကွင်းမှ သူ့စက်ဘီးမှာ ပျောက်ကွယ် သွားပါတော့သည်။ ဦးမြစိန်က သတ္တိကောင်းသည်။ ဝီရိယလည်း ရှိသည်။ ကော်ဖီမှု န်ရောင် :ရသမျှလေးကို စုဆောင်းပြီးနောက် တိုက် ပွဲများ ငြိမ်သွားသည့်အချိန်တွင် စစ်ကားအပျက်များ အဟောင်းများ ကို လေလံဝယ်သည်။ အပျက်များ ကိုပြင်သည်။ ကားပစ္စည်းများ ကို ဖြုတ်ပြီး ပြန်ရောင် :သည်။ ကော်ဖီမှု န်ကြိတ်ခြင်းနှင့် ရောင် :ခြင်းကို သူမလုပ်တော့ပေ။ ဤသို့ဖြင့် ဖဆပလခေတ်တွင် သူချမ်းသာလာခဲ့သည့်အကြောင်း ကျွန်တော် ကို ပြောပြပါသည်။ ကျွန်တော် နှင့် လေပေးဖြောင့် သည့်အခါ ဖြောင့်နေတတ်သော် လည်း တစ်ခါတစ်ရံ နိုင်ငံရေး သမားများ ဆိုးသည့်အကြောင်း၊ သူပုန်များ ကြောင့် တိုင်းပြည်ဒုက္ခရောက်ရကြောင်း၊ လူငယ်များ စိတ်လိုက်မာန်ပါလုပ်၍ ဒုက္ခရောက်နိုင်ကြောင်း စောင်းမြောင်းပြောဆိုသည့်အခါ၊ ကျွန်တော် နှင့် အချေအတင် ငြင်းခုံကြရပါတော့သည်။ ဦးမြစိန်မှာ အသက် (၆၀) ကျော်လောက်ရှိသော် လည်း အဖျား အနာ မရှိပဲ၊ အလွန်ကျန်းမာသည်။ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော် လမ်းအလွန်လျှောက်သော ကြောင့် ဖြစ်ပါ လိမ့်မည် ။ ကျွန်တော် တို့မှာ တစ်နေ့လျှင် ရေချိုး ချိန် တစ်ခန်းကို (၁) နာရီ ပေးလေသည်။ ထိုအချိန် တွင် ဦးမြစိန်သည် အဆောင်ရှေ့ ရေချိုး ကန်အနီး၊ ကွက်လပ်တွင် လမ်းလျှောက်ပါသည်။ ကျွန်တော် တို့လူငယ်များ က ခြင်းခတ်သူခတ်၊ အဝတ်များ ဖြင့် ခြင်းလုံးကို အထပ်ထပ်ပတ်ချည်ကာ ဘော်လီဘော လုပ်ပြီး ကစားသူကစားဖြင့် အချိန် (၁) နာရီကို ကုန်လွန်စေခဲ့သည်။ ဦးမြစိန်က (၄၅) မိနစ်လောက် လမ်းလျှောက်ပြီး (၁) နာရီပြည့်ခနီး (၁၅) မိနစ်တွင် မှ ရေမိုးချိုး ပြီး အခန်းတွင် ပြန်ဝင်သည်။ မနက်တိုင်း

အချိန်အကြာကြီး အခန်းတွင် ၌ လမ်းလျှောက်သလို ညဘက်အိပ်ချိန်မရောက်ခင်အထိ လမ်းလျှောက် နေသူ ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော် ကုတင်ညာဘက်မှ ဗိုလ်ရဲလှမှာ ကျွန်တော် အစ်ကိုများ နှင့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် ဖြစ် သည်။ ယခုအမှု တွဲ လည်း ဖြစ်ပါသည်။ သူတို့အုပ်စု ထိုင်းနိုင်ငံဘက်ရှိ ပြည်ချစ်ပါတီရှိရာသို့ အသွား လမ်းတွင် အဖမ်းခံရခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် အစ်ကိုကြီးက ခေါင်းဆောင် ဖြစ်သည်။ သူက အဆောင်(၄) တွင် ရှိသည်။ ကျွန်တော် အစ်ကို တစ်ဝမ်းကွဲက ကျွန်တော် တို့နှင့် ကပ်လျက်အခန်း (၇) တွင် ရှိပါသည်။ ထမင်းစားချိန်ရောက်တိုင်း အစ်ကိုလေးက ကျွန်တော် တို့အခန်း ကျွန်တော် တို့ကုတင် ခေါင်းရင်းရှိ ထမင်းစားခုံတန်းတွင် အမြဲလာစားပြီး ကျွန်တော် ကို တရားဟောပါသည်။ ဗိုလ်ရဲလှကိုလည်း ကျွန်တော် ကို စောင့်ရှောက်ရန် မှာ ပါသည်။ အကိုလေးနှင့် ဗိုလ်ရဲလှတို့ ကျွန်တော် ကို အမြဲဆုံးမသော စကားမှာ လက်ဝဲသမားများ နှင့် မပေါင်းဖို့ မတွဲ ဖို့ စကားမပြော ဖို့ပင် ဖြစ်သည်။

သို့သော် သူတို့ ကျွန်တော် ကို အကဲမခတ်နိုင်သည်မှာ ကျွန်တော် သည် လက်ဝဲသမား တစ်ယောက် ဖြစ်သည်ဆိုခြင်းပင်။ ယခုအဖမ်းခံရပြီး ထောင်ထဲတွင် အထိန်းသိမ်းခံနေရခြင်း မှာ လက်ဝဲအဖွဲ့အစည်းနှင့် ဆက်သွယ်သည်ဟု ယူဆ၍ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အခန်းထဲတွင် လည်း ကျွန်တော် သည် လက်ဝဲသမားများ နှင့်သာ အနေများ ပါသည်။ နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသား အများ စုမှာ လည်း လက်ဝဲသမားများ ဖြစ်နေကြသည်။ ဗကပ၊ အလံနီ၊ ဖလညပ အဖွဲ့များ မှ ဖြစ်ကြသည်။ ပြည်မှ ဦးသန်းတို့လို လူကြီးများ အပြင် အသက် (၂၀)ကျော် လူငယ်အများ အပြားလည်း ရောက်ရှိနေကြသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင် အသက် (၂၈)နှစ် ခန့် သာရှိသော ကြောင့် တက်ကြွလျက်ရှိပါသည်။ ထောင်ထဲရောက်ပြီး အဖမ်းခံရသည့်ကိုပင် ဂုဏ် ယူနေချိန်လည်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် အစ်ကို၏ တရားချမှု မှာ အရာမထင်တော့ပါ။

သူတို့လက်ျာအင်အားစုများ ၏ အဓိကအားနည်းချက်မှာ ဂိုဏ်းဂဏစိတ် ပြင်းထန်လွန်း မှ ဖြစ်သည်။ ထိုစိတ်မှာ လက်ဝဲဆန့်ကျင်ရေး ဖြစ်ပါသည်။ ထောင်ထဲတွင် စိတ်အဆင်းရဲဆုံး မှာ လက်ျာသမားများ က ထောင်အာဏာပိုင်များ ထံ မမှန်သတင်းများ

ပို့နေခြင်း ဖြစ်သည်။ လက်ဝဲ သမားများ တိုင်ပင်နေသည်။ နိုင်ငံရေး စကား ပြောနေကြသည်။
ထောင် ဆူအောင် သပိတ် မှာ ကိဖို စီစဉ်နေသည်။ စသည်ဖြင့် လုပ်ကြံသတင်းခြင်း
ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် တို့ လူငယ်များ က ညဘက်ဆိုလျှင် ဝတ္ထုအကြောင်းပြောကြ၊
ရုပ်ရှင်အကြောင်းပြောကြသည်ကိုပင် နိုင်ငံရေး သင်တန်းပေးသည်ဟု သူတို့က
တိုင်ကြားလေ့ရှိပါသည်။

ကျွန်တော် အဖို့ အဆောင်ပြောင်းလိုက်ရသည်မှာ အပျော်ဆုံးအချိန် ဖြစ်ပါသည်။
ကျွန်တော် ၏ ပထမဆုံး ထောင်သက်တမ်း (၅)နှစ် ကျော် (၆) နှစ် ကာလတွင်
လုံးဝအိပ်မပျော်သော ည (၂) ညရှိပါသည်။ ထိုသို့ အိပ်မပျော်ရသည်မှာ စိတ်ဆင်းရဲလွန်း၍
မဟုတ်ဘဲ စိတ်ချမ်းသာလွန်း၍ ဖြစ်ပါသည်။ စစ်ကြောရေး ဌာနမှ ထောင်သို့ ပို့လိုက်သည့်နေ့၊
တိုက်ခန်းထဲတွင် တစ်ဦးတည်းညီအိပ်ရသည့်အချိန်က ကျွန်တော်
အလွန်စိတ်ဓာတ်ကျပါသည်။ စိတ်လည်း အလွန်ဆင်းရဲပါသည်။ သို့သော် ခေါင်းအုံးပေး
ခေါင်းချဉ်က အိမ်အကြောင်း အမေ့အကြောင်း၊ သမီးလေးများ နှင့် မိန်းမအကြောင်းတွေ
ရင်း အိပ်ပျော်ခဲ့ရာ မနက်တန်းစီချိန် ရောက်မှ နိုးပါသည်။ တိုက်ထဲတွင် နေရသည့်
(၅)လကျော်၊ (၆)လအတွင်း တစ်ညမှ အိပ်ရေး ပျက်ခဲ့သည်ဟူ၍ မရှိခဲ့ပါ။
ယခုအဆောင်ပြောင်းခဲ့သည့်ညတွင် အပေါင်းအသင်းဟောင်းများ၊ မိတ်ဆွေသစ်များ၊
ရဲဘော်သစ်များ၊ နိုင်ငံရေး သမားများ စသည်လူပေါင်းစုံနှင့်တွေ့ ရသလို၊ မနေ့ညကလို
တိုက်ခန်းထဲ အထီးကျန်မဟုတ်တော့ဘဲ လူကြားထဲ ပြန်လည်ရောက်ခဲ့သည့်ည
ဖြစ်သည့်အတွက် ထိုညက တစ်မှေးမှ အိပ်မပျော်ခဲ့ပေ။

ကျောင်းသားဘဝ

ကျွန်တော် ကုတင်တစ်ဖက်က ဦးမြစိန်မှာ အေးအေးသက်သာ

အိပ်ပျော်နေသော် လည်း အခြားတစ်ဖက်မှ ဗိုလ်ရဲလှမှာ မူ ဟောက်သံပြင်းပြင်းနှင့် အိပ်ပျော်နေပါသည်။ မျက်စိ ကြောင့်နေသည့်အထဲ ကျွန်တော် ဘေးမှ ဟောက်သံ၊ အခန်းထဲမှ တခြားဟောက်သံများ ကြောင့် ပို၍ ပင်အိပ်မပျော်တော့ပေ။ ကျွန်တော် စိတ်သည် ကျွန်တော် ငယ်ဘဝဆီ ရောက်သွား ပြန်သည်။ စာသင်ချင်၍ ပင်ပင်ပန်းပန်းရုန်းကန်ပြီး ကျောင်းတက်ခဲ့ရသည်။ စာဖတ်တတ် သည့်အရွယ်တွင် အားလပ်တိုင်း စာဖတ်ခဲ့သဖြင့် အမှန်နှင့် အမှားကို အကြမ်းဖျဉ်းသိခဲ့သည်။ တရားမဲ့မှု နှင့် တရားရှိမှု ကိုလည်း ဘဝဖြတ်သန်းမှု အရ နားလည်သဘောပေါက်ခဲ့သည်။

ယခုဤဘဝအတွေ .အကြံ့ကို ရေး နေချိန်က ပါကစ္စတန်သမ္မတဟောင်းလည်း ဖြစ် ဗိုလ် ချုပ်ကြီးဟောင်းလည်း ဖြစ်သော ပါဗက်မူရှာရက်ဖ်၏ ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ဖတ်ရပါ သည်။ ထိုစာအုပ်ကို သဘောကျသဖြင့် မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆို ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ထိုစာအုပ်ထဲ တွင် မူရှာရက်ဖ်က သူငယ်ဘဝ ဖြစ်စဉ်ကို ရေး ရင်း၊ မတရားမှု ကို ငုံ့မခံဘဲ တွန်းလှန်ခဲ့သဖြင့် အနိုင်အထက်ပြုကျင့်သူများ ကို အနိုင်ရခဲ့ပုံ၊ မတရားမှု အောက်မှ လွတ်မြောက်ခဲ့ပုံတို့ကို မှတ် သားစရာအ ဖြစ် သတိပြုမိလေသည်။ မူရှာရက်ဖ်က သူ့ဘဝ ဖြစ်စဉ်တွင် -

“ကျွန်တော် သည် စွန့်လွှတ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကလေးဘဝအတွေ .အကြံ့ ရှိ၏ ။ ထို အတွေ .အကြံ့၌ ကျွန်တော် ၏ မဟုတ်မခံ တိုက်ချင်ခိုက်ချင်စိတ်ရှိသော စိတ်ဓာတ် ပေါ်ပေါက် ခဲ့ခြင်းလည်းပါဝင်၏ ။ ကျွန်တော် ဘဝတွင် ထိုကဲ့သို့ အနိုင်ကျင့်မှု ကို ပြန်လည်တွန်းလှန်သော ထိုအတွေ .အကြံ့က အရေး ပါသည့် စိတ်ဓာတ်တစ်ခုအ ဖြစ် ပြောင်းလဲခဲ့ပါ၏ ။ ကျွန်တော် တို့ စွန့်လွှတ်သည့် နေရာတွင် ခန္ဓာကိုယ် ခပ်ထွားထွား လူငယ် တစ်ယောက် ရှိ၏ ။ သူသည် တပည့် အ ဖြစ် ပါလာသော လူငယ် (၂)ယောက် ၊ (၃)ယောက် ဖြင့် အနိုင်ကျင့်လေ့ရှိ၏ ။ စွန့်ကြိုး ဖြတ် ရင်း ပြတ်ကျသွားသော စွန့်များ ကို

လိုက်ကောက်သော လူငယ်ကလေးများ ထံမှ သူက အမြဲ အနိုင်ကျင့် တောင်းယူလေ့ရှိ၏ ။ မပေးလျှင် သူတပည့်များ ဖြင့် အတင်းထိုးကြိတ် လုယူလေ့ ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော် တို့အရွယ် ကလေးသူငယ်များ မှာ သူတောင်းတိုင်း လိုက်လျော ရလေ့ရှိ၏ ။ တစ်နေ့ ကျွန်တော် အစ်ကိုနှင့် ကျွန်တော် သည် စွန်လိုက်ရင်း စွန်ကြိုး နှင့် စွန် တော် တော် များများ ကို ရရှိလေသည်။ ထိုအခါတပည့် (၂)ယောက် နှင့် ခပ်ထွားထွား ထိုလူ ငယ်က ကျွန်တော် တို့ရသော စွန်နှင့် စွန်ကြိုး ကို တောင်းလေသည်။ ပါးစပ်က ရိုင်းရိုင်းစိုင်း စိုင်းနှင့် သူ့ကို ပေးရမည် ဟု ဆိုလေသည်။ ကျွန်တော် က ကျွန်တော် အကိုလက်ကို ကိုင်ကာ “ မင်းက ဘာကောင်မို့လို့ငါတို့ ကြိုး တွေ ကို ပေးရမှာ လဲကွ ” ဟု ပြောလိုက်၏ ။ နောက် ကျွန် တော် သည် ဘာမှ စဉ်းစားမနေတော့ဘဲ ကျွန်တော် ထက် အများ ကြီးထွားသော ထိုလူငယ်ကို လက်သီးဖြင့် ပြေးထိုးချလိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော် က အသာရ၍ လက်သီးကို အဆက်မပြတ် ဘယ်ညာ တွဲ လုံးများ ဖြင့် ထိုးသော ကြောင့် ထိုလူငယ်မှာ အထိနာပြီး ထွက်ပြေးသွား၏ ။ အနိုင် ကျင့်လာသည်ကို မခံချင်စိတ်၊ ပင်ပန်းတကြီးဖြင့် လိုက်ကောက်ခဲ့သော စွန်များ နှင့် စွန်ကြိုး များ ကို မပေးချင်စိတ်တို့ကြောင့် ကျွန်တော် ထိုးကြိတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏ ။ ထိုသို့ အနိုင်ကျင့်သော လူငယ်ကို အနိုင်ရလိုက်သဖြင့် ကျွန်တော် ကို လက်ဝှေ့ သမား တစ်ယောက် အ ဖြစ် လူတွေ က အသိအမှတ်ပြုကြ၏ ။ ကျွန်တော် ကို လည်း အူရဒူဘာသာဖြင့် “ဒါဒါဂီးယား”ဟု ကျွန်တော် နှင့် ရွယ်တူများ က ခေါ်ဝေါ်လာကြ၏ ။ ထိုစကားကို တိတိကျကျဘာသာပြန်၍ ရမည် မထင်ပေ။ အနိုင်ကျင့်ပြီး ခပ်ကြမ်းကြမ်းတိုက်လာသူကို ခပ်ကြမ်းကြမ်းလက်တုံ့ပြန်လိုက်ခြင်း၏ အကျိုး ဆက်ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ လုပ်လိုက်သည့်အတွက် ကျွန်တော် ရရှိသော သင်ခန်းစာမှာ အနိုင် ကျင့်ဗိုလ်ကျသူကို အရှုံးမပေးဘဲ ပြန်လည် တွန်းလှန်တိုက်ခိုက်ရမည် ။ ထိုသို့ နိုင်လိုမင်းထက် လုပ်သူကို မတုံ့ပြန်နိုင်လျှင် သူက အမြဲဖဲခြေဗိုလ်ကျနေမည် ဟူသော သင်ခန်းစာပင် ဖြစ်၏ ” ဟု ရေး ထားလေသည်။

အနိုင်ဗိုလ်ကျမှု နှင့် မခံတတ်သူ၏ တွန်းလှန်မှု ကို ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင် ငယ်စဉ်က နဖူးတွေ နူးတွေ ကြုံခဲ့ဖူးပါသည်။

အနိုင်ကျင့်ဗိုလ်ကျမှု နှင့် ငုံ့မခံတတ်သူ၏ တွန်းလှန်မှု ကို ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင် ငယ်စဉ်က နဖူးတွေ . ဒူးတွေ ကြုံခဲ့ဖူးပါသည်။ ကျွန်တော် အဖြစ်မှာ မူရှာရက်ဖိလို မခံနိုင်၍ တိုက်ခိုက်သူ မဟုတ်ဘဲ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် စွန့်များ ကို ဗိုလ်ကျလုယူသူလိုနေရာတွင် ပါဝင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် တို့ ငယ်စဉ်က ယခုလို ကျောင်းများများ မရှိပဲ လွတ်လပ်ရေး ရပြီး နှစ် အနည်းငယ်သာရှိခြင်း၊ ပြည်တွင်း စစ် မီးဟုန်းဟုန်းတောက်နေခြင်းများ ကြောင့် ပညာရေး စနစ်မှာ အလွန်နံ့ချာလှပါသည်။ မူလတန်းအထိ မသင်မနေရ ပြဌာန်းပြီးနောက်၊ အလယ်တန်း နှင့် အထက်တန်းပညာဆက်သင်ဖို့မှာ ကျောင်းသားများ အတွက် ခက်ခဲလှသည်။ ကျွန်တော် တို့မြို့ မှာ အင်းစိန်ခရိုင်တွင် ပါဝင်သော်လည်း အထက်တန်းကျောင်း မရှိသေးပါ။ မူလတန်း ကျောင်းမှာ လည်း (၃) ကျောင်းခန့်သာ ရှိပြီး၊ အလယ်တန်းကျောင်း တစ်ကျောင်းသာ ရှိသည်။ ကျောင်းမှာ ဓနိမိုးထရံကာ၊ ကျောင်းဆောင် ဖြစ်၏ ။ အလယ်တန်းမှ သတ္တမတန်းအထိ ဖြစ်၏ ။ ကျွန်တော် တို့မိသားစု အစောဆုံးနေခဲ့သည်မှာ ရွှေတိဂုံဘုရားခြေရင်း၊ ဗဟန်း (၃) လမ်းတွင် ဖြစ်ပြီး ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်ချိန် ရန်ကုန်မြို့ ကို ဗုံးမိုးရွာချိန်၌ သဗ္ဗန်းကျွန်းမြို့ နယ် ကျို့က္က ဆံရွာ၊ ရွှေကျင်တိုက်ဟောင်း (ပဌမရွှေကျင်ကျောင်းတိုက်) သို့ စစ်ပြေးအ ဖြစ် ရှောင်တိမ်းခဲ့ ကြသည်။ နောက်၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှနေ၊ မြို့ ထဲတွင် နေထိုင်ခဲ့၏ ။ ဂျပန်ခေတ်၌ ဂျပန်များ ကို ကျွန်တော် မမှတ်မိသော်လည်း ဂျပန်တော် လှန်ရေး ကို လျှို့ဝှက်လုပ်ကိုင်နေသည့် ကျွန်တော် အစ်ကို ကြီး၏ လှုပ်ရှားခဲ့ပုံများ ကို ခပ်ရေး ရေး သတိရနေမိ၏ ။ အိမ်ဘေးဗုံးခိုကျင်းထဲမှ ညကြေးနန်း (Morse) ရိုက်သံ၊ ညဘက်ရောက်လာတတ်သော တော် လှန်ရေး ရဲဘော်များ ကို ခပ်ရေး ရေး သတိရသလိုလို ခံစားမိသည်။ စာသင်ရမည့် အရွယ်တွင် ကျောင်းမရှိသဖြင့် ရွှေကျင်တိုက်ဟောင်းရှိ ဘုန်းတော် ကြီးထံတွင် မြန်မာစာ၊ သင်္ချာ စသည်တို့ကို သင်ကြားခဲ့ရ သည်။ ပရိတ်ကြီးကုန်သည်အထိ ဘုန်းကြီးစာလည်းသင်ရသည်။ ထိုအချိန်မှာ ပင် ရွှေကျင် တိုက်သစ်တွင် ဆရာသင်ကြားသော မူလတန်းကျောင်းဖွင့်သည်။ ကျွန်တော် မှတ်မိသမျှမှာ ကျွန်တော် ဆရာမများ ဖြစ်သော ဆရာဦးစိန်၊ ဆရာဦးစိန်မောင်၊ ဆရာဦးလှနှင့် ဆရာဦးဘလှတို့ ဖြစ်လေသည်။

ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် ပရိတ်ကြီးအောင်မြင်ပြီးနောက် ရွှေကျင်တိုက်သစ် အစိုးရ
မူလ တန်းကျောင်းတွင် ပညာဆက်သင်ရာတွင် မြန်မာစာအရေး အဖတ်အတွက်
စိုးရိမ်စရာမလို တော့ဘဲ တခြား ကျောင်းသားများ ထက် ခေါင်းတစ်လုံး မြင့်ခဲ့ပါသည်။ ဝတ္ထု
စာအုပ်များ လည်း ဖတ်နေပြီ ဖြစ်၍ စာစီစာကုံးလည်း ကောင်းစွာ ရေး တတ်နေပြီ။ ဝတ္ထုထဲက
စာပိုဒ်များ ကို ထည့် သွင်းရေး သားသဖြင့် ဆရာဦးစိန်မောင်၏ ဆူပူကြိမ်းမောင်းခြင်းကို
ယခုတိုင် ကြားယောင် နေပါသည်။ ကျွန်တော် မှတ်မိသည့် ငယ်စဉ်ကအ ဖြစ်တစ်ခုမှာ
မြင်ကွန်းမင်းသားကြီး၏ ထူးခြားသော ဓာတ်ပုံကို တွေ့ ခဲ့ဖူးခြင်း ဖြစ်သည်။
မင်းတုန်းမင်းတရားကြီး၏ သားတော် များ တွင် နာမည် ဆိုးဖြင့် ထင်ရှားသူများ တွင်
မြင်ကွန်းမင်းသားနှင့် မြင်းခုံတိုင်မင်းသားတို့မှာ ထိပ် ဆုံးမှ ပါဝင်သည်။ သားသမီးများ သော
မင်းတုန်းမင်းကြီးက သားတော် များ အနက် တစ်ဦးမှ အိမ်ရှေ့စံမထားဘဲ
အရည်အချင်းလည်းရှိ၊ ကောင်းတူဆိုးဘက်၊ သေဖော်ရှင်ဖက် လက်တွဲ လာသူလည်း
ဖြစ်သည့် ညီတော် ကနောင်မင်းသားကိုသာ အိမ်ရှေ့စံပေးခဲ့သည်။ ထို့အတွက်
မကျေနပ်သူများ မှာ မင်းတုန်းဘုရင်၏ သားတော် များ ဖြစ်သော မြင်ကွန်းနှင့် မြင်းခုံတိုင်တို့
ဖြစ်ပြီး ဖခင်၏ နန်းကို လုယူဖို့ နန်းတွင်း ပုန်ကန်မှု ကြီး ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ မင်းတုန်မင်းတရား
ကြီးမှာ ငယ်ကျွန်တော် ကြီး၏ အပင်ပန်းခံခြင်းကြောင့် အသက်ဘေးမှ လွတ်မြောက်ခဲ့သော်
လည်း အိမ်ရှေ့စံမှာ လွှတ်တော် မှာ ပင် အသတ်ခံခဲ့ရပါတော့သည်။ လွတ်မြောက်သွားသော
ဘုရင်က သူပုန်မင်းသားများ ကို ဘုရင့်တပ်ဖြင့် ပြန်တိုက်နိုင်၍ မင်းသား (၂)ပါးစလုံး ဒဂုံသို့
ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်သွား၏ ။ နောက် အင်္ဂလိပ်အကူအညီဖြင့် အိန္ဒိယသို့
ရောက်သွားသည်။ မြင်ကွန်းမင်းသားမှာ ပြင်သစ်အမျိုး သမီးနှင့် ဗီယက်နမ်တွင်
အိမ်ထောင်ကျပြီး သား(၂)ယောက် ထွန်းကားခဲ့၏ ။ ထိုဓာတ်ပုံမှာ ဥရောပဝတ်စုံပြည့်
ဝတ်ထားသည့် ဥရောပသား ထောင်ထောင် မောင်းမောင်းလူငယ် (၂)ယောက် နှင့်
ဥရောပဝတ်စုံဝတ်ပြီး ခေါင်းပေါင်းပေါင်းထားသော နှုတ် ခမ်းမွှေးထူထူနှင့်
မြင်ကွန်းမင်းသားကြီးတို့ တွဲ ရိုက်ထားသော ဓာတ်ပုံ ဖြစ်ပါသည်။ အသက် ကြီးလာ၍
မြင်ကွန်းမြင်းခုံတိုင် အရေး တော် ပုံအကြောင်း ဖတ်ရသော အခါ ထိုဓာတ်ပုံ ကို မျက်စိထဲ
မှတ်မှတ်ထင်ထင် ပြန်မြင်နေခဲ့ပါသည်။

ကျိက္ကံမူလတန်းကျောင်းမှ သင်္ဃန်းကျွန်းမူလတန်းကျောင်းသို့ ပြောင်းသွားပြီးနောက် ထိုဓာတ်ပုံကို ကျွန်တော် မကြည့်ရတော့ပါ။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်တွင် ချိတ်ထားသော မြင်ကွန်း မင်းသားကြီး၏ သားအဖ၏ ဓာတ်ပုံကြီးမှာ (၂၀၀x၃၀၀)ခန့် ရှိပေလိမ့်မည် ။ ကျောင်းသွား ကျောင်းပြန်အမြဲတွေ့ ခဲ့ရသဖြင့် ထိုဓာတ်ပုံကို မျက်စိထဲစွဲနေသည်မှာ အဆန်းမဟုတ်တော့ ပေ။ ထို့ကြောင့် ယခုထက်တိုင် အမှတ်ရနေခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်က ငယ်စဉ်ကတည်းက စာဖတ် အလွန်ဝါသနာပါသည်။ ဘုန်းကြီး ကျောင်းတွင် စာဖတ်တတ်သည်နှင့် အိမ်ရှိ စာအုပ် တိုင်းကို ဖတ်ပါသည်။ ကလေးများ နှင့် ဆော့ကစားသည်ထက် လူကြီးများ ဖြင့် မဂ္ဂဇင်းလဲ ဖတ်ခြင်း၊ ဝတ္ထုငှားဖတ်ခြင်းကို အချိန်ပိုပေးပါသည်။ ကျောင်းမှ နေ့စဉ်ပေးသမျှ သင်ခန်းစာ တို့ကို အိမ်ရောက်သည်နှင့် ကျက်မှတ်ပြီးနောက် ဝတ္ထုစာအုပ် ဖတ်ပါတော့သည်။

စတုတ္ထတန်းရောက်သော အခါ စကောလားရှစ် စာမေးပွဲဖြေရန် အရွေးခံရသည်။ အင်းစိန်ခရိုင် တွင် ပါဝင်သော ကြောင့် အင်းစိန်မြို့ အထက်တန်းကျောင်းသို့ သွားရောက်ကာ မြို့ နယ်အသီးသီးမှ လက်ရွေးစင် ကျောင်းသားများ နှင့် အတူ စာမေးပွဲဖြေကြရပါသည်။ ထွန်းလှိုင်နှင့် ကျွန်တော် တို့နှစ် ယောက် ထိုနှစ် စကောလားရှစ်ဆုကို ရခဲ့ကြလေသည်။ ထိုနှစ် မှာ ပင် ကျွန်တော် (၄)တန်း အောင်ပါ သည်။ ထို့အတူ အလယ်တန်းကျောင်းလည်း ဆောက်ပြီးသွားသဖြင့် (၅)တန်းမှစပြီး (၇)တန်းအထိ စာသင်ခွင့် ရကြလေတော့သည်။

ထိုအချိန်တွင် ကျွန်တော် စိတ်ဓာတ်မှာ အနည်းငယ်ပြောင်းလဲလာခဲ့သည်။ မဟာဆွေ ဝတ္ထုများ၊ မင်းဆွေဝတ္ထုများ ထဲက မဟုတ်မခံစိတ်ဓာတ်၊ အနိုင်ကျင့်မှု ကို တော်လှန်ဆန့်ကျင် သည့် စိတ်ဓာတ်တို့မှာ ကျွန်တော့်ခေါင်းထဲ အခိုင်အမာမရှိတော့ပေ။ စတုတ္ထတန်း စကောလားရှစ်ရလိုက်၍ ဘဝင်လေ ခိုက်ပြီး ဆောင့်ကြွားကြွား ဖြစ်လာသည်။ မိမိကိုယ်မိမိ လူတော် ဟုထင်ပြီး တခြားသူများ အပေါ် အထင် သေးအမြင်သေး ဖြစ်လာခဲ့၏ ။

မြို့ နယ်တစ်ခုလုံး၌ အလယ်တန်းကျောင်းဆို၍ ကျွန်တော် တို့ တစ်ကျောင်းထဲသာ ရှိသော ကြောင့် အနီးအနားရွာများ မှ ကျောင်းသားများ

လာရောက်ကြသည်။ မဒ၊ ထားဝယ် ချောင်၊ စစ်ပင်၊ တိုးကြောင်ကြီး၊ တိုးကြောင်လေး၊ ပေါက်တလောက်၊ ဆင်ဖုံစသည့် ကျေးရွာ များ မှ လေးတန်းအောင်ပြီး အလယ်တန်းတတ်နိုင်သော ကျောင်းသားများ ကျွန်တော် တို့ဆီကို ရောက်လာကြပါသည်။ ရွာများ မှ ကျောင်းလာတက်သော ကျောင်းသားများ ကို တောသားများ ဟု မြို့ ခံ ကျွန်တော် တို့က မြင်သည်။ သူတို့ကိုအပေါ်စီးမှ ဆက်ဆံပြီး အနိုင်လည်းကူသည်။ အတန်းထဲတွင် ဆရာမ မလာသေးခင် ရွာမှ လာသော ကျောင်းသားများ (တောသားများ) ကို ဟိုခုံမှာ ထိုင်၊ ဒီခုံမထိုင်နဲ့၊ရှေ့ပိုင်းမှာ ထိုင်၊ နောက်လာမထိုင်နဲ့၊(နောက်ဘက်တွင် ကျွန်တော် တို့ အုပ်စုက နေရာယူပါသည်) ဟု အနိုင်ကူသည်။ မလိုလျှင် သူတို့လွယ်အိတ်များ ကို ဆွဲပြီး လွှင့်ပစ်လိုက်တာမျိုး ပခုံးကိုထိုးလိုက်၊ ဇက်ပိုးကို ရိုက်လိုက် ဖြင့် အနိုင်ကူသည်မျိုး ကို ကျွန်တော် တို့ လုပ်လာကြပါသည်။

တောမှ ကျောင်းသားများ မှာ ၊ မျက်စိသူငယ်၊ ကြောက်ကြောက်လန့်လန့်ဖြင့် ကျွန်တော် တို့ အနိုင်ကူသမျှ ငုံ့ခံနေကြ၏ ။ သူတို့မှာ လူများ သော်လည်း စုစည်းမှု မရှိပါ။ ရွာပေါင်းစုံမှလာရောက်ကြ၍ ယခုမှ မြင်တွေ့ ရသော ကြောင့် သီးခြားလို ဖြစ်နေသည်။ ကျွန်တော် တို့ကမူ လူနည်းသော်လည်း (၄) တန်းကတည်းက အတူကျောင်းနေသူများ ဖြစ်သလို မိမိတို့နေရာ၊ မိမိတို့သာနယ်ခံဟု ကျောင်းကို ယူဆထားသဖြင့် စည်းလုံးမိနေ ကြပါသည်။

တစ်နေ့ ကျွန်တော် တို့ (၃-၄) ယောက် မှာ အတန်းထဲတွင် ပြုမူနေကြအတိုင်း နေရာချထားရေး လုပ်နေစဉ် ကျွန်တော် ကရွာမှ ကျောင်းလာတတ်သော တုတ်တုတ်ခိုင်ခိုင် ကျောင်းသား တစ်ယောက် (လှသော င်းဟုထင်သည်) ၏ ပခုံးကို လှမ်းရိုက်ပြီး “ဟေ့ကောင် ဟိုဘက်ခုံမှာ သွားထိုင်စမ်း” ဟု ဟောက်လိုက်သည်။ ပခုံးလည်းနာ၊ မတရားလည်း အခိုင်းခံရသော ကြောင့် လှသော င်းက ကျွန်တော် ခိုင်းသလိုမလုပ်ဘဲ ကျွန်တော် မျက်နှာကို စိုက်ကြည့်ကာ အံ့ကြိတ်လိုက်သည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော် က “ဟေ့ တောသား ဘာပြန်ကြည့်တာလဲ၊ မိုက်လို့လား” ဟုပြောကာ နောက်တစ်ချက်ထိုးဖို့ လက်ကို မြှော က်လိုက်စဉ်တွင် လှသော င်းသည် ဘာမှမပြောဘဲ ခုန်လိုက်ကာ ကျွန်တော် မျက်နှာကို လက်သီးဖြင့် ထိုးလိုက်သလို ကျွန်တော် ဗိုက်ကိုလည်း ခြေထောက်ဖြင့် ဆောင့်ကန်လိုက်ပါတော့သည်။

ကျွန်တော် မှာ ခုံတန်းကြားတွင် ခွေခွေလေး လဲကျသွားသည်။ ကျွန်တော် တို့အဖွဲ့ သားများ လည်း ကြောင်အမ်းအမ်း ဖြစ်ကာ ငြိမ်သွားကြသည်။ ကျန်ကျောင်းသားသစ်များ က လည်း မတ်တတ်ရပ်လိုက်ကြ၏ ။ အနိုင်ကျင့်လွန်းသဖြင့် ငုံ့မခံတော့ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြပုံ ရပါသည်။ လှသော င်းကလက်သီးကို ကျစ်ကျစ်ပါအောင် ဆုပ်ကာ ကျွန်တော် တို့အုပ်စုကိုကြည့် ကာ “ကဲ ဘယ်ကောင်လာဦးမလဲ” ဟု ခပ်တင်းတင်း မေးလိုက်သည်။ ဘယ်သူမှမလာရဲ တော့ပါ။ ကျွန်တော် သည် မေးစေ့လည်း နားမိုက်လည်းအောင်သဖြင့် လဲနေရာမှ ကုန်းပြီး ထလိုက်ပါသည်။ လှသော င်းကိုလည်း မလုပ်ရဲတော့ပါ။ လုပ်လျှင်လည်း ကျွန်တော် သာ နာဖို့ရှိပါတော့သည်။ ထို့ကြောင့် အသာလေးငြိမ်ပြီး ကိုယ့်ခုံတွင် ပြန်ထိုင်နေလိုက်ရပါတော့ သည်။

ထိုနေ့မှစပြီး ကျွန်တော် တို့အုပ်စုသည် ကျောင်းသားသစ်များ ကို “တောသား”ဆိုပြီး အနိုင်ကျင့်ဖိုလ်ကျမှု မလုပ်ရဲတော့ပါ။ ထိုအ ဖြစ်သည် ကျွန်တော် ဘဝတွင် ဘယ်တော့မှ မမေ့ နိုင်တော့သည့် သင်ခန်းစာ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် အတွေ့ အခေါ်ကိုလည်း တစ်ဆစ်ချိုး ပြောင်း လဲလိုက်သော ဘဝအတွေ့ အကြုံလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအတွေ့ အကြုံ ထဲမှရသည့် သင်ခန်းစာ မှာ “သူတစ်ပါးကို ဘယ်တော့မှ အနိုင်မကျင့်နဲ့၊ အနိုင်ကျင့်လာလျှင်လည်း ခေါင်းငုံ့မခံနဲ့၊ အနိုင်ကျင့်မှု ကို ပြန်လည်တွန်းလှန်လျှင်၊ အနိုင်ကျင့်သူ နောက်ဆုတ်သွားလိမ့်မည် ” ဟူ၍ ဖြစ် ပါသည်။ ထိုသင်ခန်းစာ၏ အချုပ် ဖြစ်သော “အနိုင်မကျင့်နဲ့၊ အနိုင်ကျင့်လာလျှင်လည်း ငုံ့မခံနဲ့” ဆိုသည့် ဘဝသင်ခန်းစာက ကျွန်တော် အတွေ့ အခေါ်ကို အလှည့်အပြောင်း ဖြစ်စေပြီး နောက်၊ ယခုထက်တိုင် အနိုင်ကျင့်ဖိုလ်ကျမှု ကို တော် လှန်ဆန့် ကျင်ခဲ့ပါသည်။ အသက်ဆုံးရှုံး လုနီးပါး၊ တော် လှန်သည့် တိုက်ပွဲများ တွင် ပါဝင်ပတ်သက်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် လည်း ဓမ္မနှင့် အဓမ္မ၊ တရားရှိမှု နှင့် တရားမဲ့မှု ၊ အမှန်နှင့် အမှားကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မြင်တွေ့ ခဲ့သည်။ တရားမျှတမှု ကို လေးစားမြတ်နိုးခဲ့သည်။ တရားသော ဘက်တွင် လည်း အမြဲရပ်တည် ခဲ့သည်။ ထိုသို့ ရပ်တည်ခဲ့သည့်အတွက်လည်း ယခုလိုအမှောင်ထုကို ဖြတ်သန်းရသည်ကို ယနေ့တိုင် နောင်တရခြင်းမရှိဘဲ ဂုဏ်ယူနေမိပါတော့သည်။

ကျွန်တော် နေရသည့်အဆောင်က အဆောင်(၃) ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် တို့ နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားများ က (၃) ဆောင်ဟု ခေါ်ကြ၏ ။ ထို့ပြင် (၄)ဆောင်၊ (၅) ဆောင် စသည့် အဆောင်များ တွင် နိုင်ငံရေး သမား ပုဒ်မ(၅)များ ကိုသာ ထားသလို Ammex ခေါ် တွဲ ဖက် ထောင်တွင် လည်း စော်ဘွားများ နှင့် ဖက်ဒရယ်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဖမ်းထားသော သူများ ကို ထားသည်။ ရာဇဝတ်မှု ဖြင့် ထောင်ကျသည့် အကျဉ်းသားများ ၊ အချုပ်ကျအကျဉ်းသားများ မှာ အဆောင်(၁) နှင့် အဆောင်(၂) တွင် ရှိလေသည်။ထောင်ဗူးဝမှ အဝင်လက်ဝဲဘက်တွင် အမျိုး သမီးဆောင်ရှိ၏ ။ နောက်အုတ်ရိုးမြင့်ကြီးခြားပြီး (၁)တိုက်၊ (၂)တိုက်၊ (၃)တိုက်၊ (၄) တိုက်၊ (၅)တိုက်၊ (၆)တိုက် စသော တိုက်ခန်းများ ရှိပါသည်။ နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသား အားလုံး လိုလို တိုက်ခန်းများ တွင် အရင်ထားပြီး နောက်လအတန်ကြာမှ အဆောင်များ သို့ ပြောင်းရွှေ့ ပေးလေသည်။နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားများ မှာ အလုပ်မလုပ်ရသော် လည်း ရာဇဝတ်အကျဉ်းသား များ မှာ အလုပ်လုပ်ရ၏ ။ ထို့ကြောင့် အင်းစိန်ထောင်တွင် “အလုပ်ကြီး” ဟုခေါ် သော အလုပ်ဌာနဘက်တွင် နေ့စဉ်အလုပ်သွားလုပ်ရ၏ ။ ရုံးပိတ်ရက်များ တွင် မိမိတို့အဆောင်များ တွင် နားကြရသည်။ အလုပ်ကြီးတွင် အလုပ်ဌာနများ ရှိသည်။ လယ်သမား၊ ယက္ကန်း၊ စက်ချုပ် ဌာနတို့မှာ အဓိက ဌာနကြီးများ ဖြစ်ပါသည်။ လက်သမားဌာနတွင် စက်ကိရိယာများ ကို အများ ဆုံးအသုံးပြု သည်။ သစ်ခွဲစက်၊ စရွေးထွင်းစက်များ ဖြင့် သာ စရွေးကိုက် အိမ်ထောင် ပရိဘောဂများ ကို သေသပ်လှပစွာ လုပ် ပြီး အပြင်တွင် ရောင် ချပေးသည်။ ယက္ကန်းဌာန မှာ လည်း စက်ယက္ကန်းများ သာ ဖြစ်ပြီး ယက်ပြီးအထည်များ မှာ အကျဉ်းသားဝတ်စုံများ အတွက် ဖြစ်သည်။ စက်ချုပ်အလုပ်ဌာနတွင် စက်အလုံးပေါင်း ရာနှင့်ချီ ရှိသည်။ အင်းစိန် ထောင်မှ အကျဉ်းသားများ သာမက တစ်ပြည်လုံးရှိ တခြားထောင်များ မှ အကျဉ်းသား များ အတွက်ပါ ထောင်ဝတ်စုံများ ကိုနေ့စဉ် ချုပ်ပေးရလေသည်။

အဆောင်တွင် အပေါ် (၆)ခန်း၊ အောက် (၆)ခန်းရှိသည်။ တစ်ခန်းကို (၁)နာရီ ရေချိုး ချိန်ရသည်။ အခန်းအပြင်ထွက်ပြီး အဆောင်ဝင်းမြေပြင်ပေါ်တွင် (၁)နာရီ နေနိုင်ပါသည်။ ခြင်းခတ်နိုင်သည်။ ခြင်းလုံးကို အဝတ်အထပ်ထပ်ပတ် ချည်ထားသော

ဘောလုံးဖြင့် ဘောလုံး ကန်နိုင်သည်။ ထိုဘောလုံးဖြင့် ပင်ဘောလီဘောပုတ်နိုင်သည်။
ထောင်က လုပ်ပေးထားသော နှစ် တန်းဘား Parallel Bar ကစားနိုင်ပါသည်။ ကျွန်တော်
သည် အဆောင်ဝင်းထဲတွင် ပြေး ထွက်သွားပြီး အားပါးတရ အသက်ရှူလိုက်၏ ။ ဖိနပ်ကို
ပိန္နဲပင်အောက်ချွတ်ကာ ခြေမလာဖြင့် မြေကြီးပေါ် ပတ်ပြေးမိပါသည်။ မနေ့ညနေက
လူသစ်ရောက်လာသည်ဆို၍ အဆောင်အပေါ် ထပ်နှင့်အောက်ထပ်များ က ဘာရာတန်းမှ
တဆင့် ကျွန်တော် ကို ဝိုင်းကြည့်ကြသည်။ ကျွန် တော် ကလည်း အဆောင်နှင့်အနီးဆုံး
မြေပြင်ပေါ်တွင် သာ ပြေးခြင်း၊ လမ်းလျှောက်ခြင်းလုပ် နေသည်။ ကိုဟန်သိန်းနှင့် ကိုမြစိန်က
ကျွန်တော် ဘေးတွင် ကပ်ပြီး အခန်းများ အတွင်း က ကြားအောင် အသံမြှင့်ပြီး ကျွန်တော်
နာမည် ၊ နေရပ်စသည်တို့ကို အော်ပြော၍ လမ်းလျှောက် နေကြသည်။ အခန်းတစ်ခန်းနှင့်
တစ်ခန်းစကားပြောခွင့်မရှိ၍ ထောင်ကြပ်ဝါဒါမသိအောင် စကားပြောကြရပါသည်။

ကျွန်တော် တို့ ရေချိုး ရသည့်ကန်မှာ ပေ (၁၀၀)ခန့်ကျယ်သည့်
အုတ်ကန်ရှည်ကြီး ဖြစ် သည်။ အမြင့် (၃)ပေခန့်ရှိပေလိမ့်မည် ။ အုတ်ကန်တစ်ဖက်ထိပ်တွင်
ရေဘုံဘိုင်ရှိပြီး မနက် ကတည်းက ကန်ပြည့်အောင် ရေဖြည့်ထားပါသည်။ တိုက်ထဲတွင်
ရေ(၁၀)ခွက်ခန့်သာ ခပ် သုတ်သုတ်ချိုး ရသဖြင့် ရေချိုး မဝပါ။ ယခု အဆောင်ရောက်လာမှ
စိတ်ကြိုက်ချိုး ရလေသည်။ ကန်ဘောင်ပေါ် ဆပ်ပြာခွက်နှင့် မျက်နှာသုတ်ပုဝါ၊
ရေလဲလုံချည်တို့ကိုတင်ကာ ရေအဝချိုး ပါသည်။ ကန်ဘေး အားပါးတရထိုင်ကာ
ချေးပြောင်အောင်တွန်းနေမိသည်။ လွတ်လပ်ခြင်း၏ အရသာကို ခံစားနေရသည်။
ထောင်အတွင်း နေရသည့်ချင်းတူသော်လည်း တိုက်နှင့် အဆောင်လွတ်လပ်မှု ခြင်းက
ကွာခြားလှသည်။ တိုက်ခန်းသည် ထောင်ထဲမှ ထောင် ဖြစ်၏ ။ အဆောင်နှင့် နှိုင်းမရအောင်
လွတ်လပ်မှု ကွာခြားလှပါသည်။ ကျွန်တော် အဖို့ ပထမဆုံးထောင် အတွေ့ အကြုံဖြစ်သော
ကြောင့် အထီးကျန်ပြီး ထိတ်လန့်ဖွယ်သော တိုက်နှင့် အဆောင်တို့၏ ထောင်ဘဝကို
ဖြတ်သန်းမှု ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။ အဆောင်သည် တိုက်နှင့် ကွာခြားသော်လည်း အဆောင်မှာ
လည်း ထောင်ပင် ဖြစ်သည်။ တစ်နေ့လျှင် (၁)နာရီ အခန်းအပြင်ထွက်ရသော် လည်း ပြင်ပ
ကျွမ္မာမဟုတ်ပါ။ လွတ်လပ်မှု မဟုတ်ပါ။ အဆောင်ဝင်းအတွင်း ၊ ထွက်ခွင့်ရခြင်း သာ

ဖြစ်သည်။ အခန်းအပြင်သို့ နေ့စဉ် (၁)နာရီထွက်၍ ရေချိုး ခြင်းမှလွဲ၍ ကျွန် (၂၃)နာရီမှာ အခန်းထဲတွင် နှစ် ပေါင်းများစွာ အကျဉ်းကျခံခဲ့ရပါသည်။

ကျွန်တော့် ခေါင်းရင်းဘက် သံတိုင်အပြင်တွင် ထမင်းစားဆောင်ရှိပါသည်။ ထမင်းစား ချိန်ရောက်သည်နှင့် အခန်းအသီးသီးမှ နိုင်ငံရေး သမားအကျဉ်းသားများ ထမင်းစားခုံများ ဆီ ရောက်လာကြပါသည်။ ကျွန်တော် လည်း ရေချိုး ပြီး အခန်းထဲရောက်စ ဖြစ်၍ ကုတင်ပေါ်လှဲနေ စဉ်တွင်

“ဟေ့ကောင် အဝတ်အစားတွေ ပါရဲ့ လား။ အနွေးထည် ပိုပေးလိုက် မယ်”

ဟုပြောသော အသံကြောင့် ကျွန်တော် ထထိုင်ပြီး

ခေါင်းရင်းဘက်ကြည့်လိုက်ရာ ထမင်းစားရင်း ကျွန်တော့် ကို လှမ်းပြောနေသော အစ်ကိုလေးကို တွေ့ လိုက်ရပါသည်။

အစ်ကိုလေးမှာ ကျွန်တော့် အစ်ကို တစ်ဝမ်းကွဲ ဖြစ်ပါသည်။ တပ်မတော် မှ ဗိုလ်ကြီးအ ဆင့်ဖြင့် အငြိမ်းစားယူခဲ့ပြီးနောက် တစ်ဖက်ထိုင်းနိုင်ငံရှိ ပြည်ချစ်ပါတီသို့ သွားရောက်ပြီး နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားရန် ပြည်တွင်းမှအထွက် နယ်စပ်တွင် အဖမ်းခံခဲ့ရခြင်း ဖြစ်လေသည်။ အစ်ကို လေး ကျွန်တော့် အကိုအကြီးဆုံးနှင့် အတူလိုက်သွားချိန်တွင် အဖမ်းခံလိုက်ရခြင်း ဖြစ်သည်။ သူတို့ညီအစ်ကို အဖမ်းခံရကြောင်းကို အပြင်တွင် ရှိစဉ်က ကျွန်တော် ကြားခဲ့ရပါသည်။ သို့သော် ဘယ်နေရာမှာ ရှိမှန်းမသိခဲ့ပါ။ ယခု အစ်ကိုလေးက ကျွန်တော် နှင့် ကပ်လျပ်အခန်းတွင် ရောက်နေခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော့် အစ်ကိုအကြီးကမူ (၃)အဆောင်တွင် မရှိဘဲ (၄)အဆောင် တွင် ထားသည်ဟု အစ်ကိုလေးက ပြောပြသည်။ ထမင်းထွက်စားစဉ် ထမင်းစားခန်းနှင့် ကပ် လျက်အခန်းများ နှင့် စကားပြောခြင်း ပစ္စည်းပေးခြင်းမလုပ်ရသဖြင့် အစ်ကိုလေးက ထမင်းစား ရင်း ခေါင်းငုံ့ကာ ကျွန်တော် ကို စကားပြောရပါသည်။ ကျွန်တော် ကလည်း ပတ်ဝန်းကျင် အရိပ်အကဲကို ကြည့်ကာ ကျွန်တော် အဖမ်းခံခဲ့ရသည့်အ ဖြစ်နှင့် အပြင်မှ ကြီးတော် (အစ်ကို လေးအမေ)နှင့်ကျွန်တော် တို့ အမေအကြောင်း ပြောပြရပါတော့သည်။

အစ်ကိုလေးတို့က ကျွန်တော်ထက် တစ်နှစ် ကျော်ခန့်စောပြီး

အဖမ်းခံရပါသည်။ ထောင်ရောက်လာသည်မှာ လည်း စောသဖြင့် အစ်ကိုလေးက အဆောင်တွင် အသားကျနေပါပြီ။ အဆောင်ရှေ့တွင် သီးပင်စားပင်များ ကို အစ်ကိုလေးက စိုက်ထားသည်။ ငရုတ်သီး၊ ခရမ်း သီး၊ သခွားသီး၊ ကန်စွန်းရွက်၊ ဆလပ်ရွက်စသည့် ထမင်းနှင့်အတူ တို့စရာအဖြစ် စားနိုင်သည့်အပင်များ ကို စိုက်ပျိုးထားပါသည်။ ထောင်မှူးထံမှ ခွင့်တောင်းပြီး အဆောင်အရှေ့ဘက် ခပ်ကျဉ်းကျဉ်းမြေကွက်လေး၌ ဝါသနာပါသော နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားများက အသီးအရွက်များ ကို စိုက်ပျိုးထားပါသည်။ ချက်ပြုတ်ခွင့်လုံးဝမရှိသည့် အတွက်ထိုအသီးအရွက်များ ကို အစိမ်းသက်သက် တို့စရာလုပ်၍ သာစားနိုင်ပါသည်။

“ငါတို့က နယ်စပ်မကျော်ခင်မှာ တိုက်ကင်းနဲ့တိုးပြီး အဖမ်းခံရတာကွ၊ တို့လည်း ပြေးကြသေးတယ်။ ဒါပေမယ့် ခရီးကလည်းပမ်းလာတော့ လွတ်အောင် မပြေးနိုင်တော့ဘူး။ မင်း အစ်ကိုတော့ ကျည်မှန်သွားသေးတယ်။ ကံကောင်းလို့ ဗိုက်ကိုပဲ ရှပ်မှန်သွားတယ်။ သူ့ဆွယ်တာ ပေါက်သွားတာပေါ့။ ငါအခုဝတ်ထားတဲ့ ဆွယ်တာလေ။ အမှတ်တရအဖြစ် ငါယူဝတ်ထား လိုက်တာပေါ့”

အစ်ကိုလေးက သူဝတ်ထားသော စစ်ဆွယ်တာကို ပြလိုက်ပြီး

အနွေးအင်္ကျီမရှိလျှင် ထိုအင်္ကျီကိုဝတ်ဖို့ ကျွန်တော် ကို ပေးပါသည်။ ကျွန်တော်က စစ်အင်္ကျီမဝတ်ချင်သဖြင့် ငြင်းလိုက်ပါသည်။ အစ်ကိုလေးက “မင်း ထောင်ထဲမှာ အနေအထိုင် ဆင်ခြင်ကွ၊ အပေါင်းအသင်း ကိုသတိထားပေါင်းပါ။ ကွန်မြူနစ်တွေနဲ့ မပေါင်းနဲ့ကွ။ မင်းဒုက္ခရောက်လိမ့်မယ်။ အလံနီရော၊ ဗကပရောရှိတယ်။ ထောင်ထဲမှာ ဆန္ဒပြတာတို့၊ သပိတ်မှောက်တာတို့ကိုလည်း မစဉ်းစားနဲ့။ ကိုယ့်ဖာသာအေးအေးသာနေ။ မင်းကုတင်ဘေးက ဗိုလ်ရဲလှက ငါတို့လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေပဲကွ။ သူ့စကားကို နားထောင် မင်းလိုတာမှန်သမျှကို ငါ့ဆီလှမ်းတောင်းကြားလား”

အစ်ကိုလေးက မိန့်ခွန်းရှည်ကြီးချွေလိုက်သည်။ ကျွန်တော်ကတော့ ဘာတစ်ခွန်းမျှ ပြန်မပြောဘဲ ခေါင်းညိတ်ပြီး နားထောင်နေခဲ့သည်။ အစ်ကိုလေးသည်

ကျွန်တော် ဘာကြောင့် အဖမ်းခံသည်မသိပါ။ အမှန်မှာ ကျွန်တော် သည် ဗကပနှင့် ဆက်သွယ်ပြီး အဖမ်းခံခဲ့ရပါသည်။ အဆောင်ရောက်သည့်အခါတွင် လည်း နိုင်ငံရေး ပါတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးက မိမိတို့နှင့် သဘောထားကိုက်ညီသူများ စုစည်းထားသည်။ ထမင်းစားနှင့် လက်ဖက်ရည်မှန်အတူစား အဖွဲ့ (၂၀၀၀)များ ရှိပါသည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော် သည် ဗမာကွန်မြူနစ်ပါတီ(ဗကပ) ၂၀၀၀ များ ရှိပါသည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော် သည် ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ (ဗကပ) ၂၀၀၀တွင် အတူစား ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ် ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲပျက်အပြီး အကြီးအကျယ် လူဖမ်းပွဲကြီး တွင် လက်ဝဲသမားအများ ဆုံး အဖမ်းခံကြရသည်။ ဗကပ ၊ အလံနီ၊ ပမညတနှင့် လက်ဝဲဝါဒ လိုလားသူများ ၊ လက်ဝဲယိမ်းသတင်းစာသမားများ ၊ စာရေး ဆရာများ ၊ ကျောင်းသားများ ၊ မဂ္ဂဇင်းဂျာနယ်သမားများ ၊ ကဗျာဆရာများ ၊ အလုပ်သမားလယ်သမားများ ၊ အမှု ထမ်းများ မှာ အဖမ်းခံကြရသည်။ ပုဒ်မ (၅)ဖြင့် ဖမ်းဆီးခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့အတူ ဖဆပလ၊ ပြည်ချစ်လူငယ် စသော လက်ျာတိမ်းနိုင်ငံရေး အဖွဲ့ဝင်များ လည်း အဖမ်းခံရသည်။ ဦးလောရုံ၊ အောင်ဗလ (ကြေးမုံဦးသော င်း)စသည့် သတင်းစာဆရာကြီးများ ကိုလည်း တွေ့ရသည်။ မူဆာမဒါး၊ ရှော် ဖီ၊ ဦးမြစိန်၊ ဦးပွင့်ကောင်း၊ လော်စစ်ဟန်စသော မြန်မာနိုင်ငံမှ အကြွယ်ဝဆုံးသူဌေးများ ၊ တောင်တန်းဒေသမှ စော်ဘွားများ ၊ တောတွင်း ၌ လက်နက်ကိုင် ပုန်ကန်နေသော လက်နက် ကိုင်အဖွဲ့ဝင်များ ၊ သူပုန်များ မှာ လည်း ထောင်ထဲရောက်လာကြပါသည်။

အခန်းထဲတွင် ကျွန်တော် လေးစားခင်မင်သူများ ၌ ဦးတင်နွယ်နှင့် ဦးမြမောင်ဆိုသော မြူနီစပယ်အလုပ်သမားစည်းရုံးရေး မှ ခေါင်းဆောင် (၂)ဦးပါသည်။ ဦးတင်နွယ်က တိုင်းရင်း ဆေးဆရာ ဖြစ်ပြီး လူကြီးပီသက အနေအထိုင်မှာ လည်း တည်ကြည်အိန္ဒြေရသည်။ မိမိရောက် နေသည့် ထောင်တွင် ဘဝကို တရားဖြင့် ဆင်ခြင်နိုင်စွမ်းရှိသည်။ အခန်းသားအားလုံး ညီညီ ညွတ်ညွတ်ရှိအောင် သူက နားချသည်။ နိုင်ငံရေး ပါတီများ တစ်ဖွဲ့နှင့် တစ်ဖွဲ့ သင့်တင့်ညီ ညွတ်အောင်လည်း ဆုံးမသည်။ ဦးမြမောင်ကမူ ပျော်ပျော်နေတတ်၏ ။ အသားမည်းမည်း ၊ အ ရပ်မြင့်မြင့်၊ ကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက် တောင့်တောင့်နှင့် ဖြစ်ပြီး အသံသြဇာ အလွန်ကောင်းသည်။ ထို့ကြောင့်

အခန်းအတွက် သတင်းစာရပြီဆိုလျှင် ဦးမြမောင်က သူ့အသံဝါကြီးနှင့် တစ်ခန်းလုံးကြားအောင် အော်ဖတ်ပြပါသည်။ သတင်းစာတစ်စောင်လုံးမှ အရေးကြီးသတင်းများ၊ ဖတ်သင့်သော သတင်းများကို ဦးမြမောင် ဖတ်ပြပြီးလျှင် အခန်းသားများ အဖို၊ အထွေအထူးထပ် ဖတ်ပြစရာ မလိုတော့ပါ။ ထိုသို့ ဦးမြမောင်ဖတ်ပြီးမှ သတင်းစာကို ထိပ်ဆုံးကုတင်မှနေ တစ်ဦးစီ လှည့်ဖတ်ကြပါတော့သည်။ ကျွန်တော်တို့ကို လုပ်သားပြည်သူနေ့စဉ်သတင်းစာကို နေ့စဉ် ပေးပါသည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်တို့ အထိန်းအသိမ်းခံများ မှာ ရှုမဝ၊ မြဝတီ၊ ငွေတာရီ မဂ္ဂဇင်းများကိုသာ လစဉ် ဝယ်ဖတ်ခွင့်ရှိပါသည်။ အဏာပိုင်ကပေးသော စာအုပ်မှာ သခင် သန်းထွန်း နောက်ဆုံးနေ့များ ဖြစ်လေသည်။ အိမ်နှင့် တစ်လတစ်ကြိမ် စာရေး ခွင့်သာရှိပြီး စာအုပ်ပေး၍ မရပါ။

အသက်ကြီး နိုင်ငံရေး သမားထဲမှ ကျွန်တော် တို့ အခန်းထဲတွင် ရှိသော နောက်တစ် ယောက် မှာ မလညပပါတီ (မြန်မာနိုင်ငံအလုပ်သမားညီညွတ်ရေး ပါတီ) မှ ဦးသန်း ဖြစ်သည်။ သူက ပြည်မြို့ မှာ နေထိုင်သူ ဖြစ်၍ ပြည်သန်းဟုလည်း ခေါ်ပါသည်။ ဦးသန်းမှာ မျက်မှန်ထူကြီး တပ်ပြီး ပိန်ပိန်ရှည်ရှည် ဖြစ်သည်။ အလွန်အေးသည်။ သူတို့ထမင်းစားပိုင်းမှာ ကိုလှမြင့်ကျော်၊ ကိုသန်းရှိန်တို့ ဖြစ်ကြသည်။ ကျွန်တော် သည် ဦးသန်းနှင့် အတူ နိုင်ငံရေး အကြောင်းများ ပြော ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် မာ့ကဲဝါဒသဘောတရားများ ကို ဆွေးနွေး ဖြစ်ကြပါသည်။ ဦးသန်းက စကားပြောမြန်သော လည်း စိတ်သဘောထားကောင်းသည်။ စိတ်ရှည်သည်းခံသည်။ လူငယ် များ ကို သားသမီးကဲ့သို့ ဂရုစိုက်သလို၊ လေးစားမှု လည်း ရှိသည်။ လူငယ်ဆိုပြီး အထက်စီးမှ မဆက်ဆံပေ။ ရဲဘော်ရဲဘက်လို တန်းတူရည်တူ ဆက်ဆံသည်။ ကျွန်တော် က တရုတ်မြန်မာ အရေး အခင်းကို ကြုံခဲ့သဖြင့် ထောင်ထဲမှလူများ ကို ကျွန်တော် အတွေ့ အကြုံအား ကောင်းမွန် စွာ ပြောပြနိုင်ပါသည်။ ဦးသန်းက ကျွန်တော် ပြောသမျှကို အလေးအနက်ထား နားထောင်ပါ သည်။ ဦးသန်းသည် စိတ်ရှည်သည်းခံပြီး၊ တစ်ဖက်လူကို လေးလေးစားစား ဆက်ဆံတတ်သ ဖြင့် နိုင်ငံရေး သမားကောင်း ဝိသသူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။

တိုက်ထဲမှာ နေ၊ အဆောင်သို့ နောက်ထပ် ရောက်လာသူများ တွင် လူငယ်က

ပိုများ သည်။ နောက်ရောက်လာသူများ မှာ လည်း ဗကပနှင့် ဆက်နွယ်သူချည်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် တို့ အခန်းထဲ နောက်ထပ်ရောက်လာသူများ မှာ အသက် (၁၈)နှစ် မှ (၂၀) ကျော် လူငယ်လေး များ ချည်း ဖြစ်သည်။ မြင့်သော င်း၊ ကျော်ဝင်းထွန်း၊ ချစ်ဟန်တို့မှာ အလွန်တက်ကြွကြလေ သည်။ သူတို့သည် နေ့ခင်းဘက်တွင် ကိုလှချိုထံမှ ထယောထိုးသင်သည်။ ထောင်ထဲတွင် တယောဆို၍ အပြင်မှာ လို သစ်သားကို လုပ်ထားသော တယောမဟုတ်ပေ။ ဘီစကစ်ထည့် သော မုန့်ပုံး(သံပုံး)ကို သစ်သားလက်တံတပ်ထားသော တယော ဖြစ်၏ ။ တယောနှင့် ဘိုးတံ ကြိုး များ အ ဖြစ် တက်ထရွန်အင်္ကျီမှ နိုင်လွန်အမြင်များ ကို စုကျစ်ပြီး ကြိုး လုပ်ပါသည်။ တယော အစစ်လောက် အသံမမီသော် လည်း တယောသံ ထွက်သည်။ လက်ကွက်များ ဖြင့် တယော အတိုင်း လေ့ကျင့်၍ ရသည်။ သီချင်းကြီးများ ပါ ထိုး၍ ရလေသည်။ ကိုလှချိုမှာ အပြင်၌ လည်း တယောကို ကျွမ်းကျင်စွာ ထိုးတတ်သည်။ ဒဂုံခင်သီချင်းကြီးအဖွဲ့မှ ကြေးစားတယောဆရာ ဖြစ်သော ကြောင့် သူ့လက်သံမှာ နားဝင်ပီယံ လှပါသည်။

လနှင့် နှစ် နှင့် ချီပြီး အချိန်ကြာညောင်းစွာ နေထိုင်ကြရသဖြင့် နည်းမျိုး စုံဖြင့် အချိန်ကို ကုန်လွန်စေသည်။ မယ်ဒလင်တီးတတ်သူထံ မယ်ဒလင်သင်သည်။ တယောသင်သည်။ အင်္ဂလိပ်စာသင်သည်။ နောက်ရောက်လာသော လူငယ်များ ကို ကျွန်တော် က အင်္ဂလိပ်စာ သင်ပေးပါသည်။ ကိုဟန်သိန်းကလည်း သင်ပေးသည်။ ဦးသန်းကလည်း သင်ပေးသည်။ အင်္ဂလိပ်စာအုပ်မှာ Forward ဖြစ်သည်။ ဝယ်ဖတ်၍ ရပါသည်။ ဗေဒင်စာအုပ်ဖတ်ပြီး ဗေဒင် သင်ကြပြန်သည်။ ကဗျာဆရာသီလာယု (ကိုသန်းထွန်း) နှင့် ကိုလှမြင့်ကျော်တို့မှာ လက္ခဏာရော ဗေဒင်ပါ ကြိုး စားပြီး မှတ်သားကြသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုထက်တိုင် ထင်ရှားသော ဗေဒင်ဆရာများ အ ဖြစ် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုနိုင်ပါသည်။ ကျွန်တော် တို့အပေါ်ထပ်တွင် ကိုအောင်ထွန်းရှိသည်။ သူလည်း ထောင်ထဲမှာ ပင် လက္ခဏာ၊ ဗေဒင်သင်ယူခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အပြင်ရောက်သည့်အခါ ထိုပညာကို ဇောက်ချလိုက်စားခဲ့သဖြင့် အကျော်ကြားဆုံးသော လက္ခဏာဆရာကြီး မင်းသိင်္ခံ ဖြစ်လာပါတော့သည်။

ထောင်ထဲတွင် ဘာအလုပ်မှ မလုပ်ရသော်လည်း ထောင်သည့် ထောင်သာ ဖြစ်သည်။ လူတစ်ဦး၏ ပုဂ္ဂလိက လွတ်လပ်မှု အားလုံး ပိတ်ပင်တားမြစ်ခံထားရသော နေရာမှာ ထောင် ဖြစ်ပါသည်။ မိမိသဘောနှင့် မိမိလုပ်ချင်တာ လုပ်၍ မရပေ။ စားချင်တာစား၍ မရ၊ သွားချင်တာ သွား၍ မရ၊ ဖတ်ချင်တာဖတ်၍ မရပေ။ ထောင်စည်းကမ်း၊ ထောင်ဥပဒေအတိုင်း၊ နေထိုင်သွား လာကြရသည်။ ထို့ကြောင့် အဖမ်းခံထားရသော အကျဉ်းသားတစ်ဦးမှာ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ လွတ်လပ်မှု ကင်းမဲ့နေရလေသည်။ ထောင်ထဲတွင် မည် မျှသက်သော ငဲ့သက်သာ ရှိသည်ဆို စေ လွတ်လပ်မှု ကား လုံးဝမရှိပေ။ ထောင်အာဏာပိုင်များ က ထောင်လုံခြုံရေး ကို ဦးစားပေး၍ ထောင်ကို အုပ်ချုပ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားပင် ဖြစ်စေ၊ ရာဇဝတ်အကျဉ်း သားပင် ဖြစ်စေ၊ ထောင်ထဲရှိ အကျဉ်းသားမှန်သမျှ ထောင်စည်းကမ်း၊ ဥပဒေအတိုင်း အုပ်ချုပ် ရလေသည်။

ကျွန်တော် တို့ နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသား ပုဒ်မ(၅) များ မှာ နှစ် အကန့်အသတ်ဖြင့် တရားရုံး က ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခံရသူများ မဟုတ်ပေ။ အချိန်၊ အကန့်အသတ်မရှိ ဖမ်းဆီးခံထားရခြင်း ဖြစ် သည်။ တစ်လ ဖြစ်ချင် ဖြစ်မည် ။ တစ်နှစ် ဖြစ်ချင် ဖြစ်မည် ။ ဆယ်နှစ် ဖြစ်ချင် ဖြစ်မည် ။ ဝန်ကြီးဌာန ၏ အမိန့်အတိုင်း အကန့်အသတ်မဲ့ ထောင်ထဲတွင် နေရပေလိမ့်မည် ။ တရားရုံး၏ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းမရှိသော ကြောင့် နိုင်ငံရေး သမားများ မှာ ထောင်ကျအခွင့်အရေး များ ဆုံးရှုံးကြရ သည်။ ဥပမာ ထောင်ဝင်စာတွေ ,ခွင့်မရှိခြင်းမှာ အဆိုးဝါးဆုံး ဖြစ်၏ ။ အိမ်နှင့် လစဉ် စာရေး ရ သည်မှလွဲပြီး ဘာအဆက်အသွယ်မှ မရပေ။ အိမ်သားများ ဖြူသွားသလား၊ မည် :လာသလား မသိရပေ။ စာရေး ခွင့်ရသော်လည်း ထိုစာကို သက်ဆိုင်ရာက ဖတ်ရှုတည်းဖြတ်ပြီးမှသာ မိမိ ရော၊ အိမ်ကပါ ဖတ်ရှုရသည်။ ရေး ချင်သည့်အကြောင်းအရာကို လွတ်လပ်စွာ ရေး ခွင့်မရပေ။ ထိုအချိန်၌ ကျွန်တော် အမေ၏ အမ အစ်ကိုလေး၏ အမေ ကျွန်တော် ကြီးဒေါ် ကွယ်လွန်ပါ သည်။ ဆွေမျိုး ရင်းချာများ သေလျှင် နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားများ အသုဘပို့ခြင်းကို ချွင်းချက်ဖြင့် ကန့်သတ်ပြီး ထောက်လှမ်းရေး အစောင့်အကြပ်ဖြင့် သီချင်းသို့ အသုဘပို့ရလေ့ ရှိပါသည်။ လူတိုင်းမဟုတ်ပါ။ တပ်မတော် ထောက်လှမ်းရေး ညွှန်ကြားရေး မှူး ရုံး၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် သာ

အပြင်ထွက်ပြီး အသုဘပို့ခွင့် ရကြသည်။ ကြီးဒေါ်အသုဘပို့ခွင့်အတွက် အကိုလေးအိမ်နှင့် ကျွန်တော်၊ ကျွန်တော် အစ်ကိုကြီးမိသားစုတို့က သက်ဆိုင်ရာသို့ လျှောက်လွှာတင် ခွင့်တောင်း ကြလေသည်။ အသုဘပို့ခွင့်ရလျှင် အပြင်စာ ထမင်းဟင်း၊ မုန့်ပဲသရေစာ စားရ သည်။ အိမ်သားများ၊ မိဘသားချင်းများ ကို တွေ့ ဆုံစကားပြောခွင့်ရမည် ဖြစ်၍ မိသားစုရော၊ အကျဉ်း သားကပါ အသုဘပို့လိုကြပါသည်။ ကြီးဒေါ်အသုဘအတွက် ပို့ဆောင်ခွင့်ကို (၄)ဆောင်ရှိ ကျွန်တော် အစ်ကိုကြီးနှင့် ကျွန်တော် အစ်ကိုလေးသာ ခွင့်ပြုချက်ရသည်။ ကျွန်တော် ကိုမူ ခွင့် မပြုခဲ့ပေ။ ကြီးဒေါ်ကွယ်လွန်ကြောင်းကိုလည်း အာဏာပိုင်များ က အကြောင်းကြားခြင်းမ ဟုတ်ဘဲ သတင်းစာရှိ နာရေး ကြော်ငြာတွင် သာ ဖတ်ရ၍ ကျွန်တော် တို့ သိကြရပါသည်။ ထို ခေတ်က လွတ်လပ်စွာ ရေး သားခွင့်မှာ နာရေး တစ်ခုသာ ရှိပါသည်။ သို့သော် လုံးဝလွတ်လပ် သည်ကား မဟုတ်၊ တစ်ချို့ နာမည် များ ထည့်သွင်းဖော်ပြခွင့် မရကြပါ။

ကျွန်တော် အဖမ်းခံရစဉ်က ကျွန်တော် ဇနီးမှာ ကိုယ်ဝန်နှင့် ကျန်ခဲ့သည်။ လူမမယ် သမီး (၂) ယောက် နှင့် ကိုယ်ဝန် (၂) လကျော် (၃) လနှင့် အတူ အားကိုးရာမဲ့ မျက်စိသူငယ် နှင့် ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော် တိုက်ခန်းထဲမှ ထွက်ပြီး အဆောင်အရောက်၊ လအတန်ကြာမှ ကျွန်တော် ဇနီး မီးဖွားပါသည်။ ထိုအကြောင်းကို အထူးစာရေး ခွင့်တောင်းပြီး အသိပေးဖို့ အိမ် က ကြို စားသော်လည်း ခွင့်ပြုချက်မရပါ။ မီးဖွားကြောင်း သတင်းစာတွင် ကြော်ငြာမှသာ ကျွန်တော် သိရပါတော့သည်။ အိမ်ကလည်း မွေးနေ့၊ မွေးရက်၊ အချိန်တို့ကို ထည့်သွင်းထား သလို မွေးသည့်ဆေးရုံကိုပါ သတင်းစာထဲ၌ ကြော်ငြာခဲ့သဖြင့် သားယောက်ျားလေး ဖွားမြင် ကြောင်း သိရသည်။ ထိုသတင်းကိုလည်း ဦးမြမောင်က သူ၏ ဩဇာအပြည့်ပါသော အသံဝါ ကြီးဖြင့် တစ်ခန်းလုံးကြားအောင် သတင်းစာကို အော်ဖတ်ပြခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော် သား၏ အမည် ပေး ကင်ပွန်းတပ်ကို ထောင်ထဲမှာ ပင် ကျွန်တော် ပြုလုပ်ခဲ့လေသည်။